TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 6 (1877) 1986 VASARIS-FEBRUARY 4 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Dvasiniame fronte

Artėjanti Lietuvos krikščionybės sukaktis 1987 m. jos išpažinėjų eilėse žadina iniciatyvą rengti iškilmes, planuoti leidinius, gilinti savo tikėjimą, kovoti už jo laisvę, o netikinčiųjų eilėse, ypač sovietų okupuotoje Lietuvoje, kelia nerimą. Pastariesiem atrodo, kad krikščionybės sukaktis reiškia religinį tautos pabudimą, naują atgimimą, grasinantį ateistinei ideologijai ir ja paremtai komunistinei imperijai. Jų nerimą didina platūs išeivijos užmojai 1987 metais. Tada laisvasis pasaulis vėl išgirs lietuvių tautos balsą, reikalaujantį savo kraštui religinės ir tautinės laisvės. Taip buvo kazimieriniais metais, taip buvo Taikos bei laisvės žygio metais, taip bus ir sekančiais krikščionybės sukakties metais. Jaudinosi sovietiniai pareigūnai dėl kazimierinių iškilmių Romoje, dėl Šv. Tėvo pareiškimų, jaudinosi dėl Taikos bei laisvės žygio, dabar jaudinasi dėl būsimų iškilmių 1987 metais. Į pasaulinio masto kazimierines iškilmes Romoje sovietinė valdžia neišleido iš Lietuvos nė vieno vyskupo, nė vieno kunigo, nė vieno pasauliečio. Kai 1985 m. Kopenhagoje vyko baltiečių surengtas sovietus teisiantis tarptautinis tribunolas, maskvinės viršūnės atsiuntė savo agentus, paruoštus stebėti bei reaguoti. Tai rodo, kad tokie renginiai sovietus jaudina.

JAUDINIMOSI ženklai matyti ir šiuo metu Lietuvoje. Ten tikintiesiems neleidžiama minėti krikščionybės sukakties plačiu mastu. Jie ten verčiami pasitenkinti vien iškilmingesniu pamaldumu, kad taip uždaryta krikščionybė negalėtų turėti įtakos dvasiniame žmonių gyvenime. Negana to, pabūgę ateistų veikėjai pradėjo intensyviai važinėti po provincinius miestus bei miestelius su ateistinėmis paskaitomis, rašyti straipsnius spaudoje. Prie to, matyt, prisidėjo ir aukšto Maskvos pareigūno Ponomariovo priekaištai Lietuvos kompartijai, esą ji per silpnai veikianti antireliginėje srityje. Taigi suaktyvėjo abu dvasiniai frontai — ir ateistinis, ir krikščioniškasis. Lietuva šiame fronte grumiasi jau 40 metų. Krikščionybės sukaktis šias grumtynes tarytum atgaivina, iš naujo pažadina. Jose puolamasis vaidmuo tenka ateistiniam-komunistiniam frontui. Jame sutelktos didžiosios patrankos ir gausūs pulkai valdinės biurokratijos, turinčios savo rankose visas moderniąsias kovos priemones. Krikščioniškajame Lietuvos fronte nėra jokių moderniųjų ginklų — iš jo viskas yra atimta, išskyrus šventoves, kuriomis sovietinė valdžia dar leidžia tiktai naudotis, ir tai labai apribotai. Taigi kova yra baisiai nelygi. Krikščionybė savo turiniu yra nepalyginamai stipresnė ir pranašesnė, bet, neturėdama komunikacijos priemonių, negali išvystyti dvasinės savo jėgos.

LIETUVIŠKOJI išeivija, kuriai rūpi minėtas dvasinis frontas Lietuvoje, minėdama krikščionybės sukaktį, turėtų į tai atkreipti ypatingą savo dėmesį. Aišku, Kryžiaus karo skelbti mes negalime, bet turime prieinamus kelius į viešąją pasaulio opiniją. Kaip kazimieriniais metais, kaip Taikos bei laisvės žygio metais, galime pasibelsti į pasaulio sąžinę, o per ją ir į Kremliaus vartus. Jau galime tikėtis, kad iškilmės Romoje 1987 metais prabils ta linkme. Panašų žygį turėtų organizuoti ir mūsų broliai evangelikai savo Bendrijų centruose. O ir atsakingieji katalikų hierarchai bei iškilmių organizatoriai galėtų kreiptis į anglikonų ir kitų konfesijų centrus, prašydami jų žodžio lietuvių tautos krikščionybei paremti bei stiprinti. Laisvųjų kraštų lietuviai katalikai ir evangelikai turėtų kreiptis į tenykščius vyskupus bei atsakingus centrus, kad 1987 metais būtų paskelbta Tikinčiosios Lietuvos diena, t.y. maldos bei moralinės pagalbos diena. Brazilijoje toks žygis lietuvių kunigų iniciatyvos dėka vienais metais pavyko. Jis gali pavykti ir kituose kraštuose, jei bus laiku imtasi iniciatyvos. Dabar būtų pats laikas ta linkme pradėt judėti. Krikščionybės sukaktis tam yra labai gera proga. Mobilizavimas moralinės pasaulio pagalbos Lietuvai, besigrumiančiai dvasiniame fronte, būtų svarbus veiksnys ne tik lietuvių tautai, bet ir visam krikščioniškajam pasauliui. **Pr. G.**

Toronto lietuvių tautinių šokių sambūrio "Atžalynas" jaunių grupė, dalyvavusi koncerte — Nuotr. B. Tarvydo

Baltijos valstybių aukso reikalauja sovietai

Prancūzų spauda apie Maskvos pretenzijas į baltiečių auksą, laikomą Prancūzijoje

"Tėviškės žiburiuose" spausdintame pranešime iš Paryžiaus po Sov. Sąjungos kompartijos vado M. Gorbačiovo lankymosi 1985 m. buvo trumpai užsiminta apie Baltijos valstybių auksą Prancūzijoje — esą jo reikalavo maskvinis svečias.

Neseniai pasiekė "TŽ" redakciją iškarpa iš prancūzų savaitraščio "Minute" 1985 m. spalio 5-11 d. Jo tiražas — 225.000 egz. Leidžiamas dešiniųjų grupės.

Jame išspausdintas ilgokas rašinys apie M. Gorbačiovo kelionę aukso jieškoti. Esą jau įprasta Vakaruose tiekti Sov. Sąjungai sviestą ir lėšas jam pirkti, kad ji galėtų įsigyti patrankų. Ir šį kartą ta pati taktika — duoti svečiui 500.000 frankų esąs paprastas dalykas. Mat Gorbačiovas reikalauja išspręsti prancūzų-sovietų ginčą, liečiantį Baltijos valstybių aukso rezervus. Kitaip tariant, reikia atiduoti 3,5 tonos gryno aukso, t. y. trisdešimt penkis milijonus frankų, laikomų valstybiniame Prancūzijos banke, kuriam tas turtas buvo pavestas saugoti.

Iki šiol priešinosi

"Nuo 1940 metų, kai sovietai, susitarę su naciais aneksavo Baltijos valstybes (Lietuvą, Estiją, Latviją), Maskva nesiliovė reikalavusi to aukso" — rašo "Minute". Bet Prancūzija, pasak laikraščio, iki šiol atsisakinėjo tai padaryti, nes įsiveržimą Raudonosios armijos į Baltijos valstybes 1940 m. liepos 21 d. (1940 m. birželio 15-17 d.d., Red.) pagal Molotovo-Ribbentropo sutartį laikė aiškiu tarptautinių taisyklių pažeidimu.

Net ir tada, kai vokiečiai okupacijos metais bandė gauti Baltijos valstybių turtą savo tikslams, Vichy vyriausybė kategoriškai pasipriešino. Baltiečių auksas tuomet gulėjo nepaliestas valstybiniame Prancūzijos banke, o pačių prancūzų turto (tresor) didžioji dalis buvo išgabenta Ispanijon ir Martinikos salon.

Dabargi socialistinė Prancūzijos vyriausybė, vadovaujama didelio žmonių ir tautų teisių gynėjo Mitterando, pasak "Minute", nusileidusi sovietams, kurie laiko okupavę tris krikščioniškas Baltijos valstybes jau 40 metų ir valdo jas per sovietinius gauleiterius. Jų rankose esanti visa administracija, švietimas, policija ir kariuomenė visai surusinta, oficiali kalba — rusų.

Derybos

Nuostabiausia yra tai, kad Prancūzija, sutikdama atiduoti Sov. Sąjungai baltiečių auksą, pasitiki miglotu sovietų pažadu išmokėti kompensaciją privačiai Prancūzijos naftos bendrovei "La Francaise industrielle de petrole et de pharmacie", kuri buvo kontroliuojama kitos bendrovės, būtent "Generale occidentale", priklausiusios Jimmy Goldsmithui, "L'Express" globėjui.

Minėtoji naftos bendrovė sustabdė savo veiklą, kai jos turimi naftos šaltiniai R. Europoje buvo nusavinti. Nusavinimo metu 30% tos bendrovės aktyvo buvo Lenkijoje, o 70% — Sov. Sąjungoje. Lenkija savo skolą bendrovei mokėjo iki 1978 m. ir pasiekė 42% sumos. Sov. Sąjunga laikėsi tradicinės taktikos — nemokėti, motyvuodama tuo, kad Prancūzija jai esanti daugiau skolinga.

Yra žinoma, kad Maskva sutiko grąžinti Prancūzijai dešimt milijardų frankų skolos, jei pastaroji sutiks atlyginti nuostolius paskandintų sovietinių laivų Aleksandrijoje ir sumokėti kompensacijas palikuonims Raudonosios armijos karių, užmuštų Weygando kariuomenės ir Baltosios armijos pilietinio karo metu (po 1,800,000 dabartinių frankų už karį). Kitaip sakant, rusai sutinka grąžinti skolą Prancūzijai, jeigu pastaroji sumokės jiems dešimt kartų didesnę sumą už jų skolą — rašo "Minute" ir priduria: "Tai maždaug toks pat atvejis, kaip ir baltiečių aukso. Ir vis dėlto Gorbačiovas laimės, nes pateikė Prancūzijai tikrą ultimatumą: 'Derybos turi pavykti dabar arba niekados".

Kitame laikraštyje

Taip rašė "Minute" 1985 m. spalio 5-11 d.d. Kiek anksčiau, būtent 1985 m. liepos mėnesį kitas prancūzų savaitraštis "Le Canard Enchaine" (Surakinta antis) paskelbė žinią apie deponuotą Baltijos valstybių auksą valstybiniame Prancūzijos banke. Esą M. Gorbačiovui reikalaujant, Prancūzijos vyriausybė tą auksą atiduos mainais už II D. karo metu Sov. Sąjungoje konfiskuotus Prancūzijos piliečių turtus.

Šis savaitraštis yra satyrinis, tačiau jo pateikiamos informacijos būna gana tikslios ir pagrįstos. Jo skelbiamos

(Nukelta į 3-čią psl.)

Prancūzijos savaitraščio "Minute" puslapis su įrašu: "Neįtikėtina dovana — trys tonos aukso Gorbačiovui", t. y. Baltijos valstybių aukso, globojamo valstybinio Prancūzijos banko. Ta žinia labai susirūpino baltiečiai

Pasaulio įvykiai

AMERIKĄ IR PASAULĮ SUKRĖTĖ NETIKĖTAS ERDVIŲ LĖKTUVO "Challenger" sprogimas virš Atlanto. Pakilimas iš Cape Canaveral atrodė normalus 72 sekundes, kol buvo pasiektas 10,4 mylios aukštis ir aštuonių mylių nuotolis nuo Floridos krantų. Sprogimas įvyko staiga, kai buvo įsakyta sustiprinti pagrindinių paties lėktuvo variklių stiprumą. Sprogime žuvo septyni astronautai: lėktuvo vadas Francis Scobee, pilotas Michael Smith, Judith Resnik, Ronald McNair, Ellison Onizuka, Gregory Jarvis ir mokytoja Christa McAuliffe, į astronautų eiles patekusi konkurso būdu. Iš erdvių turėjo būti transliuojamos dvi jos pamokos, skirtos mokiniams. Antroji moteris Judith Resnik save laikė profesine astronaute, gyvenimą atiduodančia erdvių tyrimams. Tai buvo jos antrasis skrydis. Prieš pirmąjį skrydį žydų organizacijos norėjo, kad ji paskelbtų žydiška savo kilmę. J. Resnik atsisakė, drąsiai pareikšdama, kad jie visi yra astronautai, siekiantys laimėjimų žmonijai. Esą nėra jokio tikslo garsinti, kas vyras ir kas moteris, kuriai tautybei jis ar ji priklauso. Beveik pusė įgulos narių į erdves skrido jau antrą kartą. "Challenger" lėktuvui tai buvo dešimtas skrydis, o tokiems lėktuvams — dvidešimt penktas. Skrydžių programa buvo pradėta su keturiais erdvių lėktuvais — "Discovery", "Columbia", "Challenger" ir "Atlantis". Amerikiečiai astronautai jau buvo atlikę 56 sėkmingus skrydžius į erdves.

Pirmosios aukos

Aukų susilaukė ir amerikiečiai, ir sovietai. 1967 m. sausio 27 d. nepakilusiame "Apollo I" erdvėlaivyje sudegė bandymus atliekantys astronautai Virgil Grissom, Edward White ir Roger Chafee. Tų pačių metų balandžio mėnesį žuvo su erdvėlaiviu nusileidžiantis sovietų kosmonautas Vladimiras Komarovas, kai neišsiskleidė ir greičio nesulėtino erdvėlaivio parašiutas. Panaši tragedija 1971 m. liepos mėnesį ištiko tris sovietų kosmonautus, nusileidžiančiame "Sojuz" erdvėlaivyje sugedus oro spaudimo kontrolei. Skirtumas buvo tik tas, kad sovietų kosmonautai žuvo skrydžiuose, o amerikiečių astronautai sudegė nepakilę. Proveržiuose į erdves per 25 metus žuvo septyni asmenys, o dabar per vieną sekundę jų skaičius padvigubėjo.

Tragedijos priežastis

"Challengerio" sprogimo priežastis tebėra nenustatyta. Sekimo aparatūroje nerasta jokio perspėjančio ženklo. Lėktuvas "Challenger", kaip ir kiti tokie lėktuvai, buvo pritvirtintas prie didžiulio kuro tanko, turinčio 700.000 kg skysto deguonies ir vandenilio. Iš šio mišinio susidarančios dujos nukreipiamos į tris pagrindinius lėktuvo variklius, kurių jėgą papildo dvi raketos šonuose, naudojančios sausą kurą. Degančio kuro temperatūra pakyla iki 3.600 laipsnių Celsijaus. Pirmiausia nuo lėktuvo atkabinamos tos dvi raketos, o vėliau — ir didysis kuro tankas. Skrydžio vaizdai buvo įrašomi į vaizdajuostes ir filmus. Viename filme matoma dešiniosios raketos šone prasiveržusi kylanti liepsna. Atrodo, ji uždegė skystą kurą didžiajame tanke, sukeldama sprogimą, kurio jėga matuojama 700 tonų dinamito. Sprogime išliko tik abi šoninės raketos, praradusios skrydžiui nustatytą kursą. Jas teko sunaikinti r a d i j o būdu, kad nepasiektų Floridos. Iš lėktuvo, pritvirtinto prie sprogusio kuro tanko, beveik nieko nebeliko. Sudegti nespėjusios liekanos buvo išmėtytos beveik 20.000 kv. kilometrų plote. Jas rankioja laivai, kai kurios pačios pasiekė Floridos pakrantes. Iš viso ištraukta keli šimtai kilogramų liekanų, įskaitant dvi nedideles lėktuvo dalis ir sparnų nuolūžas. Pakrantėje rasta šešių colių ilgio apdegusio kaulo liekana su mėlynos kojinės likučiais. Tiriama, ar ta kojos dalis priklausė kuriam nors astronautui. Šią skaudžią tragediją visam pasauliui perdavė televizija. Sovietai savo nelaimių nerodė.

Tautos liūdesys

Nelaimę skaudžiai pergyvena visa Amerika. Prez. R. Reaganas savaitei atidėjo tą dieną numatytą savo prenešimą JAV kongresui, įsijungdamas į šią nelaimę ir žuvusių astronautų pagerbimą. Pagrindinis atsisveikinimas su žuvusiais įvyko Houstone, aikštėje prie Johnsono erdvių centro, kur buvo sutelkti NASA agentūros darbuotojai, politikai, užsienio atstovai ir žuvusių astronautų šeimų nariai. Jautrų žodį tarė prez. R. Reaganas, žuvusius pavadinęs keliautojais į žvaigždes, užtikrinęs, kad Amerika tęs jų pradėtą darbą. Daug užuojautų gauta iš užsienio. Tarp daugelio prez. R. Reaganui atsiųstų telegramų viena buvo iš Lenkijoje "Solidarumo" uniją įsteigusio L. Walensos. Užuojautą pareiškė ir Sovietų Sąjunga, nors jos spaudoj pasigirdo melagingų balsų, kad "Challenger" lėktuvu slaptam bandymui erdvėse buvo gabenami sprogimą sukėlę ginklai.

KANADOS ĮVYKIAI

Benzinas, doleris, pavardės

Triukšmą Kanados parlamente sukėlė nepateisinamai brangus benzinas Kanadoje, kai šiuo metu pasaulinėje rinkoje statinė benzino nekainuoja nė pilnų $20 JAV. Amerikoje benzino kaina krito, o Kanadoje tebesilaiko ligšioliniame lygyje. Liberalų valdymo laikais buvo įsteigta valdinė "Petro-Canada" naftos bendrovė, kainavusi daug milijonų dolerių, kuriuos ir dabar valdžiai moka benzino vartotojai. Tada buvo kalbama, jog "Petro-Canada" rūpinsis naujų naftos šaltinių pajieškomis. Bendrovės vadovybė betgi pasirinko kitą kryptį — pradėjo iš kitų bendrovių supirkinėti benzino pardavimo stoteles. Dabar "Petro-Canada" tapo didžiausia benzino pardavėja automobilių vairuotojams visoje Kanadoje. Deja, jie iš tokio patriotizmo neturi jokios naudos. Tai atskleidžia keista tos valdinės bendrovės laikysena Ontario provincijoje. Kai vienas tokios stotelės tvarkytojas bandė sumažinti benzino kainas, varžydamasis su kitai bendrovei priklausančia stotele, "Petro-Canada" pareikalavo laikytis nustatytų kainų ir sustabdė benzino tiekimą. Tas neklaužada G. McAra Gravenhurste buvo priverstas laikytis "Petro-Canada" nustatytų kainų.

Amerikoje, neturinčioje valdinės bendrovės, benzinas yra pigesnis maždaug 30%. Spaudoje paskelbti 1985 m. rugsėjo mėnesio statistiniai duomenys liudija, kad vienas litras benzino, matuojant kanadiškais doleriais, ten kainavo tik 41,6 cento, o Kanadoje — 51,8 cento. Skirtumą atneša mokesčiai ir uždarbis. Amerikoje iš

(Nukelta į 8-tą psl.)

Šiame numeryje:

Dvasiniame fronte
Lietuvos krikščionybės sukaktis dviejų frontų kovoje
Baltijos valstybių aukso reikalauja sovietai
Prancūzų spauda apie Lietuvos ir Latvijos auksą Prancūzijoje
Gyvenimas sovietiniame laive
Neseniai laisvę pasiekusio tautiečio pergyvenimai
Tautinės mažumos dabarties Lenkijoje
Iš triménesinio lietuvių žurnalo "Aušra", leidžiamo Seinuose
Tautos fondas Lietuvos laisvinime
Pirmininko J. Giedraičio informacija apie fondo veiklą
Buvau vadove moksleivių kursuose
Indrės Čuplinskaitės įspūdžiai iš jaunimo stovyklos
Tarp džiaugsmų ir nusivylimų
Kanados lietuvių jaunimo sąjungos veikėjų posėdis
Studentas, atradęs savo šaknis
Amerikos lietuvio laiškas dailininkam Tamošaičiam
Dagio skulptūros naujausiame leidinyje
Vertinantis skulptorės žvilgsnis į veterano kūrybą
Kultūriniai jaunimo laimėjimai
Pirmieji žingsniai filmo, plokštelių ir dainos srityje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

RELIGINIAME GYVENIME

Išlaisvinimo teologijos klausimu jau rašomas antrasis Tikėjimo tiesų kongregacijos dokumentas. Kard. J. Ratzingeris tikisi šį dokumentą išleisti vasario mėnesį. Dokumentą ruošiant buvo tartasi su įvairių kraštų, ypač su P. Amerikos, vyskupų konferencijomis. Pirmajame, 1984 m. išleistame dokumente, buvo nurodyta eilė išlaisvinimo teologijos vartojamų marksistinių sąvokų skolinių. Tas dokumentas vis dėlto gyrė eilę tos teologijos apraiškų, kaip pvz. troškimą taisyti socialines negeroves, ir pažadėjo antrajame dokumente skirti daugiau vietos pozityvioms tos teologijos apraiškoms.

Specialus popiežiaus pasiuntinys kard. Roger Etchegaray buvo pasiųstas 1985 m. gruodžio 23-26 dienomis Iranan aplankyti ten esančių irakiečių karo belaisvių, o gruodžio 31 — sausio 3 dienomis — aplankyti Irake laikomų iraniečių karo belaisvių. Šia kelione buvo norima išreikšti popiežiaus rūpestį abiejų kraštų žmonėmis, išvargintais ilgai besitęsiančio karo. Teherano radijas pranešė, kad kardinolas aplankė irakiečių karo belaisvių stovyklas ir laikė Kalėdų Mišias irakiečiams krikščionims, kurių buvę apie 500. Irake kard. Etchegaray aplankė apie 3,000 iraniečių karo belaisvių, kurių daugumas buvo mahometonai. Čia kardinolas susitiko ir su valstybės prezidentu Saddam Husseinu bei kitais valstybės preigūnais ir to krašto katalikais vyskupais bei kitų krikščionių bendruomenių atstovais. Kardinolas yra popiežiškosios taikos ir teisingumo "Cor unum" komisijos pirmininkas. Ta komisija koordinuoja visą tarptautinę katalikų šalpos veiklą. Kardinolą kelionėse lydėjo Vatikano viešųjų reikalų tarybos atstovas mons. Joseph Chennoth ir Rytų apeigų kongregacijos atstovas kun. Marco Brogi, OFM.

Popiežius Jonas-Paulius II priminė tikintiesiems klausyti K. Bendrijos mokymo ir pagal jį formuoti savo sąžinę, nes tiesoje neformuojama sąžinė žmogų apgauna, pateikdama jam blogį kaip gėrį. Jis nurodė, kad tikintieji turėtų dėl to kreipti dėmesį į aiškų K. Bendrijos nusistatymą prieš dirbtinėmis priemonėmis paremtą gimimų kontrolę. Kiekvienas tikintysis turįs teisę į K. Bendrijos mokymą moralės ir todėl negalima sakyti, kad Bendrijos mokymas prieštarauja asmens sąžinės teisėms.

Neatšaukiamai sąmonės netekusiam asmeniui nereikalinga medicininė pagalba, o tiktai tinkama priežiūra ir maitinimas. Tokių išvadų priėjo ir popiežiui jas pateikė Popiežiškosios mokslų akademijos suvažiavimas, svarstęs medicinos ir teisės klausimus dirbtinio žmogaus gyvybės pratęsimo atveju. Buvo nustatytas ir dabartinės medicininės mirties aptarimas, pagal kurį asmuo laikytinas mirusiu, jei nebeatšaukiamai praranda galią integruoti bei koordinuoti fizinius ir protinius veiksmus, t.y. kai smegenys visiškai nustoja veikusios. Jie taipgi nurodė, kad smegenims visiškai nustojus veikti fizinė kūno gyvybė gali toliau būti dirbtinai palaikoma, jei norima kurią nors to kūno dalį persodinti kitam tos dalies reikalingam asmeniui (žinoma, su mirusiojo priešmirtiniu sutikimu).

Visuotinius atlaidus dabar galės vyskupai teikti tikintiesiems radijo bei televizijos bangomis per transliuojamas pamaldas tris kartus per metus. Tai naujas Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II dekretas. Visuotiniai atlaidai — tai K. Bendrijos teikiamas atleidimas nuo laikinių bausmių už nusikaltimus, kurių nuodėmės Atgailos sakramentu jau atleistos. Šis dekretas taikomas tikintiesiems, negalintiems dėl pateisinamos priežasties dalyvauti pamaldose, kuriose tie atlaidai teikiami. Tokie asmenys, kaip ir fiziškai pamaldose dalyvaujantys, turi išpildyti atlaidam gauti tris įprastines sąlygas: atlikti išpažintį, priimti Švč. Sakramentą ir pasimelsti popiežiaus intencija. Dekretas buvo pasirašytas apaštališkojo penitenciarijaus kard. Luigi Dadaglio. Popiežiškosios komunikacijos komisijos pirm. arkiv. John P. Foley pareiškė spaudai, kad šiuo dekretu pripažįstama dar didesnė reikšmė radijo ir televizijos pamaldų transliacijoms. Jis nurodė, kad dabar esą 35-40 kraštų, kuriuose per televiziją transliuojamos popiežiaus laikomos Kalėdų, D. penktadienio ir Velykų pamaldos, pasiekiančios apie 2 bilijonus žmonių.

Sesuo Mary Linscott, 66 m. amžiaus Notre Dame de Namur vienuolijos narė, dirbanti Vatikano kurijoje, buvo paskirta į vietą, kuri iki šiol buvo užimama prelato rango dvasiškių. Ji paskirta Vienuolinių ir pasaulietinių institutų kongregacijos raštinės viršininke. Šioje kongregacijoje ji dirba jau nuo 1978 metų.

Dangun žengimo parapija (katalikų) ir Triasmenio Dievo parapija (liuteronų) Kalgario mieste planuoja bendrą šventovę. Pastate numatytos dvi pamaldų patalpos: viena — katalikams, kita — liuteronams, bendras abiejų prieangis, kuriame būsianti krikštykla. Tuo būsiąs pabrėžiamas bendras abiejų konfesijų Krikštas. Abi parapijos taipgi bendrai naudosis administracines pastato patalpas, sporto salę, atgaivos bei susitikimų svetainę. Pastatas bus pradėtas statyti šį pavasarį ir kainuos apie 1.5 milijono dolerių.

Indijos katalikai pasiruošę priimti Šv. Tėvą Joną-Paulių II š. m. vasario mėnesio pradžioje. Spėjama, kad apie 2.5 milijono tikinčiųjų pasitiks popiežių Keralos valstijoje. Popiežius vyksta Indijon, kviečiamas Indijos katalikų vyskupų ir Indijos prezidento Zail Singh, kuris priklauso sikų tikybai.

Popiežius trečią kartą Prancūzijon keliaus šių metų rugsėjo mėnesį. Tai pranešė Vatikano spaudos vadovas dr. Joaquin Navarro-Valls. Trijų dienų kelionėje aplankys Lijono bei Annecy miestus ir prie Lijono miesto esantį Ars kaimelį, kuriame bus paminėta 200 m. sukaktis nuo buvusio tos vietos klebono šv. Jono Vianney gimimo.

Jėzuitų vienuolijos narių veidas yra gerokai pasikeitęs nuo 1945 m. Dabartinis jėzuitų vienuolijos sekretorius kun. Johannes G. Gerhartz, SJ, spaudos konferencijoje pranešė, kad 1945 m. apie 90% jėzuitų gyveno Europos bei Š. Amerikos žemynuose ir jokių savarankiškų vienetų Afrikoje bei Azijoje neturėjo. Dabar tiktai 60% jėzuitų gyvena Europoje bei Š. Amerikoje, o 20% — Azijoje, 14% — P. Amerikoje ir 4% — Afrikoje. 1946 m. įvykusiame vienuolijos provincijų suvažiavime visi vadovai buvo gimę Europoje arba Š. Amerikoje, o 1983 m. įvykusiame suvažiavime — 30% provincijų vadovų jau buvo gimę Azijoje, P. Amerikoje ir Afrikoje. Kun. Gerhartz nurodė, kad šiuo metu jėzuitų vienuolijai priklauso 25,549 nariai, iš kurių 18,455 yra kunigai. Vienuolijos kandidatų-klierikų šiuo metu vienuolija turinti 8,684, kurių 23% gimę Europoje, o 36% — Azijoje. Daugumą Azijoje stojančių į jėzuitus sudarą indiečiai.

Kun. J. Stš.

Gyvenimas sovietiniame laive

Lietuvio jūreivio atsiminimai

A. ŠIŠKUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Komisaras Sirota

Dar buvo vienas "ideologinio fronto" darbuotojas, kuris įstrigo mano atmintin, tai Sirota. Šis tipas per visą kelionę darė "samagoną", cukrų ir mieles emė iš laivo sandėlio. Visos laivo moterys paeiliui nakvodavo pas jį, ištisomis dienomis miegodavo, o naktimis dažnai ateidavo ant kapitono tiltelio, rūkydavo cigaretes vieną po kitos, nors budintieji jūreiviai buvo nerūkantys, ir vis pasakodavo apie savo "žygdarbius" Kaliningrade, kaip jis geria, kaip į savo garažą vežioja įvairias mergaites, ką jis su jomis daro.

Pas mus laive buvo labai simpatiškas visų mylimas kačiukas "Vasia". Kiekvienas su juo žaisdavo, jį šerdavo, o jis į tai atsakydavo savo švelniu murkimu.

Vieną rytą, kai mano budėjimo laikas ėjo į pabaigą, ėjau žadinti savo pamainos. Einu koridoriumi, žiūriu bėga persigandęs Vasia. Sutikęs mane, sustojo lyg ir prašydamas mano užtarimo, bet aš nieko nesupratau. Žiūriu čia pat bėga Sirota ir, keikdamasis daugiaaukščiais keiksmais, spyrė kačiukui į galvą. Vasia nusirito koridoriumi, šiaip taip atsistojo ir nuėjo, o ištikimiausias partijos statytinis, siųsdamas baisiausius prakeikimus nekaltam gyvulėliui, grįžo į savo kajutę. Paskui paaiškėjo, kad Vasia prišlapino prie komisaro kajutės durų . . .

Kada grįžau atgal ant tiltelio, tai toje vietoje kur nuėjo kačiukas, buvo labai daug kraujo lašų, kurie liudijo kokį smūgį gavo nekaltas gyvulėlis nuo šio jūreivių "auklėtojo".

Po tokio komisaro elgesio Vasia nusprendė pasilikti Vakaruose, nes sekančioje kelionėje, jo laive nebebuvo.

Kai baigėsi mūsų kelionė ir mes ruošėmės išeiti į Portugalijos uostą Viana-du-Kaštelu, Sirota skaitė daugybę instrukcijų bei nurodymų, kaip reikia elgtis užsienyje, kur galima užeiti, kur negalima, kiek ir ką galima pirkti, po miestą vaikščioti tiktai grupėmis, atsiskirti nuo grupės griežtai draudžiama, degtinės negerti ir į laivą nenešti; jeigu kas nors siūlys laikraščius ir knygas, neimti ir t.t. Tokios instrukcijos skaitomos po keletą kartų kiekviename laive prieš išeinant į Vakarų uostus.

Nuotykiai Portugalijoje

Aš pirmą dieną į miestą nėjau, nes turėjau budėti. Man stovint prie laiptų nuo laivo į krantą, nepraėjus nė keliom valandom, iš miesto grįžo pirmas jūreivis — vienas, be grupės ir tiek girtas, kad tik su dideliu vargu užlipo laiptais į laivą. Tai buvo pats komisaras Sirota. Šalia manęs stovėjo keletas jūreivių ir kapitonas, kuris tarė: "Sazonovas (komisaras remonto komandos, kuriai mes perdavėme savo laivą) apie tai praneš".

Pasirodo, remonto komandų komisarai praneša atitinkamom organizacijom apie pagrindinių komandų elgesį užsienyje. Nežinau ar jis pranešė, bet esu įsitikinęs, kad Sirotai už tai nieko blogo nebuvo, nes tai laikoma normaliu dalyku.

Kai mes išėjom į uostą, komisaras Sazonovas surinko visus mūsų laivo jūreivius, dar kartą perskaitė visas instrukcijas, papasakojo apie padėtį Portugalijoje, kur ir ką pigiau galima nusipirkti. Pabaigoje papasakojo tokią istoriją. Prieš mūsų atvykimą tame uoste stovėjo viena laivų remonto komanda. Išėję į miestą jie tiek prisigėrė, kad vieni pavogė magnetofoną iš parduotuvės, o kiti policininko motociklą ir parvažiavę į laivą įmetė į vandenį. Už tokį elgesį visa remontininkų komanda buvo iššaukta į Sov. Sąjungą, o į jos vietą atsiųsta nauja.

Daug kalbėjo, instruktavo, gąsdino komisaras, bet vakare iš miesto didelė dauguma parėjo stipriai pasigėrę ir parsinešė daug svaigalų. Mat Portugalijoje patys pigiausi alkoholiniai gėrimai, galima pigiai prisigerti. Visą naktį laive buvo didžiausia puota ir iki ryto skambėjo dainos.

Antrą stovėjimo dieną pasikartojo tas pat, įvyko net keletas muštynių. Kai antros dienos vakare reikėjo važiuoti į orauostį, tai daugelį jūreivių reikėjo pakrauti į autobusus — tiek buvo prisigėrę. Bet iki Lisabonos važiavome apie 8 valandas, tai jūreiviai gerokai prasiblaivė. O vienas, atvažiavus į orauostį, nerado savo lagamino.

Išplaukus laivui į sekančią, o mano paskutinę kelionę iš Portugalijos, naujas komisaras atnešė man 3-jų litrų stiklainį su cukrumi ir sako: "Štai tau cukrus, o man duok trupučį švaraus". Aš paskutinėje kelionėje buvau produktų sandėlininku. Pasirodo, Sirota, o gal Sazonovas, dar nespėjo cukraus perdirbti į "samagoną" ir paliko kajutėje, nes buvo sumaišytas su mielėmis.

Nereikalingi pareigūnai

Čia papasakojau tik apie keletą "ideologinio fronto" karių, bet jų visų darbai ir metodai yra labai panašūs. Jų dauguma yra tinginiai, nevykėliai, labai žemo moralinio lygio ir girtuokliai. Nors jie, neturėdami ko veikti, nežino kur dėtis, tačiau visuomet skundžiasi, kad labai užimti, turi labai didelę atsakomybę, labai didžiuojasi esą partijos statytiniai ir labai reikalingi laivuose. Iš tikrųjų jie yra visiškai nereikalingi, laikomi dykaduoniais ir pajuokos objektais.

Nors jie savo persekiojimais ir kvailais nurodymais dažniausiai trukdo normalų darbą, tačiau jų Sov. Sąjungos laivyne yra dešimtys tūkstančių, ir valstybė jų išlaikymui išmeta milijonus rublių.

Maža to, kad komisarai seka kiekvieną jūreivį, žiūrinėja pro raktų skylutes kas kuo užsiiminėja, seka ar kas neklauso "Amerikos balso" ir t.t. Be jų, kiekviename sovietų laive yra KGB agentai, kurie taip pat savo metodais seka visus, neišskiriant nė kapitonų ir pačių jų padėjėjų. Grįžę į uostą, o jeigu yra labai svarbus reikalas tai ir iš jūros, praneša savo šefams viską.

Ir taip būna visoje kelionėje (reise), o tos kelionės trunka nuo 5 iki 7 mėnesių. Dirbi po 12 valandų į parą, galvodamas viena, kalbėdamas kita, bijodamas ką nors prasitarti net sapne.

Politinės pamokos

Aš niekados neužmiršiu, kiek esu sugaišęs laiko, kaip ir visi sovietiniai gyventojai, klausydamas įvairiausių lekcijų ir pranešimų, studijuodamas partijos suvažiavimų ir plenumų medžiagą, partijos vadovų kalbas, be kurių žmonės "nežinojo" kaip gyventi. Savo laiku kalbėjo Chruščiovas, o vėliau Brežnevas. Sovietiniai piliečiai ginklavosi kiekviena jų pasakyta kalba, sakiniu ir žodžiu. Aš ir dabar matau, kaip kiekvienoje duonos parduotuvėje, ant labai gražiai apiformintų plakatų, buvo išspausdinti didžiausio pasaulio išminčiaus žodžiai: "Bus duona — bus ir daina".

Bet nepraėjo nė metai, vienas, o po mirties ir antras ištikimiausias leninietis buvo visų užmiršti, didžiausi "šedevrai" ir klasikos kūriniai iš visų bibliotekų išimti.

Tuoj po Brežnevo mirties kiekvienam laivui buvo atsiųstos šifrogramos, kuriose sakoma, kad visos knygos, žurnalai ir kinofilmai, kuriuose kas nors yra apie Brežnevą, turi būti surinkta ir išsiųsta į uostą. Nors tai buvo užšifruota ir laikoma paslaptyje, tačiau vieną naktį girtas Sirota išplepėjo. Kitaip aš būčiau nieko nežinojęs ir iki paskutinio būčiau dirbęs bei gyvenęs pagal "didžiausio" epochos klasiko kūrinių nurodymus.

Kalnai makulatūros buvo surinkti, tūkstančiai kilometrų kino juostų buvo sunaikinta. Juk visi tie kūriniai, kiekviena jų kalba buvo spausdinama ant geriausio popieriaus, filmuojami ant geriausių juostų.

Po kiekvieno partijos suvažiavimo, kiekvienos pasakytos partijos vadų kalbos ruošiamos specialios programos, pagal kurias sovietiniai žmonės turi ilgomis valandomis mokytis, kaip reikia gyventi ir dirbti "mylimos tėvynės labui".

Tos pamokos visados būna po darbo valandų. Jeigu pvz. jūreivis, eidamas į pamainą, atsikelia 3.30 v. ryto, dirba iki 12 v. dienos. Po pietų, t.y. 12.45, maždaug kartą į savaitę, prasideda gyvenimo vadovėlių studijavimas, kuris trunka keletą valandų. Ir jeigu tu, klausydamas tų nuobodžių ir niekam nereikalingų plepalų, užsnūsi arba negirdėjęs skelbimo neatvyksi į pamokas, tai gali būti pažymėta tavo charakteristikoje, kad tu blogai lankei politines pamokas. O su tokia charakteristika jau esi kandidatas į nepatikimųjų sąrašą.

Kontrolė sugrįžus

Ir taip po pusės metų, apsiginklavęs vadų pasisakymais, žodžiais ir mintimis, politiškai ir morališkai pakaustytas, partijos suvažiavimų ir plenumų nuosprendžių šviesoje išauklėtas grįžti į savo "mylimą tėvynę". Tave pasitinka ne artimieji ir giminės, o didelis būrys pasieniečių ir muitininkų. Laivą apsupa iš visų pusių ir 3-4 valandas tikrina kiekvieną laivo patalpą, ventiliacijos vamzdžius, naftos cisternas, kiekvieną dėžę ir plyšį, ar nėra kur nors pasislėpusio šnipo. Tikrina kiekvieno jūreivio asmeninius daiktus. Tikrina ką ir už kokią sumą pirkai užsienyje, tikrina ar tu nenupirkai ko nors iš uždraustų daiktų ir t.t. Jeigu pirkai 4 poras džinsų vietoje leidžiamų 3, tai vieną porą konfiskuoja. Ir jeigu tu juos nori gauti atgal, turi sumokėti muito mokestį, kuris yra daug didesnis už pačių džinsų kainą.

Visus jūreivius suvaro į laivo valgyklą. Išduodami pasus, žiūri į tave iš visų pusių, ar esi tas pats, ar tave pakeitė šnipas. Jeigu jūreivis kelionėje užsiaugino ūsus ar barzdą, tai tokio asmens atpažinimas užsitęsia daug ilgiau.

Jeigu šios kratos metu bus surastas kur nors paslėptas pornografinis žurnalas, tai už tokį nusikaltimą visa laivo komanda gali būti nubausta premijos atėmimu už visą kelionę. Ir jeigu kelionėje jūreiviai neblogai uždirbo, tai ta bauda gali kainuoti kiekvienam apie 1000 rb.

Kai pasieniečiai jieško šnipų ir diversantų, o muitininkai skaičiuoja, kiek pirkai kelnių ir kramtomosios gumos, atvykę į uostą tavęs pasitikti giminės ir artimieji stovi ant kranto, o jeigu žiema — šaltyje ir laukia kada pasibaigs patikrinimas, nes kol nuo laivo nenueina valdžios pareigūnai, nei į laivą, nei iš laivo neleidžia nieko.

Ir vėl tikrina

Kai po to didelio patikrinimo eini į namus, tai prie uosto vartų stovintys milicininkai pradeda savo patikrinimą. Atidarinėja kiekvieną lagaminą ir krepšį, žiūri, kad tu su savimi neišneštum valdiškų daiktų arba kokios žuvytės, kurių per pusę metų šimtus tonų sunaikinai, šimtus tonų sugavai ir apdirbai. Ir jeigu pas tave suras kokį nors celofaninį krepšį, porą darbinių pirštinių arba žuvelę, tai jeigu milicininkams nieko neduosi, bus surašytas sulaikymo aktas. O po tokio akto būna gana liūdnos pasekmės: gali sumokti didelę baudą, netekti visų premijų ir būti atleistas iš darbo su blogais dokumentais.

Parėjęs namo irgi negali visa krūtine ramiai atsikvėpti, nes rytoj rytą bus tikrinamas karinis komandos narių jūreivių parengimas. Patikrinime visi būtinai turi dalyvauti. Jeigu nedalyvausi ar pavėluosi, taip pat gali gauti atlyginimą be premijos.

Taip pabuvęs 20-30 dienų namuose vėl išplauki į eilinę kelionę, vėl gyveni ir dirbi pagal partijos vadų kalbas, nurodymus ir mintis, pagal partijos suvažiavimų ir plenumų nuosprendžius, ištikimų partijos statytinių prižiūrimas, kontroliuojamas ir sekamas.

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas **625-2412**
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

A†A
STASEI STOČKIENEI
mirus Los Angeles mieste,
sūnų VYTAUTĄ STOČKŲ su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –
Teresė ir Viktoras Gražuliai
Marija Andriulevičienė

Mylimam tėveliui
A†A
JUOZUI MELNYKUI
mirus Lietuvoje,
sūnų VLADĄ MELNYKĄ su žmona ir dukromis, dukrą ALBINĄ ŽAGARSKIENĘ su šeima Lietuvoje bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandoje –
E. Kvederienė *J. L. J. Kvederiai*

A†A
JUOZUI MELNYKUI
Lietuvoje mirus,
sūnų VLADĄ su šeima, Lietuvoje brolį ir seseris su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –
S. Z. Barančiukai
S. O. Dačkai
S. V. Vaitkai

A†A
JUOZUI MELNYKUI
Lietuvoje mirus,
jo sūnus – VLADĄ, JUOZĄ, dukras – ALBINĄ, BENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –
Vladas ir Vera Nausėdai
Juozas ir Marija Radzevičiai
Zigmas ir Ona Girdauskai
Juozas ir Janina Šarūnai
Antanas ir Eva Pūkai

A†A
dr. VINCUI KUBILIUI
mirus,
atsiskyrimo skausme užjaučiame žmoną mielą ją aušrokę VERUTĘ, dukrą VIDĄ ŠUKIENĘ – Otavos universiteto kolegę-graduantę ir artimuosius –
Marija Ramūnienė ir
dukra Ramūna Macdonald

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas – St. Prakapas.
Tel.233-4486

Mohawk
Furniture Company Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomosios mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.
137 RONCESVALLES AVE.
Tel. 537-1442
Krautuvė atidaryta ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 valandos ryto iki 8 valandos vakaro. Kitomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Lankantis amerikiečių dvasiškių ir pasauliečių delegacijai Maskvoje 1984 m. birželio 18 d., neregistruoti baptistai savo šventovėje parodė du plakatus lankytojams, tuo būdu tyliai painformuodami apie tikrąją tikinčiųjų būklę. Viename tų plakatų buvo įrašas: "Kalinamų Evangelijos darbuotojų skaičius nuolat didėja ir jau pasiekė 200" (Iš RCDA Religion in Communist Dominated Areas 1984, Nos. 7, 8, 9)

Tautinės mažumos dabarties Lenkijoje

Profesoriaus Jerzy Tomaszewskio straipsnis žurnale "Polityka", kuriame paliečiami ir lietuviai

Seinuose leidžiamas trimėnesinis lietuvių žurnalas "Aušra" 1985 m. 3 nr. išspausdino Juozo Maksimavičiaus paruoštą straipsnį "Rūpesčiai su mažumomis", kuriame ištisai pateikiamas lenkų prof. Jerzy Tomaszewskio straipsnio vertimas iš žurnalo "Polityka" 1984 m. 11 nr. Tautinių mažumų klausimas visuomet buvo aktualus Lenkijoje. Nemažiau jis yra aktualus ir dabar. Jo sprendimą sunkina tradicinis lenkų nacionalizmas, siekiantis asimiliuoti kitas tautybes. Šis prof. Tomaszewskio straipsnis yra gudžianti išimtis, gana blaiviai žvelgianti į dabartinę tikrovę. Čia pateikiame minėtą straipsnį, kaip jis yra išspausdintas "Aušroje".

Red.

Jau reikia pamiršti tą posakį, kad Lenkijos Liaudies Respublikos piliečiai yra tik lenkai. Tačiau dar yra tokių žmonių, kurie skelbia, kad ukrainiečiai ir baltarusiai — užsieniečiai. Apie juos geriau nekalbėkime.

Mūsų šalyje gyvena ne tik lenkai, bet ir kitų tautybių žmonės. Palyginus su tarpukariu, kai tautinės mažumos sudarė trečdalį valstybės gyventojų, dabar jų yra nedaug (per 1%). Tai keli šimtai tūkstančių piliečių, kurie namuose kalba gimtosiomis kalbomis, turi skirtingus nuo lenkų papročius, savitą kultūrą ir tradicijas.

Didžiausią grupę sudaro baltarusiai ir ukrainiečiai. Be jų įvairiose Lenkijos vietovėse dar gyvena čigonai, čekai, lietuviai, slovakai ir kt. Nors visi jie turi lygias piliečių teises, bet vis dėlto pasitaiko ir problemų.

Viena iš jų — švietimas gimtąja kalba. Dėl techninių priežasčių mažai vaikų grupelei tiesiog neįmanoma įsteigti atskirų mokyklų, net ir kelių klasių su dėstoma gimtąja kalba. Šie mokiniai namuose kalba viena kalba, o mokyklose — kita (lenkų). Nors jie iš mažens moka abi kalbas (gimtąją ir lenkų), vis dėlto turi daugiau mokytis, negu lenkų vaikai. Stiprūs mokiniai turi galimybę ugdyti gabumus, tačiau silpnesni turi įveikti papildomas kliūtis. Todėl, mano manymu, reikėtų organizuoti papildomas gimtosios kalbos ir kultūros pamokas tautinių mažumų vaikams. Deja, kartais ir to trūksta. Vaikas tada auga menkai mokėdamas tą kalbą, kurią išmoko namuose.

Atrodytų, kad didesnėms tautinėms grupėms (baltarusiams ir ukrainiečiams) be niekur nieko galima užtikrinti mokymąsi gimtąja kalba. Man yra žinomi tie duomenys, kurie ne taip seniai buvo spausdinti statistiniuose metraščiuose. Jie rodo, kad ir šios tautinės grupės turi problemų su švietimu. Iš tikrųjų turime mokyklas su baltarusių, ukrainiečių, slovakų ir lietuvių dėstomomis kalbomis. Tačiau kaskart vis didėja grupelė tokių mokinių, kurie mokosi lenkiškose mokyklose, o tik papildomai lanko gimtosios kalbos ir literatūros pamokas. Kaip tik dėl to mažėja tautinių mažumų mokyklų. Tuo turėtų susirūpinti šių tautybių žmonės.

Šio proceso priežastys yra įvairios. Viena iš jų — tėvų nerimavimas dėl vaikų ateities. Jie mano, kad vaikas, baigęs mokyklą, kur dėstoma gimtąja kalba, turės sunkumų aukštojoje mokykloje. Juk daugelyje fakultetų privalomai turi laikyti egzaminą iš lenkų kalbos. Sunku būtų šią problemą išspręsti ir pašalinti visus rūpesčius. Mano manymu kai kuriose aukštosiose mokyklose (pvz. Varšuvos universitete), stojantiems galėtų padaryti egzaminą ne iš lenkų kalbos, bet iš gimtosios kalbos. Tada šie studentai turėtų lygias galimybes įstoti į aukštąsias mokyklas. Apie tai mes jau daug metų diskutuojame.

Kita problema — nuomonė apie tautines mažumas.

Apie tautines mažumas nedaug mes žinome. Grožinės literatūros suformuota nuomonė paprastai būna šališka. Antai, Henriko Sienkevičiaus kūriniuose ukrainiečiai vadinami laukiniais haidamakais arba žiauriais ir barbariškais "tamsiais" valstiečiais. Istorikų straipsniuose sutinkame apibrėžimą "ukrainiečių nacionalistai". Panašiai kalbama ir apie baltarusius bei kitų tautinių mažumų atstovus.

Tiesa, buvo tokių ukrainiečių, baltarusių bei lietuvių, kurie per karą talkino vokiečiams. Tačiau kiti baltarusiai, ukrainiečiai ir lietuviai tapo kovos prieš vokiškuosius grobikus didvyriais. Taip pat reikėtų paminėti ir tuos ukrainiečius, kurie dalyvavo kariniuose nusikaltimuose, žudė lenkus. Vėl kiti šios tautybės gyventojai gelbėjo žmones nuo mirties.

Kartais piktinamės, kad šiandien Vienoje lenkus vadina kriminalistais; nepasitiki mumis ir šveicarai bei kitos tautos. Todėl teigiame, kad, remiantis vienetais arba net ir grupėmis, negalima vertinti visos tautos. Lenkijoje yra ne tik gerų mokslininkų, paprastų darbo žmonių, bet ir banditų, vagių. Vėlgi teigti nuomonę apie visą mūsų visuomenę, remiantis Jono Povilo II ir kunigo Maksimiliano Kolbės gyvenimu, irgi būtų neteisinga.

Panašiai reikia kalbėti ir apie kitas tautas, gyvenančias Lenkijoje; baltarusius, lietuvius, slovakus, ukrainiečius ir kt. Žinoma, tarp jų yra ir nusikaltėlių, ir žymių mokslininkų, ir dievobaimingų žmonių. Todėl kiekvienas stereotipas, norintis įvertinti tautą, yra melagingas.

Susidarius tokiems neteisingiems stereotipams, tautinių mažumų žmonės, gyvenantys Lenkijoje, jaučiasi labai nejaukiai ir dažnai viešai išsižada gimtosios kalbos. Todėl mes, lenkų visuomenė, turime įtikinti tuos žmones, kad už vienetų poelgius negalima kaltinti visos tautos. Tai spaudos ir Lenkijos mokslo pareiga.

Dar kita problema — spauda ir knygos gimtąja kalba. Mūsų šalyje yra beveik visų tautinių mažumų visuomeninės kultūros draugijos. Kiekviena draugija leidžia laikraščius: arba savaitraščius, arba mėnesinius žurnalus. Kartais išleidžia ir kalendorius. Retenybė yra knygos. Šiais metais buvo išleistas baltarusių kalba "Ponas Tadas". Galėtų kas nors pasakyti, kad visomis tautinių mažumų kalbomis leidinius galima pargabenti iš Tarybų Sąjungos. Žinoma, galima, bet būna daug rūpesčių. Tačiau rašytojai, gyvenantys mūsų šalyje, nori, kad jų kūriniai būtų spausdinami Lenkijoje tokia kalba, kokia yra parašyti. Iki šiol yra spausdinamos knygos tik išverstos į lenkų kalbą, nes originaliems tekstams spaustuvės neturi šrifto. Tokiu būdu rašytojai bei mokslininkai, priklausantys tautinių mažumų visuomenei, pasiekia tautiečius verstais į lenkų kalbą kūriniais.

Tautinių mažumų atstovai valdžiose

Girėjau šį tą apie baltarusių tautos seniūnus ir kaimų partinių organizacijų sekretorius. Galimas daiktas, kad tautinių mažumų atstovai dalyvauja ir vaivadijos valdžiose, bet tai yra retenybė. Šie žmonės paprastai nekalba savo tautos vardu, geriau apie ją nutyli. Man atrodo, jeigu baltarusiai, lietuviai, ukrainiečiai ir kitos tautos aktyviai dalyvautų valstybės valdyme ir kalbėtų apie savo tautos rūpesčius, jie būtų labiau gerbiami.

Užrašai viešose vietose

Kai kuriose Čekoslovakijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos vietovėse prie kelių, parduotuvių, įstaigų pastebėjau dviem kalbom užrašus. Ciešine šalia čekiškų užrašų yra lenkiški. Tikriausiai nieko neatsitiktų, jeigu atsirastų analogiški užrašai ir tose mūsų krašto vietovėse, kur gyvena tautinės mažumos. Šalia lenkiškų užrašų galėtų kaboti baltarusiški užrašai ir Balstogės apylinkėse. Tik, žinoma, turėtų būti įteisinta, kur tokias dviem kalbom parašytas lenteles kabinti. Tai nėra labai komplikuotas dalykas.

Radau tokį aiškinimą, kuris sako, kad Lenkijos vietovių pavadinimai yra nustatyti oficialiai ir tik tokie gali kaboti viešose vietose. Nieko neatsitiktų, jeigu šalia oficialaus užrašo (lenkiško), būtų neoficialus (baltarusiškas, ukrainietiškas ir t.t.). Tai nudžiugintų visus tautinių mažumų gyventojus.

Įvairias problemas, didesnes ir mažesnes, galima be galo dauginti ir jos visvien nepasibaigs. Paminėsiu štai tokią problemą — bažnytinių giesmių ir maldų kalba. Ši problema įgyja kaskart didesnę reikšmę. Apie ją sunku ką nors pasakyti.

Pabaigai dar vienas klausimas. Netyčia išgirdau tokį nusistebėjimą: kodėl taip yra, kad per kelis dešimtmečius mūsų valstybėje tautinės mažumos neturėjo jokių rūpesčių, o tik dabar, nelauktai, šių tautybių atstovai, pasitaikius įvairioms progoms, kelia savo reikalavimus.

Pirma, jau ir praeityje šios problemos buvo iškeltos partinės spaudos puslapiuose. Tiems, kurie domisi šiais klausimais, siūlau perskaityti "Nowe drogi" metraščių turinius. Tautinių mažumų problemos buvo susijusios su Lenkijos Jungtinės darbininkų partijos nuotarmėmis. Aptarė jas taip pat ir spauda. Tačiau nieko negalime pasakyti apie šių tautybių naujus rūpesčius, kurie iki šiol mums nežinomi.

Antra, praslinko keturiasdešimt metų po karo. Mūsų šalyje įvyko dideli pakitimai. Juos pergyveno ne tik lenkų, bet ir kitų tautų žmonės. Baltarusiai, lietuviai, slovakai ir ukrainiečiai pokario metais gyveno labai neturtingai kaimuose. Todėl liaudis, paėmusi valdžią į savo rankas, turėjo ne tik vykdyti agrarinę reformą, bet panaikinti ir neraštingumą. Mokėsi visi krašto gyventojai. Ir štai dabar po 40-ties metų ūkininkai ir darbininkai yra baigę technikumus. Nemažai yra inžinierių, teisininkų, mokslininkų, rašytojų, tapytojų. Pakilus švietimo lygiui, prasiplėtė akiratis, pakilo kultūros lygis. Mokykla, radijas, televizija ir spauda nuolat skelbia visuomenės teisingumo šūkius bei tradicijas. Jie jau yra įaugę į liaudies sąmonę. Šiandien Lenkijoje susiduriame su visiškai kitomis tautinėmis mažumomis, negu pirmaisiais pokario metais, kai tik pradėjome kurti socialistinę visuomenę. Manau, didelis yra mūsų šalies pasiekimas, kad pažadinome jas iš miego. Šios nedidelės žmonių grupelės viešai kelia mums reikalavimus. Todėl mūsų pareiga — patenkinti jų reikalavimus.

Neteisybė, kad tautinių mažumų iškeltos naujos tendencijos kelia mums pavojų. Atvirkščiai, jos padeda intensyviau kurti materialines ir dvasines mūsų šalies vertybes, kelti liaudies gerovę.

Dailininkui

ANTANUI TAMOŠAIČIUI,

lietuvių liaudies meno ir tautodailės žinovui ir ugdytojui.

Lietuvių tautodailės instituto taryba ir valdyba nuoširdžiai sveikina Jus darbingo 80 metų amžiaus sukakties proga.

Mes linkime Jums sveikatos, ištvermės ir dar daug kūrybingų metų.

LTI taryba ir valdyba

SVEIKINAME

savo mielus tėvelius —

PRANĄ ir ANTANINĄ STYGAS,

švenčiančius 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį ir linkime jiems dar daug, daug gražių bei laimingų metų —

sūnūs – Vytautas ir Šarūnas su šeimomis

Baltijos valstybių aukso reikalauja sovietai

(Atkelta iš 1-mo psl.).

žinios laikomos patikimomis. Ir kai žinia apie Baltijos auksą buvo paskelbta, Prancūzijos užsienio reikalų ministerijoje kilo susirūpinimas — pareigūnai pradėjo tyrinėti iš kur atėjo ta informacija. Kiek žinoma, paaiškėjo, kad ji gauta iš patikimų šaltinių.

Žinios iš kitur

Apie JAV-se deponuotą Lietuvos banko auksą ir leidimą jį panaudoti užsienyje veikiančių nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybių išlaikymui yra plačiai žinoma. Taip pat visiems žinoma, kad Britanija Lietuvos valstybės auksą išmokėjo britams už prarastus jų turtus Lietuvoje sovietų okupacijos metu, tačiau mažai minima apie Lietuvos valstybės deponuotą auksą Prancūzijoje ir Šveicarijoje.

"Lietuvių enciklopedijoje" apie Lietuvos banką J. Pažemėnas rašo, kad Lietuvos banko auksas tebėra užšaldytas Prancūzijoje ir Tarptautinių atsiskaitymų banke Šveicarijoje.

Paryžiuje Lietuvos pasiuntinybės archyvai buvo sunaikinti sovietams okupavus Lietuvą. Tarp išlikusių Lietuvos įgalioto ministerio Prancūzijai Petro Klimo užrašų išliko jo dienoraščio dalis iš laikotarpio, kai vokiečiai užėmė Paryžių ir prancūzų valdžia su diplomatiniu korpusu pasitraukė į Vichy miestą. 1940 m. liepos 13 d. P. Klimas rašė, kaip jis kreipėsi užsienio reikalų ministerijon į ekonominio departamento direktorių Arnal, norėdamas "sužinoti, ar jis jau gavo žinių apie Lietuvos banko deponuotą auksą".

Už kelių mėnesių P. Klimas rašė Šveicarijon Tarptautinio atsiskaitymo bankui Bazelyje. Išsilikusiame laiško juodraštyje prancūzų kalba jis mini Lietuvos valstybės depozitus Tarptautiniame atsiskaitymų banke.

Po karo Lietuvos diplomatai teiravosi apie Lietuvos valstybės deponuotą auksą Prancūzijoje. Užsienio reikalų ministerija žodžiu atsakė, kad jie apie tai neturi žinių.

1983 m. per Vasario 16-tos minėjimą Paryžiuje žurnalistas Armand Avronsart, jau miręs, savo prakalboje tvirtino, kad Baltijos kraštų auksas yra užblokuotas "Banque de France".

Lietuvius Paryžiuje pasiekė žinia, kad valstybiniame Prancūzijos banke yra 2 tonos 246 kilogramai Lietuvos valstybės aukso. Latvijos valstybės aukso esama 990 kilogramų. Estijos aukso neturima.

1941 m. liepos mėnesį, sovietams okupavus Lietuvą, Lietuvos bankas prašė prancūzų užsienio reikalų ministeriją Lietuvos auksą sugrąžinti. Vokiečių okupacijos metu laikinoji Lietuvos vyriausybė raštu atšaukė aną Lietuvos banko prašymą.

Nuo 1945 m. sovietai raštu kreipdavosi į Prancūzijos užsienio reikalų ministeriją, reikalaudama grąžinti Lietuvos auksą.

1950 m. Latvijos atstovas Prancūzijai Olgerd Grosvalds prašė raštu keletą kartų Prancūzijos užsienio reikalų ministeriją, kad jam iš Latvijos užšaldyto aukso būtų išmokama alga kaip Latvijos valstybės tarnautojui.

Manoma, kad tebevyksta derybos su sovietais atlyginti prancūzų firmas, praradusias turtą Lietuvoje ir Latvijoje sovietų okupacijos metu. iš Prancūzijoje deponuoto Lietuvos ir Latvijos aukso.

Iš mūsų veiksnių išeivijoje kol kas tuo reikalu negirdėti jokių pareiškimų. Galimas dalykas, kad šis klausimas yra tiriamas. Remiantis iki šiol turimomis žiniomis, svarbiau būtų nedelsiant protestuoti prieš tokią skriaudą Lietuvai.

M.

PADĖKA

a.a. ANTANUI BALTRUŠAIČIUI

pasiekus amžino poilsio vietą,

visiems, kurie padėjo ir atjautė liūdesio dienose reiškiame giliausią padėką –

Juozas Baltrušaitis
Olga ir Albinas Starkai

Tautos fondas Lietuvos laisvinime

J. GIEDRAITIS

Tautos fondo valdybos pirmininkas

Tautos fondas (Lithuanian National Foundation, Inc.) yra vienintelis laisvajame pasaulyje lėšų parūpintojas tik kovai prieš okupuotos Lietuvos suvereninių teisių sulaužymą ir jos nelegalų įjungimą į Sovietų Sąjungą; taip pat kovai už jos žmonių tautines, religines, pilietines ir politines teises. Žinome kokia sunki ir nelygi yra ši kova, pareikalaujanti didelių pastangų okupuotoje Lietuvoje. Laisvajame pasaulyje Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas ją veda jau daugiau kaip 40 metų.

Vakarų pasaulyje į TF rėmėjų-narių eiles vis daugiau lietuvių jungiasi savo aukomis ir testamentiniais palikimais, sudarydami stipresnę finansinę bazę šiai kovai vesti. Esant tokiam pritarimui, galima imtis didesnių ir veiksmingesnių priemonių okupuotos Lietuvos bylai kelti Vakaruose. Antai, 1985 m. liepos mėnesį Pasaulio baltiečių santalkos (vienas iš jos steigėjų ir narių yra VLIKas) surengtas Sovietų Sąjungos teismas Kopenhagoje ir Taikos bei laisvės ryžto žygis Baltijos jūroje ir Skandinavijoje atkreipė Europos ir kitų kraštų dėmesį, stipriai pabrėždami, kad laisvėje gyvenantieji lietuviai, latviai ir estai nesutinka ir niekada nesutiks su jų kraštų okupacija.

1986 m. Pasaulio baltiečių santalka, kuriai šiemet pirmininkauja dr. K. Bobelis — VLIKo pirmininkas, vėl rengia politinę akciją Europos saugumo ir bendradarbiavimo akto peržiūros konferencijoje Austrijos Vienoje, o po to VLIKo seimą Britanijos Londone 1986. XI. 7-9. Tikime, kad visuomenė ir šį kartą bus dosni aukomis ir gausiai dalyvaus.

TF finansuojami ELTOS informacijos biuleteniai anglų, prancūzų, vokiečių, italų, ispanų ir portugalų kalbomis reguliariai leidžiami jau daugiau kaip 30 metų, informuoja Vakarų valstybių valdžias, parlamentarus, bibliotekas, spaudą, universitetus, organizacijas ir kt. apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. ELTOS biuletenis lietuvių kalba yra finansuojamas Kanados lietuvių suaukotais pinigais. Jo tiražas — per 4,200 egz., o visų biuletenių metinis tiražas siekia 90,000 egz.

TF finansuoja ir kitus leidinius apie Lietuvą, kaip pvz. dr. J. Pajaujo "Soviet Genocide in Lithuania", dr. B. Kaslo "USSR-German Relations" ir kt. A. Rinkūno redaguota knyga "Lietuva ir VLIKas" išleista Kanadoje ir t.t. Tautos fondas remia Romos ir Vatikano radijo transliacijas į okupuotą Lietuvą, panaudoja ir kitas radijo stotis, išlaiko VLIKo-ELTOS informacijos tarnybos įstaigą Vašingtone ir t.t.

Tautos fondo ribose veikia Lietuvos laisvės iždas. Jo kapitalas yra telkiamas Lietuvai, kai ji vėl bus laisva ir nepriklausoma, bet jo palūkanos yra naudojamos dabarties veiklai remti per VLIKą. Lietuvos laisvės iždo pajamas sudaro testamentiniai palikimai, jei nėra kitokių testatoriaus nurodymų, aukos mirusiųjų įamžinimui ir gyvųjų pagerbimui įvairiomis progomis, taip pat aukos, skiriamos aukotojų tam fondui.

TF inkorporuotas Niujorko valstijoje, veikia per atstovybes: JAV — 5, Kanadoje — 1, Australijoje — 2, Didžiojoje Britanijoje — 1 ir per įgaliotinius įvairiuose miestuose. Laisvajame pasauly TF dirba per 150 pasišventusių, sąžiningų ir autoritetingų asmenų be jokio atlyginimo.

TF atstovybė Kanadoje yra viena stipriausių. Ją sudaro Toronto, Montrealio, Hamiltono, Delhi-Tillsonburgo atstovybės ir mažesnėse vietovėse įgaliotiniai. Ilgą laiką TF atstovybei Kanadoje ir TF atstovybei Toronte pirmininkavo A. Firavičius, vicepirmininku buvo A. Patamsis, sekretoriumi ir išd. E. Smilgis ir kt. Jie sutelkė nemažas sumas Lietuvos laisvinimui, — kasmet po $50-60,000, o 1985 m. $100,000. A. Firavičiui ir talkininkams priklauso pagarba ir nuoširdi padėka. Susilpnėjusi A. Firavičiaus sveikata privertė daryti pakeitimus: nuo 1985 m. balandžio mėn. TF atstovybės Toronte pirmininkas yra Aidas Vaidila, neseniai baigęs verslo administracijos mokslus (adresas: 53 Armadale Ave., Toronto, Ont. M6S 3W9; tel. 416-762-6739). TF atstovybės Kanadoje pirmininku nuo 1986. I. 15 yra Alfonsas Patamsis, buvęs vicepirmininku ir TF tarybos vicepirmininku. Jo adresas: 18 Norwich Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 1Z6. Prašome Tautos fondo atstovybes ir įgaliotinius tęsti savo darbą, kol Lietuva bus išlaisvinta.

TF dėkoja pasaulio lietuviams, ypač kanadiečiams, už nuolatinę ir dosnią paramą VLIKo — Tautos fondo uždaviniams vykdyti. Kviečiame visus dar gausiau jungtis į Tautos fondo rėmėjų-narių eiles. Jei būsime finansiškai stiprūs, tai ir mūsų balsas, reikalaujantis nepriklausomos Lietuvos, bus aiškiai bei stipriai girdimas laisvajame pasaulyje.

ALFONSAS PATAMSIS, naujasis Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirmininkas

Tautos fondo pranešimas

Šiuo pranešu, kad aš, Antanas Firavičius, Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirmininkas, 1986 m. sausio 25 d. iš šių pareigų pasitraukiau. Tą pačią dieną Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirmininko pareigas perdaviau naujai centrinės Tautos fondo valdybos Niujorke paskirtam pirmininkui Alfonsui Patamsiui, gyv. Hamiltone — Stoney Creek (Tautos fondo valdybos raštas 1985 m. gruodžio 19 d.).

Brangūs Tautos fondo apylinkių įgaliotiniai Kanadoje! Nuoširdi padėka ir pagarba Jums, kurie taip sunkų ir garbingą darbą dirbote, telkdami lėšas pagrindiniam mūsų visų tikslui — Lietuvos laisvės atstatymui.

Nuoširdžiai dėkoju visiems Tautos fondo aukotojams! Tik Jūsų dosnumo dėka buvo sutelktos gausios lėšos Lietuvos laisvės reikalams.

Broliai ir sesės lietuviai! Tėvynės laisvė dar neatgauta ir Lietuvos laisvės kova dar nebaigta. Visi ir toliau aukokime lėšas jos laisvei atstatyti.

Tautos fondo pareigose dirbau 19 metų. Dėl sumažėjusio regėjimo šių pareigų toliau eiti negaliu.

Tėvyne, tik tu viena žinai kiek aš padėjau pastangų, telkdamas lėšas tavo laisvei. Priimk už gera ką padariau ir atleisk tai, ko nesugebėjau ir neatlikau!

Su pagarba —

A. Firavičius

P. S. Naujas Tautos fondo atstovybės Kanadoje adresas: **A. Patamsis, 18 Norwich Road, Stoney Creek, Ont. L8E 1Z6. Tel. (416) 664-5804.**

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ANGLIS IR MALKOS

"Tiesos" 1985 m. gruodžio 13 d. laidoje apie akmens anglį ir malkas prašneko Lietuvos miško medžiagos kuro skyriaus viršininkas Aleksandras Deveikis. Jo duomenimis, Lietuvoje dabar daugiausia sukūrenama ne malkų, o akmens anglies — daugiau kaip 1,2 milijono tonų per metus. Anglis dažniausiai būdavo gaunama iš užsienio, bet jos tiekimas pasidarė nereguliarus 1985 m. rudenį. Tada akmens anglį teko įsivežti iš Donecko ir Pečioros baseinų, nors iki ten tolimas kelias. Klaipėdietė D. Sruogienė "Tiesos" redakcijai atsiųstame laiške klausia: "Kalbame apie taupumą, o miške krūvas šakų ir kūrenti tinkamų rąstgalių supūdome. Kodėl nevertiname malkų iš savų miškų?" A. Deveikis prisipažįsta, kad akmens anglies kartais trūksta, o malkų nėra kur dėti. 1985 m. Lietuvos miškuose buvo paruošta 616.000 kietmetrių malkų, o vartotojai atsiėmė tik 585.000 kietmetrių. Miškų ūkių sandėliuose liko 31.000 kietmetrių malkų. Ypač mažai malkų pernai užsisakė Panevėžio, Šiaulių, Klaipėdos, Skuodo, Kretingos ir Akmenės rajonai. Labai mažai malkų naudoja miestų gyventojai, daugumą namų šildantys skystu kuru, dujomis, akmens anglimi. Ypač daug malkų būtų galima paruošti lapuočių turinčiuose miškuose. Didelės malkų atsargos susikaupusios kai kuriose miškų ūkio įmonėse: Kaišiadorių — 3.500 kietmetrių, Panevėžio — 5.700, Rokiškio — 2.500, Radviliškio — 2.200, Jonavos — 1.700 kietmetrių. Paruoštų malkų kietmetris kainuoja 3-4 rublius, pačių pirkėjų pasiruoštų — dešimteriopai mažiau. Lietuvos gyventojai per metus patys paruošia apie 100.000 kietmetrių malkų. Galimybės nėra pilnai išnaudotos, perniek nueina tūkstančiai kietmetrių kuro.

ATEIZMO DIENA

Paulius Matukas "Valstiečių laikraščio" 1985 m. gruodžio 21 d. laidoje skaitytojus informuoja apie Panevėžio rajone įvykusią ateistinių žinių propagandos dieną. Šiame renginyje dalyvavo filosofijos mokslų kandidatė S. Stančienė, kompartijos centro komiteto lektorius J. Sakalauskas, docentai F. Makačianskas ir J. Mačiulis bei kiti kompartijos religija tapusio ateizmo skleidėjai. Jie visą 1985 m. gruodžio 9-15 d.d. savaitę važinėjo po rajoną ir kiekvienas skaitė po tris paskaitas mokyklose, kolchozuose, įmonėse. Paskaitose propagandiniu kompartijos požiūriu buvo aiškinami religijos ir valstybės, religijos ir šeimos santykiai, katalikybės kelias į Lietuvą, techninių naujovių panaudojimas šventovėse. J. Sakalauskas Krekenavos sovchoze suktai kalbėjo apie katalikybės ir lietuvybės santykį: "Norėdami patraukti kuo daugiau žmonių, ypač jaunimo, kunigai šiandien neretai priskiria sau tautos interesų gynėjo vaidmenį, bando įtikinti, kad katalikybė ir lietuvybė — du neatskiriami dalykai . . ." J. Sakalauskas, pats garbindamas Lietuvai užkrautą sovietinio komunizmo vergiją, kaltina Lietuvos katalikų vadovus, kad jie garbino carizmą, lankstėsi Vokietijos kaizeriui, talkino A. Smetonos perversmo organizatoriams, bendradarbiavo su naciais, vedė kovą "prieš socializmo atkūrimą ir įtvirtinimą Lietuvoje". Kompartijos propagandistas J. Sakalauskas dangstosi neegzistuojančiu socializmu, kuris iš tikrųjų yra sovietų komunistinio imperializmo diktatūra, užgniaužusi Lietuvos nepriklausomybę, palaidojusi visas pagrindines žmogaus teises, iškraipiusi religinius įsitikinimus ir netgi garbingą mūsų tautos istoriją.

TROLEIBUSAI KAUNE

Jais yra vadinami elektros srovę savo varikliams naudojantys autobusai. Tiesioginė troleibusų linija Kalniečius, vieną naujausių gyvenamųjų mikrorajonų, sujungė su pramonine Vilijampole. Dabar elektrinio susisiekimo linijos Kaune yra 103 km ilgumo. Jomis į gatves kasdien išvažiuoja beveik 200 troleibusų, kurių paslaugomis per metus pasinaudoja apie 150 milijonų kauniečių ir jų svečių.

INŽINIERIŲ DIENA

Šiauliuose dabar dirba apie 4.000 inžinierių, turinčių net savo namus, tapusius jų veiklos centru. Kas treji metai surengiama tradicine tapusi Inžinierių diena. Pernai prieš Kalėdas Šiauliuose įvyko jau IX-ji inžinierių diena, kuriai buvo pasirinktas šūkis "Mokslo pasiekimus — technologinei praktikai". Šventei buvo ruošiamasi iš anksto darbovietėse pagal pramonės šakas ir atskiras kūrybines sekcijas.

AUGANTYS DEGUČIAI

Nepriklausomybės metais Degučiai buvo nedidelis valsčiaus miestelis prie Kauno—Zarasų plento, tarp Zarasų ir Daugailių, prie Samanio ežero. Degučiuose sustodavo pravažiuojantys autobusai, vieškeliu buvo galima pasiekti didesnį Salako miestelį. Degučiai turėjo valsčiaus ir policijos įstaigas, plytinę, pieninę, smulkaus kredito draugiją, pradžios mokyklą, 1924 m. pastatytą medinę katalikų šventovę, kurios pirmuoju klebonu buvo kun. St. Stakelė. Dabar Degučiuose yra centrinė Ždanovo kolchozo gyvenvietė. Pernai Degučiuose pastatyti didžiausi Zarasų rajone kultūros namai, 50 vietų turinti valgykla. Gyvenvietės gatvės asfaltuotos, turinčios įrengtą apšvietimą. Augančiuose Degučiuose yra aštuonmetė mokykla, dvi parduotuvės, felčerės-akušerės punktas, biblioteka ir ryšių skyrius. Prie Degučių esančiame Gražutės miške yra medžiais apaugęs piliakalnis, kurio šlaitai iš trijų pusių apsupti pasagos pavidalo keturių metrų pločio ir pusantro metro gylio grioviais. 1831 m. sukilime ten savo štabą turėjo ir slapstėsi E. Platerytė.

V. Kst.

Kanados lietuvių vyrų choras "Aras", koncertavęs radijo programos 35-rių metų sukakties vakare Toronte, su muzikais ir solistais. Iš kairės: akompaniatorius JONAS GOVĖDAS, solistas RIMAS STRIMAITIS, solistas ir "Aro" dirigentas VACYS VERIKAITIS. Gėles prisega "Tėvynės prisiminimų" vedėja VIOLETA LAURINAVIČIENĖ-SIMANAVIČIŪTĖ, programos įsteigėjo dukra

Nuotr. St. Dabkaus

Hamilton, Ontario

TRADICINĘ TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIENĄ ateitininkai ir šiemet rengia pirmąjį kovo sekmadienį, t.y. kovo 2 d. AV šventovėje. Toji diena bus paminėta religiniu koncertu, kuriame programą atliks muz. D. Viskontienės ved. "Volungės" choras ir solistai — A. Pakalniškytė ir J. Vaškys.

ALFONSAS PATAMSIS yra VLIKo paskirtas Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirmininku. Tas pareigas jis perėmė iš A. Firavičiaus, kuris buvo ypatingai sėkmingas lėšų telkime Lietuvos laisvinimo reikalams.

KANADOS LIETUVIŲ ŠAULIŲ RINKTINĖS "Vilnius" narių suvažiavimas, kuris Kanadoje rengiamas kas treti metai, šiemet įvyks balandžio 26 d. Hamiltone. Šeštadienio vakaro meninę programą yra sutikęs atlikti AV par. choras, vad. muz. D. Deksnytės-Powell.

AV PARAPIJA paskelbė savo finansinę apyskaitą, kuri rodo nežymų pajamų ir išlaidų sumažėjimą. Daugiausia išleista — $42,-931.81 šventovės, klebonijos ir Jaunimo c. remontams. Ir šiemet vyskupijai atmokėta $5000 mortgičių už šalia šventovės parapijos įsigytą nuosavybę, bepaliekant tik $20,000 skolą. Prieškalėdinis parapijos vajus davė $45,-069.00 pajamų.

GAVĖNIOS REKOLEKCIJAS kovo 17-23 d.d. ves iš Niujorko kun. dr. Leonardas Andriekus, OFM, žinomas poetas, populiaraus lietuvių žurnalo "Aidai" redaktorius.

ILGAI SIRGĘS Collingwoode, sausio 11 d. mirė buvusios čia anksčiau veiklios hamiltoniškės Linos Verbickaitės-Sawitz vyras.

FLORIDOJE atostogauja: V. Norkevičius, J. Bersėnas, Ant. Mingėla, J. Bajoraitis ir K. Mileris — St. Petersburge, K. J. Blekaičiai ir E. Ramanauskienė — Fort Myers, L. Skripkutė — Juno Beach. Į Arizoną pas savo sūnų išskrido Pr. Vizbaras. Jo sūnus ten yra orinio susisiekimo kontrolierius.

ATOSTOGAUDAMA Floridoje, širdim sunegalavo St. Pyragienė. Parvežta į namus turėjo atsigulti į ligoninę tyrimams. Ligoninėje serga N. Aleksienė ir E. Šopienė. Senelių slaugos namuose giminių ir artimųjų yra dažnai lankomos mūsų senutės O. Kačinskienė, O. Kybartienė, E. Bilevičienė, E. Burinskienė, E. Uikienė, Krakaitienė, Dumčiuvienė, Paršeitienė.

SAVO NAMUOSE sausio 18 d. staigiai mirė a. a. Petras Latauskas, "Stelco" pensininkas, buvęs Lietuvos kariuomenės liktinis puskarininkis. Jo liūdi žmona ir keturios už lietuvių ištekėjusios dukros. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. **K. M.**

KLK MOTERŲ DR-JOS Hamiltono skyrius ruošia tradicinį blynų balių vasario 11 d., 6.30 v.v., Jaunimo centre. Bus Užgavėnių valgiai, baras, kava, saldumynai, linksma muzika. Įėjimas suaugusiems — $5.00, studentams — $2.50, vaikam iki 7 metų nemokamas. Laukiame visų!

Draugijos valdyba ruošiasi pavasario madų parodai, kuri numatyta balandžio 8 d., 7 v.v., Jaunimo centre. Drabužius parūpins geros rūšies "Boutique" iš Stoney Creek, modeliuos profesionalės modeliuotojos. **Valdyba**

Ottawa, Ontario

KUN. DR. VIKTORAS SKILANDŽIŪNAS, vietos lietuvių kapelionas, vienuolika metų dirbęs kaip Kanados sostinės kalėjimų kapelionas, įstojo į domininkonų ordiną (trečiąjį). Priėmimo iškilmė įvyko 1985 m. gruodžio 25, Kalėdų dieną, domininkonų vienuolyno koplyčioje. Iškilmėje dalyvavo kaip liudininkai 30 domininkonų. Pasižadėjimą priėmė domininkonų prioras ir prisegė kun. Viktorui domininkonų ordino ženklą, giedant chorui Marijos giesmę. Dabar kun. Viktoras prie savo pavardės turi teisę rašyti inicialus O.P. (ordo praedicatorum — pamokslininkų vienuolija), nors ir toliau lieka pasauliečiu kunigu su atitinkamomis domininkonų teisėmis bei privilegijomis. **Kor.**

Juno Beach, Florida

PASKAITA IR FILMAS. 1986 m. sausio 11 d. lietuvių pensininkų klubas suruošė neeilinį susirinkimą. Buvo iškviesta su paskaita ir filmo rodymu Rasa Razgaitienė. Paskaitoje buvo painformuota, kokiame pavojuje yra į OSI tinklą pakliuvę nekalti lietuviai ir kitų tautybių žmonės. Paskaita buvo įdomi ir naudinga. Po paskaitos rodomas filmas patvirtino R. Razgaitienės paskaitos reikšmę ir vertę. Nors Juno lietuvių kolonija maža, bet susirinkusieji ten pat suaukojo gražią sumą pinigų — 1260 dolerių — R.Razgaitienės kilniems darbams paremti.

Po susirinkimo visi dalyviai, sudainavę "Lietuva brangi" buvo pavaišinti kava su pyragėliais ir kartu su R. Razgaitiene maloniai praleido popietę. **B. J.**

Edmonton, Alberta

LIETUVIŲ NAMŲ IR KLB APYLINKĖS VALDYBOS surengtame viešame susirinkime sausio 12, sekmadienį, buvo toliau diskutuota LN taisymo ir pagerinimo reikalai. Lėšos šiems reikalams bus panaudotos iš laimėtų pinigų kazino lošimuose 1985 m. rugpjūčio mėnesį. Apie tai plačiau buvo rašyta "TŽ" 50 nr. Iki šiol jau yra užpilta papildoma izoliacija ant lubų, užpirktos priekinės durys ir gauti pavyzdžiai medžiagos numatytiem kitiem darbam. Kai kurie dalyvių pasiūlymai pateikti praėjusiame susirinkime ir šiame, taip pat planai, pasiliko kol kas svarstymo stadijoje ir bus dar kartą aptarti sekančiame visuotiniame susirinkime kovo 2 d.

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyks Lietuvių namuose, vasario 22 d. vakare. Tikimasi svečio paskaitininko iš Niujorko, numatyta trumpa, bet įdomi, programa, šokiai ir vakarienė. Veiks bufetas. KLB apylinkės ir Lietuvių namų valdybos prašo visus dalyvauti.

Dobilas

Sault Ste. Marie, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo minėjimas rengiamas vasario 15, šeštadienį, 6 v. vakaro, "Gondola" valgyklos salėje (853 Queen St. East). Tikslesnę informaciją apyl. valdyba praneš telefonu.

Šiais metais minime šešiasdešimt aštuntus metus nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir keturiasdešimt šeštus metus, kai Lietuva yra okupuota. Taip pat mūsų tėvynės dvidešimt dvejų metų nepriklausomą laikotarpį. Todėl kviečiame tautiečius gausiai dalyvauti, maloniai kartu praleisti laiką, prisimenant nepriklausomą Lietuvą.

EUGENIJUS KUTKEVIČIUS 1985 m. gruodžio 1 d. pasitraukė iš darbo. Jis išsitarnavo pensiją, išdirbęs "Algoma" plieno įmonėje apie 30 metų. Dirbo kvalifikacijos kontrolės skyriuje. Būdamas didelis gamtos mėgėjas, pensininko dienas ketina praleisti medžiodamas bei žvejodamas. Atsisveikinti su darbo draugais jam buvo surengtas pobūvis, kuriame taip pat dalyvavo tautiečiai pensininkai bei draugai.

RŪTOS POCIŪTĖS (Pocius), balsą girdime dažniausia savaitgalyje, klausydami naujienų per radiją. Ji yra lietuvaitė, kilusi iš Londono miesto, baigusi radijo pranešėjos-žurnalistės studijas Toronte. Dirba CFYN/CHAS FM 100 radijo stotyje. Tenka ją pamatyti ir televizijoje. Rūta gerai ir gražiai kalba lietuviškai. Tikimės, kad ji atsilankys į mūsų parengimus bei minėjimus.

Valdyba

VAŽIUOJANTIEMS Į PASAULINĘ PARODĄ

Lietuviai, planuojantys šią vasarą vykti į "Expo 86" Vankuveryje, galės gauti nakvynes pas savo tautiečius pigia kaina. KLB Vankuverio apylinkės valdybos pastangomis yra sudaryti sąrašai vietinių lietuvių, pas kuriuos bus galima apsistoti parodos metu. Kreiptis šiuo adresu: ***Ed. Gumbelis, 14309 Green Crest Dr., Surrey, B.C., Canada V4A 2H7.*** *Telefonas: (604) 536-9771.*

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. prel. dr. Petras Celiešius, ištiktas antro širdies smūgio, mirė Los Angeles mieste 1986 m. sausio 1 d. Velionis gimė 1906 m. birželio 1 d. Apušnoto vienkiemy, Alytaus aps. Prienų gimnaziją baigė 1928 m., Kauno kunigų seminariją ir teologijos-filosofijos fakultetą — 1933 m. Dirbo kapelionu Giedraičiuose ir Aukštadvaryje, klebonu — Merkinėje. Pasitraukęs Vokietijon, studijavo filosofiją Bonnos universitete, geru pažymiu apgynė doktoratą. Į JAV atvyko 1950 m., dirbo lietuvių parapijoje R. Čikagoje. Vėliau grįžo Europon talkinti vysk. A. Deksniui, kurio sekretoriumi dirbo 10 metų ir redagavo "Krivūlę". Pablogėjus sveikaitai, persikėlė į Los Angeles, vasaros mėnesiais talkindavo "Dainavos" stovyklose. Religinėmis, filosofinėmis ir literatūros temomis daug rašė "Aiduose", "Drauge", "Tėviškės žiburiuose". Palaidotas sausio 6 d. iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos šventovės Los Angeles miesto kapinėse.

A. a. Charles Zerr, visuomenine LB veikla pasižymėjusios Aušros Mačiulaitytės vyras, sunkiai susižeidė slidinėdamas Vermonto kalnuose ir mirė sausio 3 d. vietinėje tos vietovės ligoninėje. Velionis, didžiausio Filadelfijos banko "Providence" viceprezidentas, buvo didelis lietuvių bičiulis, jiems daug padėjęs įvairiuose reikaluose, talkinęs žmonai Aušrai jos lietuviškoje veikloje. Liko liūdinti žmona Aušra, mokslus baigiantys sūnūs ir dukra. Palaidotas sausio 8 d. Filadelfijoje iš Šv. Andriejaus lietuvių parapijos šventovės.

Vaclovas Kleiza, generalinis Lietuvos garbės konsulas Čikagoje, praneša naują savo konsulato adresą: 10000 South Bell Ave., Chicago, IL 60643, tel. (312) 233-9122. Visais reikalais į konsulatą prašoma kreiptis darbo dienomis po 6 v.v. ir šeštadieniais.

Brazilija

Brazilijos lietuviai džiaugiasi dideliu savo laimėjimu — 1985 m. gruodžio 14 d. atidengtu Lietuvos laisvės paminklu. Jis lietuvių sutelktomis lėšomis pastatytas Vila Zelinoje, Sao Paulo priemiestyje, kur yra Lietuvos respublikos aikštė. Paminklas, iškilęs tos aikštės viduryje, yra šešių metrų aukščio su 1 m 80 cm moters statula, simbolizuojančia 1918 m. vasario 16 d. laisvę atgavusią Lietuvą. Tą paminklą buvo sukūręs Juozas Zikaras (1881—1944). Vieta jam buvo parinkta Kaune, Lietuvos karo muziejaus sodelyje, kuris vėliau tapo Vytauto Didžiojo muziejaus sodeliu. Dabar jis vadinamas istorijos muziejumi. Okupacinė sovietų valdžia paminklo pjedestalą susprogdino, palikdama tik jo statulą, perkeltą į vitražo ir skulptūros muziejumi paverstą Įgulos šventovę Laisvės alėjoje. Sunaikintą paminklą pakeitė sovietinis tankas, kuris pirmas pasiekė Kauną 1944 m. liepos pabaigoje. Iš muziejaus sodelio pašalintas ir už Lietuvos laisvę žuvusio nežinomo kareivio kapas su paminklu. Sodelyje dabar palaidota Salomėja Nėris. Prie Lietuvos respublikos aikštės Vila Zelinoje yra klebono kun. J. Šeškevičiaus vadovaujamos lietuvių parapijos Šv. Juozapo šventovė, pastatyta lietuvių prieš 50 metų. Paminklo atidengimo proga iškilmingas Mišias toje šventovėje koncelebravo prelatas Pijus Ragažinskas su kitais lietuviais kunigais. Ta aikštė su Lietuvos laisvės paminklu ir lietuviška šventove dabar tapo gražiu Brazilijos lietuvių centru Sao Paulo didmiestyje.

Urugvajus

Kalėdų eglutę 1985 m. gruodžio 22 d. surengė "Rintukų" grupės šokėjai. Kalėdinė vaikų šventė buvo pradėta popietinėmis Mišiomis. Po pamaldų gražią programėlę atliko maži ir vyresnieji vaikučiai. Savo laimę jie galėjo išbandyti įvairiuose žaidimuose. Kalėdų senelis šį kartą nepasirodė. Rengėjai teisinasi, kad kažkas pavogė jo aprangą ir dovanas. Tačiau dėl to per daug nebuvo nusiminta, nes liko gražaus pelno — net 7.000 pezų vaikų stovyklai.

Lietuvių parapija paminėjo 31-sias veiklos metines. Mišias koncelebravo klebonas kun. Jonas Giedrys, SJ, su jėzuitų provinciolo atstovu kun. J. Martinez, SJ, ir kun. A. Ocana, SJ. Giedojo V. Dorelio vadovaujamas "Aido" choras. Parapijos salėje trumpą, bet gražią programą atliko "Rintukai" ir "Jaunasis ąžuolynas". Dr. A. Stanevičius rodė nuotraukų skaidres, su jose įamžintais žymiais šios lietuvių kolonijos veikėjais, kurių didelė dalis jau yra mirusi. Visi džiaugėsi, kad parapijos veiklon vis daugiau įsijungia jaunimo atstovai.

Oną Pašukonienę sunkai sužeidė į greta jos namo esantį klubą įsilaužę plėšikai, iš klubo įsibrovę ir į jos namą. Marti, nesulaukusi anksti atsikeliančios O. Pašukonienės, ją rado lovoje be sąmonės, paplūdusią kraujuose, bet dar gyvą. Jai ilgą laiką tenka praleisti ligoninėse, bet pamažu sveiksta ir stiprėja.

Australija

Lietuviškas Kūčias Adelaidės lietuvių katalikų centre surengė Lietuvių katalikių moterų draugija su savo pirm. S. Pusdešriene, pasveikinusia 87 dalyvius. Stalus palaimino klebonas kun. J. Petraitis, MIC. Pr. Pusdešris poetišku žodžiu supažindino su dalinimosi kalėdinėmis plotkelėmis papročiais. Po eglute paliktas Kalėdų senelio dovanas išdalino P. Gasiūnas. Bernelių Mišias Šv. Kazimiero koplyčioje atnašavo kun. J. Petraitis, MIC, skambant choro atliekamom kalėdinėm giesmėm.

Nuodingų gyvačių priviso Werribee apylinkėse prie Melburno. Gyventojams ten pasidarė nesaugu vaikščioti, nes gyvatės atšliauždavo net ir į sodybas. 1985 m. lapkričio pabaigoje surengta gyvačių medžioklė, kurion buvo pakviestas ir Altonoje gyvenantis Alfonsas Karašauskas, laikomas tokių gyvačių gaudymo čempionu. Gyvatės buvo gaudomos gyvos, jas reikėjo pristatyti chemikams. A. Karašauskas pralenkė visus, pagavęs daugiausia gyvačių. Jam Werribee gyventojai įteikė premiją.

Britanija

Kūčias Lietuvių sodyboje jos gyventojams ir svečiams surengė naujasis vedėjas Povilas Podvoiskis. Kūčiose dalyvavo DBLS valdybos pirm. J. Alkis, Londono lietuvių namų direktorius B. Butrimas, stalą su patiekalais palaiminęs Lietuvių sodybos kapelionas kun. A. Gėryba, svečiai ir čia gyvenantys pensininkai — apie 40 asmenų. Sodybos seneliai ypač džiaugėsi Bradfordo "Vyčio" klubo atsiųstomis dovanomis. Vidurnaktį, Kūčioms pasibaigus, Bernelių Mišias laikė kun. A. Gėryba. Vaišės buvo tęsiamos pirmąją Kalėdų dieną.

Boltono lietuviai antrąją Kalėdų dieną susirinko Ukrainiečių klube bendrai Kalėdų šventei. Kan. V. Kamaitis kalbėjo apie Kalėdų prasmę ir aplamai religijos vaidmenį sparčiai besikeičiančiame dabarties pasaulyje. Jam ir šeimininkėms padėkojo DBLS Boltono skyriaus pirm. H. Vaineikis.

Prancūzija

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, antroje birželio pusėje lankys Prancūzijos, Belgijos ir Šveicarijos lietuvius.

Kristina Pabedinskaitė, čikagietė, baigusi grafikos studijas Paryžiuje, pradėjo dirbti reklamų agentūroje. Į reklamų agentūrą taipgi yra įsijungusi ir Danutė Krištopaitytė - Hermann. Skirtingą kelią pasirinko Anne Masiulytė, norinti tapti filmų kritike.

Vokietija

Advento vakaronę Hamburgo lietuvių centre kasmet surengia Moterų klubas su savo pirm. T. Lipšiene. Šiai vakaronei buvo skirta 1985 m. gruodžio 6 d. Vakaronės reikšmę ir lietuviškus papročius aptarė T. Lipšienė. Visi dalyviai giedojo kalėdines giesmes, nors šį kartą negalėjo dalyvauti ir joms vadovauti prof. dr. R. Lampsatytė-Kollars. E. Baliulienė skaitė savo rašinį "Ką man reiškia Kalėdos?", T. Lipšienė — savo kūrinėlį "Užeigos tarnaitės pasakojimas".

Vasario 16 gimnazija šiais mokslo metais turi penkis abiturientus — Ingą Bitautaitę, Daivą Korintaitę, Arvydą Herbstą, Steponą Kairį ir Akselį Tydeksą. 1985 m. lapkričio 9 d. vakarą buvo pradėtas tradicinis abiturientų šimtadienis. Po šios šventės abiturientai pasitraukė iš viešų renginių ir pradėjo ruoštis abitūros egzaminams. Abiturientai nusifotografavo su savo klasės auklėtoju, atliko humoristinę programėlę, iškabintoje drobėje pasirašė savo įsipareigojimus.

"AUDRA" KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS TRAVEL

AUDRA TRAVEL PASAULIO CORPORATION

Siūlo naujas, įdomias keliones

Į LIETUVĄ 1986

Išvyksta	Grįžta	Išvyksta	Grįžta
Gegužės 13	Gegužės 29	Liepos 16	Rugpjūčio 2
Gegužės 28	Birželio 13	Rugpjūčio 14	Rugpjūčio 30
Birželio 30	Liepos 16	Rugsėjo 3	Rugsėjo 20
Liepos 10	Liepos 25	Spalio 2	Spalio 13

Kelionės numatytos patogiomis oro linijomis. Aplankysime gražiausius Europos miestus, praleisime Lietuvoje nuo 6 iki 11 dienų.

Naujos kelionių kainos bus paskelbtos iki š.m. vasario 16 d.

Kviečiame teirautis informacijų.

Mūsų biuras:

- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Priima užsakymus vertimams į kitas kalbas.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, automobilius, tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia

AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:

1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba **(416) 537-3060**

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 23 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%	nekiln. turto pask.	10¾%
santaupas	6½%	asmenines paskolas	12½%
kasdienines palūkanas už santaupas	6%	*Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	9¼%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
term. indėlius 3 m.	10%		
reg. pensijų fondo	8%		
90 dienų indėlius (minimum $5.000)	8½%	*Nemokama asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
Reg. pensijų 1 m.	9¼%		

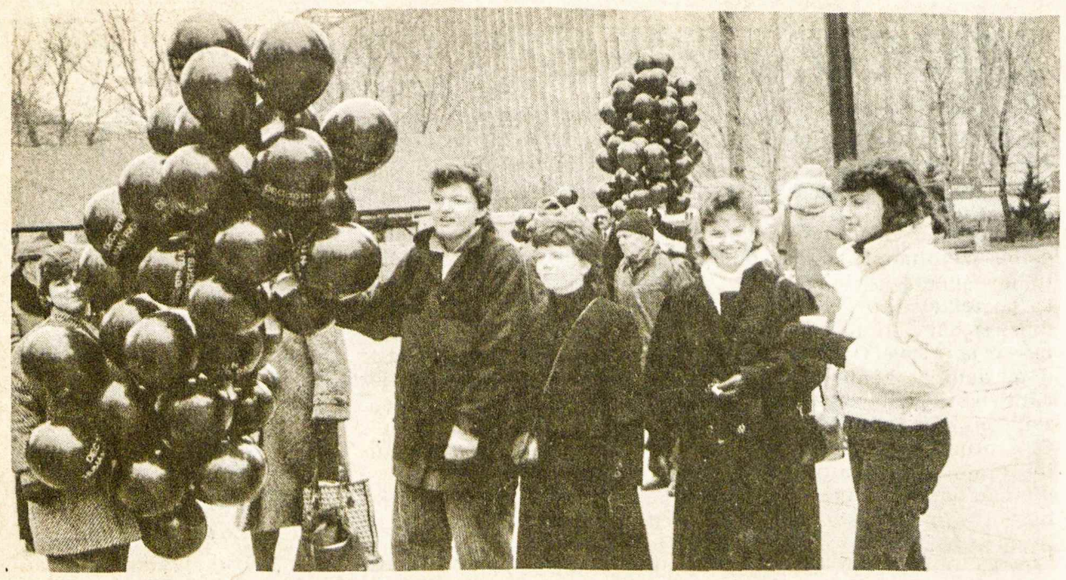

Žmogaus teisių dieną mes demonstravome Nathan Phillips aikštėje, prie Toronto miesto rotušės, ir paleidome šimtus balionų su sovietų kalinamų lietuvių pavardėmis ir adresais. Tai buvo mūsų protestas prieš sovietinę Lietuvos okupaciją, žmogaus ir tautos teisių pažeidimus Nuotr. St. Dabkaus

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Buvau vadove moksleivių kursuose

"Kalakursai 1985" arba ateitininkų rudens kursai Dainavoje

Ateitininkijai gyvuoti reikia jaunimo, kuris domisi jos misija. Organizacija mirs, kai pritrūks žmonių, kurie supranta jos tikslą, pažįsta ideologiją ir domisi jos reikalais. Tai ir šis sąjūdis, rūpindamasis savo ateitimi ir kartu tautos ateitimi, rengia įvairius kursus bei stovyklas, kad supažindintų jaunimą su ateitininkų organizacija, idėjomis ir veikla.

1985 m. "Kalakursai" jaunesniems moksleiviams nuo aštunto iki dešimto skyriaus įvyko Dainavoje 1985 m. lapkričio 27 — gruodžio 1 per JAV-bių Padėkos dienos savaitgalį. Įdomu, kad šie kursai, nors ir skirti ateitininkams, žmogų visapusiškai lavina. Kelių dienų laikotarpyje tenka pamiklinti ir kūną, ir protą bei atnaujinti dvasią.

Kursai oficialiai prasidėjo trečiadienio vakarą. Kol visi atkeliavo, jau buvo 10-ta valanda. Po trumpo susipažinimo vakaro visi nuėjo ilsėtis po ilgos kelionės. Tą naktį Dainavos Baltuosiuose rūmuose miegojo dešimt kursantų, atvykusių iš Toronto, Čikagos ir Klivlando. Po tuo pačiu stogu knarkė šeši vadovai, komendantas Audrius Rušėnas, programos koordinatorė dr. Dalia Katiliūtė-Boydstun ir virėjas A. Gražulis.

Didesnę dalį kiekvienos dienos užėmė rimto pobūdžio paskaitos pagal kun. St. Ylos "Ateitininkų vadovą". Per tris dienas kursantai išklausė šešias paskaitas. Jas skaitė Vitas Laniauskas, dr. Dalia Katiliūtė-Boydstun, dr. V. Vygantas, Lilė Gražulienė, Marius Katilius-Boydstun ir Andrius Kazlauskas. Temos lietė įvairias sritis — asmeniškas, praktiškas ir ideologines, nes juk gyvenimas labai sudėtingas. Ateitininkija ruošia žmones gyvenimui, o ne tuščiam filosofavimui. Kursantai daug sužinojo apie ateitininkų kilmę ir lietuvių spaudą. Dvi paskaitos gvildeno problemas kuopose ir posėdžio paruošimą bei pravedimą. Buvo gvildenamos saviauklos ir vadovavimo temos, siekiančios padėti visiems save suprasti, tobulinti ir tuo pačiu kitus uždegti bei vesti gyvenimo keliu. Tokios įvairios temos skatino kursantus apie daug ką pagalvoti ir padiskutuoti.

Dienos metu po pietų per laisvalaikį vykdavo tradiciniai futbolo žaidimai, į kuriuos daugumas įsijungdavo. Buvo ir laiko taip sau pasivaikščioti po Dainavą — aplankyti Kryžių kalną, Rambyną, Spyglį . . .

Šalia paskaitų, buvo ir kitų užsiėmimų. Kursantams teko sukurti ir nupiešti plakatus kokia nors paskaitų tema. Šiuos plakatus visiems paaiškino ir pakabino salėje.

Diskusijų būreliai, kuriuose buvo gvildenama lietuvybės ir kalbos tema, labai daug ką paveikė. Atviras pokalbis privertė visus tikrai pagalvoti ir įvertinti savo pastangas šiuo reikalu. Kursantai buvo priversti save paklausti ar jiems visas tautiškumo reikalas svarbus ir tada nuspręsti, ar jiems verta įdėti daugiau pastangų, ypač kalbos atžvilgiu. Kiekvienas lietuvis turėtų susidurti su šiuo klausimu ir į jį sau atvirai atsakyti. Žmogus privalo turėti priežastį, kodėl jis ryžtasi nutautėti ar sustiprinti tautinį sąmoningumą. Šitokios diskusijos priveda žmogų prie tokio svarstymo ir apsisprendimo vienaip ar kitaip tvarkyti savo gyvenimą.

Kursuose taip pat buvo proga lavinti savo viešąją kalbą. Kiekvienas kursantas turėjo sukurti ir perskaityti prakalbą savo pasirinkta tema. Po kiekvieno valgio du ar trys asmenys skaitė savo prakalbas ir buvo įvertinami vadovybės.

Vakarines programas ruošė vadovybė. Kaip jau minėjau, trečiadienio vakarą buvo trumpas susipažinimo vakaras, kad per kelis žaidimus apie vienas kitą daugiau sužinotų, kartu pasijuoktų ir sukurtų jaukesnę atmosferą.

Sekantis vakaras buvo pramoginio pobūdžio. Buvo suruoštas "Koks prots" — žinių žaidimas. Suskirstyti į komandas, kursantai mėgino atsakyti įvairius "trivia" klausimus, liečiančius Lietuvą, ateitininkiją ir kursus. Tam pasibaigus, tose pačiose komandose kursantai žaidė taškų sistema, bandydami kuo daugiau taškų surinkti: statė pastatus iš kortų, dainas atspėjo ir t.t. Laikas buvo ribotas kiekvienoje stotyje, tad spaudimo daug. Tokio vakaro nuotaikoje vėl buvo proga žaismingoj aplinkoj suartėti su kitais. Visiems trumpam surimtėjus, baigėm vakarą malda.

Ateitininkų ideologijos pagrindas yra Kristus, tad reikia rasti laiko savo dvasiniam gyvenimui. Todėl penktadienio vakaras buvo skirtas susikaupimui. Tema buvo — savęs supratimas ir įvertinimas. Tik tai apmąsčius, galima rasti, kaip Kristus manyje pasireiškia. Buvo pateikta kursantams kasdieninių situacijų, kurios buvo analizuojamos, jieškant atsakymų, kodėl ir ką darome ir kaip tai kitus paveikia. Po to buvo skaitomi monologai — mąstymai apie save, apie asmenišką aplinką ir siekius. Vėl tikslas buvo iškelti įvairių minčių ir klausimų, kad kiekvienas juos pasvarstytų. Įspūdingiausia vakaro dalis buvo, kai visi pasidalino asmeniškais siekiais ir ydomis. Visi buvo atviri ir jautrūs kitų pasisakymams. Vakarui pasibaigus, dar šeimyniškoje nuotaikoje padainavome prie židinio.

Kunigas iš Mančesterio laikė Mišias paskutinį vakarą. Kursantai atliko skaitymus ir visi kartu įsijungė į giedojimą.

Po tokio sėkmingo savaitgalio buvom Dievui už daug ką dėkingi. Mišioms pasibaigus, atėjo laikas paskutinio vakaro programai. Pradėjome su oficialiu kursų uždarymu. Buvo įteiktos premijos kursantams už prakalbas arba aplamai už nuotaiką, lietuviškumą ir kt.

Su tokiu mažu skaičiumi kursantų nebuvo įmanoma surengti šokius pagal tradiciją (jie dažniausiai vyksta paskutinį vakarą), tai vadovybė suruošė skirtingą programą. Norėdami parodyti savo talentus, pastatėme (nevisiškai profesionaliai) trumpą operetę — "Peleninė" (remdamiesi "Pelenės" pasaka). Patys nustebome savo muzikalumu. Sunkiai valdydami juoką baigėm vaidinimą. Po to buvo suruoštas "Family Feud" žaidimas. Kursantai sudarė dvi šeimas, laikinai persikrikštijo kitais vardais ir bandė kuo greičiau ir teisingiau atsakyti į pateiktus klausimus. Pamiklinę tokiu būdu protus, kursantai, dar pilni energijos su mielu noru įsijungė į lietuviškus žaidimus, kaip pvz. "Trečias bėga".

Per tą laiką buvo paruošta maisto, kuris galėjo pasotinti bent 50 žmonių. Tai taip visi susėdo, kramtydami pyragėlius ir "čipsus", ir šenkučiavo iki paryčių. Juk tai buvo paskutinis vakaras pasidžiaugti su draugais iš įvairių vietovių.

Ir jau staiga paskutinis rytas. Laikas grįžti į kasdieninį gyvenimą. Visi išvyko praturtėję arba naujom draugystėm, arba maloniais atsiminimais, naujomis žiniomis ir mintimis.

Esu dalyvavusi daugelyje kursų — ir žiemos ir rudens (Kalakursų). Šiais metais man teko pirmą kartą vadovauti. Po tiek metų esu įsitikinusi, kad bet kokie ateitininkų kursai yra kaip benzino stotis gyvenimo kelionėje. Tenai sustoji prisipildyti energijos, atnaujinti dvasios, kurią vargina kasdienybė. Turi progos paanalizuoti savo siekius, pasitikrinti ar keliauji teisingu keliu. Yra su kuo pasitarti, koks kelias tau tinkamas. Ir tada vėl grįžti į realias vėžes pilnas troškimo veikti, siekti ir atnaujinti save ir kitus Kristuje.

Garbė Kristui,

Indrė Čuplinskaitė

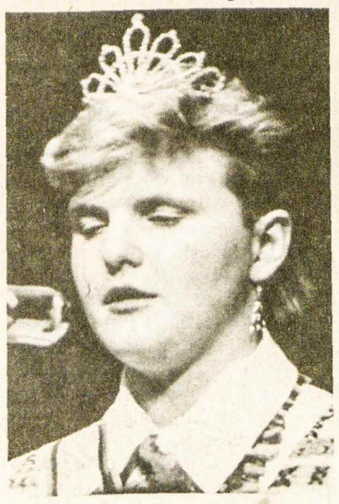

INDRĖ ČUPLINSKAITĖ, "Vilniaus" paviljono Toronte karalaitė, šio rašinio autorė

Tarp džiaugsmų ir nusivylimo

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas, nauja valdyba ir ateities planai

1985 m. gruodžio 7 d. buvo sušauktas KLJS-gos tarybos rinkiminis suvažiavimas. Nors šie suvažiavimai šaukiami spalio mėnesį, Kanados lietuvių dienos metu, šiemet buvo nutarta suvažiavimą atidėti vėlesniam laikui. Gal tikėtasi per tą laiką veiklą suaktyvinti, atgaivinti, sukelti platesnį jaunimo susidomėjimą ta veikla. Be to, šiemet baigėsi valdybos kadencija ir reikėjo rasti kandidatus, norinčius perimti valdybos pareigas iki '87-'88 metų žiemos.

Atrodo, kad norai, kuriais buvo pagrįstas suvažiavimo atidėjimas, tik iš dalies išsipildė. Montrealyje susidarė pajėgaus ir entuziastiško jaunimo grupė, kuri sutiko perimti valdybos pareigas. Naujon valdybon įėjo Daiva Piečaitytė (pirmininkė), Marytė Adamonytė (vicepirmininkė), Romas Staškevičius (iždininkas), Vilija Lukoševičiūtė (sekretorė) ir Paulius Murauskas (ryšininkas).

Tačiau, sprendžiant iš suvažiavimo dalyvių skaičiaus, atrodo, kad šiai naujai valdybai liko nebaigta jaunimo išjudinimo problema. Iš viso dalyvių buvo penkiolika, o iš tos penkiolikos du trečdaliai buvo naujosios arba praėjusios valdybos nariai ir vienas PLJS-gos valdybos atstovas. Taigi, vos ketvirtadalis išrinktų tarybos narių rado laiko dalyvauti suvažiavime. Todėl tikslu būtų šį įvykį vadinti ne tarybos suvažiavimu, bet valdybų pasitarimu.

Didelę dalį dienos programos užėmė įvairūs veiklos pranešimai. PLJS valdybos atstovas Linas Polikaitis, tos valdybos kadencijai įpusėjus, apibūdino atliktus darbus ir išdėstė ateities planus. Iš pranešimo buvo aišku, kad ši valdyba sąžiningai ir sėkmingai vykdo V PLJ kongreso nutarimus. Tarp daugelio įvairių projektų buvo surengti lituanistikos seminarai, gerai pavykusios demonstracijos olimpiados metu, prisidėta prie baltiečių taikos ir laisvės ryžto žygio, išleista brošiūra važiuojantiems į Lietuvą, platinamas "Alma Mater" pogrindžio leidinys. Ateities planai apima VI PLJ kongreso ruošą, kuri aktuali ir kraštų LJS-goms. Jau dabar kraštų valdybos raginamos rengti vakarones ir jose supažindinti jaunimą su kongreso tikslais bei prisidėti prie lėšų telkimo darbų.

Apie KLJS valdybos darbus, atliktus per paskutiniuosius dvejus metus, papasakojo buvusi pirmininkė Sigita Bersėnaitė. Toje veikloje atsispindėjo pastangos naudoti naujus, jaunimui patrauklius veiklos metodus. Pavyzdžiui, buvo suruošti "video" šokiai ir išleisti iliustruoti, su humoristiniais skyriais žiniaraščiai. Baigdama savo pranešimą, Sigita padėkojo valdybos nariams už bendradarbiavimą, o Sigitai valdybos vardu padėkojo Jūratė Uleckaitė.

Pranešdama apie baltiečių Taikos ir laisvės ryžto žygį, Jūratė Uleckaitė išreiškė nusivylimą Kanados jaunimu. Pasirodo, buvo siūloma finansinė parama dalyvaujantiems žygyje, bet nė vienas jaunuolis neatsiliepė. Susidomėjimo stokos negalima pateisinti informacijos trūkumu. Lietuviškoje spaudoje buvo pranešimų į valias apie žygio tikslus ir programą, apie finansinę paramą. Dabar vargiai išspręsime, kodėl mūsų jaunimas nesidomėjo ir žygyje nedalyvavo. Tik vienas faktas yra aiškus: mūsų nedalyvavimas yra nuostolis ir mums patiems, ir tautoms, kurių priespaudai iškelti žygis buvo rengiamas.

Vakare, po oficialios suvažiavimo programos, įvyko čikagiečio Dariaus Polikaičio muzikinės kūrybos plokštelės sutiktuvės. Darius, kartu su pusbroliais Linu Polikaičiu bei Vidu Neverausku ir broliu Audrium Polikaičiu, atliko plokštelės "Aš čia gyva" repertuarą. Prisidėjo ir "Aido" orkestro nariai, kurie vėliau linksmino publiką gyva šokių muzika. Džiugu buvo klausyti, kaip gabūs muzikai pritaikė modernią muziką lietuvių poetų žodžiams. Daugeliui jaunimo gal pirmą kartą tos eilės tapo gyvos, reikšmingos.

Tarp linksmesnių suvažiavimo momentų stipriai pasireiškęs nusivylimo jausmas turėtų paskatinti nustatyti gaires tolimesnei KLJS-gos veiklai. Bendram jaunimo dėmesiui susilpnėjus, vertėtų pažvelgti į sąjungos tikslus, užmojus ir apimtį. Vertėtų pasekti Lietuvoje įsisteigusios LJS-gos pavyzdžiu. LJS pogrindžio leidinyje "Juventus Academica" pasisako peržvelgusi nepriklausomoje Lietuvoje veikusių jaunimo organizacijų idealus ir pasirinkusi eiti naują keliu, tinkamu dabartinėm aplinkybėm. LJS-gai tas kelias sutampa su žmogaus teisių ideologija. KLJS-gai tas kelias gal būtų kitokios krypties. Tačiau dabar laikas, ypač VI-jam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui artėjant, nustatyti tą kryptį ir duoti Kanados jaunimui konkrečius uždavinius. Pribrendo laikas išryškinti, kuo skiriasi KLJS nuo kitų jaunimo veiksnių. Tai atlikę, gal susilauksim platesnio jaunimo susidomėjimo, gausesnio dalyvavimo suvažiavimuose. **R.**

Lietuvių jaunimas Vokietijoje

1985 metų pabaigoje buvo surengtas politinis seminaras

Vokietijos lietuvių jaunimo sąjunga 1985 m. lapkričio 29 — gruodžio 1 d.d. Romuvoje surengė politinį seminarą ir metinį suvažiavimą. Lapkričio 29 d. vakare su jaunimu susitiko Ackermano bendruomenės politinio švietimo referentas Walter Kloetzl.

Lapkričio 30 d. rytą gimnazijos kapelionas kun. Jonas Dėdinas paryškino laisvės skirtumus Vakarų kultūroje ir marksistinėje civilizacijoje. Vakaruose laisvė yra priemonė įgyvendinti tiesą, kuri parodo, kiek kurie dalykai asmens vertingumui (pagal Evangelijos normas) tikrai būtini, kurie apeinami. Liberalizmo (sąjūdžio už laisvę) dėka Vakaruose aiškiai atskirtos: absoliutistinė savivalė ir žmogų įpareigojanti laisvė (laisvė ne tik nuo ko, bet ir kam). Marksizmas irgi kalba apie laisvę, tačiau tai mokslinės logikos stoka, nes materializmo dialektikoje viskas esą materijos dėsniais determinuota (iš anksto nustatyta), t. y. žmonės ne savo asmens vertei laisvi, o kompartijos įkinkomi į nevalaisvę: būtinai tarnauti tariamai komunizmo pergalei.

Antrasis prelegentas filologas Vytautas Mackevičius, savo amžiumi artimas jaunimui, prieš 6 metus nuo sovietinio laivo pasišalinęs, dėstė apie žmogaus teisių ir tikėjimo laisvės pažeidimus Lietuvoje. Sovietinė konstitucija teikia piliečiams daug laisvių, bet jos negalioja tais atvejais, jei naudojimasis jomis kenkia sovietinei sistemai. Tai labai skaudžiai patiria disidentai, kurių Lietuvoje daugiau, negu kitose sovietų respublikose. Nuolat rusenąs lietuvių nepasitenkinimas prasiveržia demonstracijomis ir maištais. Taip atsitiko per vengrų, čekoslovakų ir lenkų sukilimus, per Kalantos susideginimą 1972 m.

Antras masinis nepasitenkinimo pareiškimo būdas yra protestai, kuriuos pasirašo dešimtys ir šimtai tūkstančių žmonių. Todėl Maskva į baltiečius žiūri įtariai. Lietuvoje disidentizmas masinis, o Latvijoje ir Estijoje individualus, todėl lengviau sutramdomas.

Suminėjo prelegentas ir lietuvių pogrindžio spaudą. Kvietė klausytojus nevengti kultūrinės bei politinės veiklos ir stiprinti savo tautiškumą. Vyko gyvos diskusijos.

Vakare jaunimas linksminosi. Sekmadienį (gruodžio 1) visuotinis susirinkimas pakeitė Vokietijos LJS valdybos pirmininką: vietoje pasitraukusios abiturientės Ingos Bitautaitės išrinktas stud. Romanas Dirgėlas iš Ludwigshafeno. Gener. sekretorium pasiliko Rimantas Gumuliauskas iš Diusseldorfo, iždininku — Vasario 16 gimnazijos mokinys Joachimas Freteris.

Kai susitinka dviejų kartų veikėjai. Iš kairės: RASA VAIDILAITĖ, RIČARDAS BUDNIKAS ir ANGELIKA SUNGAILIENĖ Ntr. Vytauto Maco

Studentas, atradęs savo šaknis

Iš jauno lietuvio laiško dailininkam Tamošaičiam

Aš esu jaunas studentas, atradęs savo "šaknis". Užaugau labai susiamerikėjusioje šeimoje: tėvas (pusiaulietuvis) ir mama lietuviškai nekalbėdavo, lietuvybės visai nebrangindavo. Priklausėm lietuviškai parapijai dėl artumo, bet niekada nesusieidavom su vadinamais "dypukais". Bet kažkaip toji lietuvybė sujudino lietuvišką mano kraują. Pradėjau lankyti vietinę lituanistinę mokyklą, išmokau lietuvių kalbą, įsijungiau į visokias lietuviškas organizacijas. Keletui organizacijų aš dabar net vadovauju.

Susipažindamas su lietuvišku jaunimu, pastebėjau jog mažai žinoma apie mūsų kultūrą, tautosaką, tautodailę. Aš skaitau, kiek galima, apie mūsų kultūrines vertybes, vis jieškodamas tokios temos knygų. Manau neklystu sakydamas, kad dail. Tamošaičių išleistos knygos yra pačios geriausios ir įdomiausios apie mūsų brangią ir turtingą kultūrą. Turiu mintyje "Lithuanian National Costume" ir "Lithuanian Easter Eggs". Girdžiu, jog netolimoje ateityje bus išleista knyga apie lietuviškas juostas. Sveikinu! Kartu ir dėkoju kaip išeivijos sekančios kartos žmogus, jog taip uoliai esate pasišventę šiam kilniam darbui, kad mes, jaunieji, galėtume suprasti iš kur atėjom ir tai suprasdamo nuspręsti, kokiu keliu toliau keliauti, kaip išlikti lietuviais, išlaikančiais tikrą tautinį charakterį.

Esu labai susirūpinęs, kaip pačiam būtų galima įsijungti į Lietuvių tautodailės instituto darbus. Mielai prisidėčiau prie Instituto veiklos, bet gyvenant mažoje kolonijoje sunku rasti kaip. Reiškiuosi vietinėje kultūrinėje veikloje, bet norėčiau arčiau dirbti su Institutu. Reikia mums visiems susiburti ir dirbti išeivijoje mūsų kultūros išlaikymui, mokytis iš tokių, kurie šioje srityje turi daug patirties.

Pernai mano mamytė mirė vėžiu, tai aš pasilikau atsakingas už jaunesnės sesutės lietuvišką auklėjimą. Sesutė turi tik trylika metų. Tėvas serga, be to, jam lietuvybė visai nesvarbi. Sesutė šiek tiek domisi savo kilme. Finansiniai šeimos reikalai aišku, nėra geri. Aš, nors studentas, prisidedu, kiek galiu. O lietuviškai auklėti vaiką nepigu!

Perskaičiau su įdomumu, bet ir su liūdesiu Jūsų straipsnį "Tėviškės žiburiuose" apie mažlietuvę a.a. Elzę Jankutę ir jos įdomų mažlietuvių kultūros kelią. Labai domiuosi mažlietuvių kultūra. Atrodo, tėvo šaknys kilusios iš šios Lietuvos dalelės (sunku pasakyti — senelis, kuris mirė prieš mano gimimą, neturėjo jokių ryšių su tėvyne). Šiandien atrodo, kad Mažosios Lietuvos kultūra baveik užmiršta, o ši Lietuvos sritis ypatingai baisiai sovietų rusinama.

Skaičiau, kad daug iš E. Jankutės surinktų tautinių drabužių bus paaukota muziejams. Aš siūlau kitą galimybę: įkurkim gyvą prisiminimą Elzei Jankutei! Mažytė mano sesutė neturi tautinių drabužių. Ji pernai pradėjo šokti Ročesterio "Lazdyno" grupėje. Ji dalyvauja paraduose, tarptautiniuose festivaliuose. Aš jau seniai jai jieškau tinkamų lietuviškų drabužių, bet veltui. O jei aš kur nors surasčiau, nežinau ar galėčiau šiuo metu tiek mokėti, kiek prašys. Įdomu, ar nebūtų galima įsigyti iš E. Jankutės paliktų drabužių vieną komplektą, kuriuo sesutė taip džiaugtųsi? Tokiu būdu daug žmonių pamatytų E. Jankutės drabužius, puošiančius lietuvaitę! Gal būtų galima padaryti sutartį, kad baigęs mokslą galėčiau šiek tiek už juos mokėti? Šiuo metu gyvenimo sąlygos labai nepalankios. Ka gi darysi žmogus — reikia pasitikėti Dievo valia.

Bet kokia pagalba šiame reikale ne tik padėtų įdiegti lietuvybę ir Lietuvos meilę sesutės širdyje, bet ir atneštų spindulėlį džiaugsmo mergaitei, kuriai gyvenimo kelias iki šiol yra labai sunkus.

Laurynas Vismanas,
Rochester, N.Y.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos žinios

• VI-ojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komitetui vadovauja Henrikas Antanaitis. Ruošos darbai jau vyksta pilnu tempu. Kongreso atidarymas įvyks 1987 m. gruodžio 20-25 d.d. Sydnėjuje, Australijoje. Ten bus švenčiamos Kūčios. Taip pat bus pradėta studijų dienų programa. Gruodžio 26 d. atstovai ir kiti studijų dienų dalyviai persikels į Kanberą. Tuomet kongreso dalyviams bus proga dalyvauti turistinėse kelionėse, apkeliauti įvairias Australijos vietoves. Sausio 1 d. kongreso atstovai ir dalyviai susirinks Adelaidėje stovyklai, o sausio 8 d. visi keliaus į Melburną kongreso uždarymui.

• Numatyti VI-ojo PLJK atstovų rinkimai 1986 m. sausio — 1987 m. rugsėjo mėnesį.

• Kongreso lėšom telkti Australijoje sudarytas dainos vienetas "Svajonės". Vienetui priklauso Birutė Kymantienė, Virginija Bruožytė ir Zita Prašmutaitė. Jos gastroliuos devyniose Australijos lietuvių kolonijose, atlikdamos dainas apie meilę, tėvynės ilgesį, sapnus ir jaunų širdžių svajas. Tomis pačiomis temomis "Svajonės" dainuoja plokštelėje, kurios pelnas skiriamas kongreso išlaidoms padengti.

• PLJS išleido vienuolikos puslapių brošiūrą "Kelionė į Lietuvą". Brošiūros tikslas — padėti važiuojantiems į Lietuvą. Pateikiama nemažai praktiškų žinių. Brošiūrą galima įsigyti per PLJS valdybą (5559 Modena Place, Agoura, CA 91301, USA). Už didesnius brošiūros kiekius PLJS prašo aukų išlaidoms padengti.

• PLJS leidžiamą žiniaraštį galima užsisakyti, rašant minėtu adresu. Ten rasite žinių apie lietuvių jaunimo veiklą visame pasaulyje ir tuo pačiu paremsite PLJS valdybos darbus.

• PLB/PLJS išleido Lietuvos pogrindžio leidinį "Alma Mater". Jį galima užsisakyti per PLJS ryšių centrą (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA). V-ojo PLJK atstovams leidinys siunčiamas nemokamai, parašius laiškelį PLJS valdybai.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontaktо lęšiai (contact lenses).

Kad nenustotume vilties...

Vasario 16-sios belaukiant Toronte ir kitose lietuvių gyvenamose vietovėse

A. KALNIUS

"Yra nustatyta, kad Lietuva neteko savo nepriklausomybės. Taip sakyti yra klaida. Lietuva neprarado savo nepriklausomybės. Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai atidėta. Ateis laikas ir Lietuva bus vėl laisva" (Franklin D. Roosevelt, 1940. X. 15).

Tą nedidelę mums paguodą suteikė žymusis JAV prezidentas prieš 45 metus. Tokie tuščiažodžiavimai mūsų varganos tautos nė kiek nepakeis, atseit, laisvės mums negrąžins. Mes patys žinome, kad laikas vis bėga ir bėga pirmyn. Jis ateina ir praeina, o vietoje laisvės jis dar labiau aptemdo mūsų tautos rytojų. Net ir tremtyje atsiranda visokios OSI įstaigos ir Deschenes komisijos, kurios spendžia mums žabangas ir sukelia nerimo audras.

O vis dėlto laikas ateis, tik neruzveltinis, o laikas didžių įvykių, kurių mes dar nenumatome. Tad šitokio laiko su pasitikėjimu mums reikia laukti, stengtis jį pramatyti ir jam pasiruošti, nes tada mums patiems teiks laisvę išsikovoti. Ir tada už mus niekas šautuvo gaiduko nepaspaus. Tada nei Amerikos, nei kitų šalių prezidentai mums ne tik pagalbos rankos, bet net ir piršto neišties. Tik atsiminkime, kas mums atėjo į pagalbą, kai mums reikėjo kovoti net su trimis priešais — rusais, vokiečiais ir lenkais — mūsų nepriklausomybės išvakarėse ir dar vėliau. Taigi mums jau dabar reikia pradėti "galąsti kirvius, kalavijus aštrius ir juodbėrius žirgus balnoti" : . .

* * *

Su grauduliu tenka liudyti, kad ateities įvykiams mes ruošiamės nesutartinai, nevieningai, nedrausmingai ir dėl to lėtai. Mes veikiau draskome vieni kitiems akis, vieni kitus kaltiname, vieni kitais nepasitikime, o mūsų ambicijų prikrautas vežimas, beveik nepajudinamas, stovi vietoje. Tarytum anoj Krylovo pasakėčioj, kur gulbė, lydys ir vėžys savo nuožiūra traukė sunkų vežimą, kuris nė iš vietos nepajudėjo, nes "gulbelė aukštyn kėlė, margas lydys upėn nėrė, vėžys atbulas rėpliojo ir viens kito neatbojo" (nepaisė).

Gerai, kad pagal gulbės, lydžio ir vėžio maršą žygiuoja ne visa lietuvių išeivijos visuomenė, o tik gal keliolika ar keliasdešimt išsirinktųjų savimonės puoselėtojų, atsieit, veiksnių, nenorinčių susitarti ir vieningai ruoštis ateities perspektyvai, kuri gali būti lemtinga mūsų laisvės kovai. Ogi dar reikia turėti galvoje, kad į mūsų laisvės ratų stipinus kuolus gali imti kaišioti kitos tautybės, kurių tam tikra dalis jau ir dabar spendžia mums kilpas. Taigi mūsų priešų skaičius didėja, o atramos jėgos dar vis blaškosi.

* * *

Vasario 16-toji yra diena veikiau susitelkimo, įžvalgos į savo tautinę sąmonę, savo veido krypsnį pavergtos tėvynės link ir savo rūpesčių grandinėn įsegimą laisvės grandies. Ši diena yra mūsų tautos laisvės simbolis, neužginčijamas, nepamirštamas ir nuolat rusenantis mūsų vilčių aukure.

Mes žinome, kad "laikas ateis, ir Lietuva bus vėl laisva", nors nežinome, kada tai įvyks. Dėl to mūsų visų viltys turės rusenti iki jos išsipildys. Praradę viltį, praradę tikėjimą į savo tėvynės laisvę, mes prarasime daug jėgų ir energijos padėti mūsų tautai išsilaisvinti iš vergijos grandinių.

Taigi Vasario 16-tosios susitelkimo šventės rengėjai Toronte ir kitose apylinkėse, vadovaudamiesi patriotine mintimi, kiekvienas narys ir kviestinis pagalbininkas praleido nuo keliolikos iki keliasdešimt valandų, kad šventė kuo geriausiai pavyktų. Betgi kiekvieno renginio pasisekimas priklauso ne vien nuo rengėjų, bet ir nuo šventės dalyvių. Taigi Toronto ir jo apylinkių lietuviai, nors ir lytų ar snigtų, ar speigas spigintų veidus, vasario 16 dieną būriais turėtų sugužėti į Anapilio salę ir tenai sustiprinti savo laisvės viltį.

Okupuotos Lietuvos Trakų pilyje yra įrengtas muziejus, kuriame matyti nepriklausomoje Lietuvoje leisti žurnalai. Nuotrauka — iš A. Kezio "Lithuania Through the Wall"

INFORMACIJA NUOMININKAM IR SAVININKAM

Pastaruoju metu Ontario parlamentas priėmė įstatymą nr. 77, kuriuo nustatė 4% ribą nuomos pakėlimui nuo 1985 metų rugpjūčio 1 dienos privačiai nuomojamom patalpom, kurios buvo apgyventos prieš 1986 metų sausio 1 dieną.

Nustatytų gairių reikia laikytis, nebent vietos nuomos komisija (Residential Tenancy Commission) patvirtintų didesnį pakėlimą.

Jei norite gauti daugiau informacijų, kaip šis įstatymas liečia jus, kreipkitės į vietos nuomos komisijos (Residential Tenancy Commission Office) artimiausią įstaigą (kaip žemiau nurodyta) arba skambinkite, išsukdami "0" ir prašydami Zenith 9-6000 (nemokamai).

Residential Tenancy Commission Offices

Barrie (705) 737-2111	**St. Catharines** (416) 684-6562
Hamilton (416) 528-8701	**Sudbury** (705) 675-4373
Kingston (613) 547-2244	**Thunder Bay** (807) 475-1595
Kitchener (519) 579-5790	**Timmins** (705) 264-9555
London (519) 673-1660	**Windsor** (519) 253-3532
Mississauga (416) 270-3280	**Metro Toronto**
North Bay (705) 476-1231	**East York** (416) 429-0664
Oshawa (416) 723-8135	**Etobicoke** (416) 236-2681
Ottawa (613) 230-5114	**North York** (416) 224-7643
Owen Sound (519) 376-3202	**Scarborough** (416) 438-3452
Peterborough (705) 743-9511	**Toronto** (416) 964-8281

Kitas įstatymo projektas, liečiantis nuomos reformą visų privačiai nuomojamų patalpų, įskaitant patalpas, apgyventas po 1986 metų sausio 1 dienos, yra pateiktas parlamentui. Tasai projektas šiuo metu yra svarstomas Ontario parlamente.

Ministry of Housing
Ontario
Minister, Hon. Alvin Curling
Premier, Hon. David Peterson

Maironio mokykloje

Ruošiasi Vasario 16-jai. Tėvų diena. Karnavalas. Įrašų konkursas

LIUDA ŠILEIKIENĖ

Šeštadieninė lietuvių mokykla Toronte, šalia mokymo lietuvių kalbos, istorijos, geografijos, tikybos, stengiasi su mokiniais paminėti tradicines, religines ir tautines šventes. Vienos šventės paminimos iškilmingiau, kitos — tik skaitymėliais, papročių aiškinimais, piešinėliais.

Viena svarbiausių tautinių švenčių yra Vasario 16. Todėl ir šiemet mokiniai, grįžę po Kalėdų atostogų į mokyklą, skyrė kas šeštadienį dalelę savo laiko pasiruošimui Vasario 16 minėjimo programai.

Šiemet Vasario 16 programa mokykloje bus tokia:

Vasario 15, šeštadienį, parengiamieji skyriai (I, II ir III) turės vienos valandos Vasario 16 minėjimą mokykloje Lietuvos gimtadienio pavidalu. Jie turės ir Lietuvos gimtadieniui skirtą tortą bei vaišes. Taip pat vaikučiai atliks savo paruoštą šventei programą, vadovaujant jų auklėtojams.

IV, V, VI ir VII sk. mokiniai važiuos su Vasario 16 programa į "Vilnius Manor" rūmus pas lietuvius pensininkus. VIII, IX ir X sk. mokiniai važiuos prie miesto rotušės dalyvauti Lietuvos vėliavos pakėlime.

Sekmadienį, Vasario 16, mokykla dalyvaus pamaldose lietuvių šventovėse. 4 v.p.p. Anapilyje, iškilmingame Vasario 16 minėjime, dalyvaus mokyklos choras.

(Nukelta į 8 psl.)

BROLIENĖ

VYTAUTAS TAMULAITIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Atsiminė tuoj jis, kai tada Algimantas, jo klasės draugas, jam koją pakišo. Bet jis pats buvo kaltas, pervertinęs save ligi skaudaus mylinčios mergaitės įžeidimo, lyg jau ji būtų buvusi bet kada lengvai ranka pasiekiama. Ir vis tyčiomis delsė su pakvietimu, kankindamas ir ją ir save. O paskui pats daug daugiau kentėjo, kai šokant vis susitikdavo pavydus jo žvilgsnis su Kastutės akimis. O krūtinėje kažkas degė ir liepsnojo, taip įkaitinęs širdį, kad viską palikęs norėjo bėgti į šaltą mėnesienos naktį ir jau negrįžti.

Ir ką jis laimėjo neišėjęs? Tik prakaituodamas turėjo šokdinti žodžio neištariančią veterinarijos gydytojo dukterį, kuri jam liko paskutinė klasėje dar nepakviesta. Ir visą savo pyktį liejo ant Kastutės galvos, pats būdamas kaltas. Iš svajoto baliaus liko tik karti pabaiga, taip sunkiai sulaukta.

— Kalta jaučiuosi ir aš, vaikeli, kad per daug tave mylėjau, — ištarė motina. — Ką tik norėjai, tą gavai, net vyresnįjį nuskriausdami. Ir į mokslą tik per mano ašaras ir užsispyrimą išleidom. O vyresniajam užkrovėm sunkią namų naštą. Pati nežinau, kodėl taip atsitiko. Ir už tą klaidą turiu dabar užmokėti skaudžiai kentėdama . . . O vyresnysis taip veržėsi prie knygų, taip troško tos šviesos. Jam juk buvo pirmenybė. Bet dirbo petys į petį su tėvu kartu, paklusnus ir kantriai pildydamas mūsų valią. Tu gi krypai prie dainos, prie lengvesnio gyvenimo. Bet už tai dabar man, vaikeli, skaudu, labai skaudu . . . Kai Petraičių Jonukas parsivežė žmoną iš Prancūzijos pernai metais, tai mūsų jaunasis kunigėlis pasakė, kad jis turbūt bus iš sarmatų giminės. Pasakė tą tik keliems žmonėms, bet nulėkė tie žodžiai iš lūpų į lūpas per visą parapiją. Net ir už jos. Tai kalėdojant kunigėliui, tėvas ir paklausė, kas tie sarmatai, ar tikrai yra tokia giminė? Kunigėlis tada paaiškino jam. Ir aš pati girdėjau. Toks vienas romėnų istorikas juos aprašė. Dar tada Lietuvos nebuvo, nebuvo nė kitų šalių. Jis atvažiavo prieš du tūkstančius metų prie Baltijos jūros, pažiūrėti Germanijos, už kurios turėjo baigtis žemė, būdama ne apvali, jo manymu, o plokščia kaip lenta. Tai ir aprašė tą savo kelionę bei ką patyrė. Jis susitiko daug aisčių giminių, mūsų prosenelių, kurių viena buvo vadinama sarmatais. Tai užsigeidė jis sužinoti, kodėl jie taip negražiai vadinami. Ir sužinojo, kad už tai taip vadinami, kad tos giminės jauni vyrai nenori vesti savų mergaičių. Jie, nusitvėrę ąžuolines kuokas, užpuola gretimas gentis ir pasigrobia sau svetimas mergaites būti jų žmonomis.

Kunigėlis gal tik juokais tą pasakė, kad Petraičių Jonukas bus iš tos sarmatų giminės. Artimieji pyko ant kunigėlio, o kiti gyrė, kad teisybę pasakė. Tai ir apie tave, vaikeli, ims plakti dabar visų liežuviai. Kur akis padėsime? Ir tu toks būsi . . .

Sūnus griebė skrybėlę:

— Niekas nesurišo žmonių liežuvių, nesurišiu nė aš. Ačiū už viską, mama. Daug kas dėl meilės miršta, nejau aš šito nepernešiu?

— Taip, vaikeli, daug kas dėl meilės miršta, bet labai mažai kas dėl jos kenčia, kad ji šviestų negęstančiu žiburėliu. O tu pats užpūtei tą žiburėlį. Kastutė ir dabar prie manęs pribėga, tas aukso grūdelis, lyg aš dar vis tebebūčiau jai artima. Ir apie tave paklausia, kaip Andriukui sekasi, kada parvažiuos? Jei tu būtum iškritęs iš jos širdies, tai nė tavo vardo neminėtų, nes mirusieji greit užmirštami . . .

— Taip, mama, jūs visi teisūs ir balti, o aš tik vienas juodas, — ir jis išnyko tarpduryje.

Motina pakėlė ranką ir peržegnojo beviltišką juodą naktį, į kurią jis išėjo, palikdamas jai tik nemigą ir skausmą. Sėdėjo ji ant lovos krašto sulinkusi ir nelaiminga. Danguje jau užsidegė pirmosios žvaigždės, kurias ji matė pro seklyčios langą. Bet širdis nerimo, virpėjo ir negęso, kaip ir vakarinė žvaigždelė ten aukštai, pati visų šviesiausia.

Užverktomis akimis ji tebematė sūnų, einantį pievų taku, velkantį lagaminą ir tą sunkią naštą, kurią pats sau užsimetė ant pečių.

— Nė nepavežėjo, — sušnibždėjo. — O bus sunku tiek kelio nueiti. Vaje, nė vakarienės nepadaviau. Ir aš lyg tas rūstusai patėvis . . .

O sūnus, žengdamas dideliais žingsniais, vis tolo ir tolo nuo jų visų. Pievų taku jis bridо per balzganą rūką ir mindžiojo byrančią po kojomis rasą, kaip ir motinos ašaras, pastojančias jam tą kelią. Tik pikto atkaklumo vedamas neatsigrįžo, o širdis paslapčiomis šaukė ir traukė atgal.

Iš rūko prieš jį staiga iškilo brolio šešėlis. Jis krūptelėjo nusigandęs. Greit pasitraukė nuo tako, apeidamas jį lanku, kad nesusitiktų žvilgsniai.

— Tai nė sudie broliui nesakai? — atsigrįžo staiga vyresnysis.

— Koks tu man brolis! Tik pagiežos pilnas kaimo bernas . . .

— Ak tu, rupūže, tai šitaip jau kalbi, — suriko vyresnysis ir vienu šuoliu atsistojo prieš jį. Kietomis rankomis nutvėrė už švarko atlapų ir papurtė kaip liauną medelį. — Dėl tos svetimos mergos tu atsižadi brolio ir tėvų palaiminimo, — sušvokštė pro dantis dusdamas.

— Atsitrauk tu, juodnugari, — sušuko. — Atsitrauk!

— Atsitrauks juodnugaris, greit atsitrauks, — springo brolis savo paties žodžiais. — Bet tu ilgai atsiminsi šitą atsisveikinimą. Per greit tu užmiršai, kad tas juodnugaris sunkiai padėjo tėvui nešti tave į šviesą. Net ant kruvinos savo nugaros. O jei svetima merga savo padurku uždengė tau akis, tai dar nereiškia, kad tas kaimo bernas ne tavo brolis. Ar tik tam akis atidarėm, kad jau mūsų nematytum? Jei nepadėjo nei motinos ašaros, nei tėvo pyktis, tai še, turėk ir savo brolio atminimą, — ir tėškė jam savo geležine plaštaka per veidą. Ir vieną, ir antrą kartą.

Jaunesnysis šoko gintis, spirdamas koja. Susikibo broliai ir griuvo ant žemės. Vyresnįjį apėmė toks noras muštis, lyg širdyje saldumą rasdamas. Nuplėšė jam kaklaraištį, numetė skrybėlę . . .

Tik kai vyresnysis prispaudė jį prie žemės, susitaršę jaunesniojo plaukai užkrito ant kaktos ir akių. Jis jau nesigynė,tik sunkiai alsavo. Vyresnysis staiga atšoko ir atlyžo, nelaukdamas nei širdies, nei valios paliepimo. Pagriebęs už pažastų pastatė jį ant kojų.

— O dabar keliauk į užmaršt̨. Tik ne aklas grįžęs, o praregėjęs tu, pone inžinieriau, galėsi man padėkoti už tuos kumščius. O dabar siusk ir keikis čia vienas, kiek tik nori, — pasakė ir išnyko ateinančios nakties rūke.

Jis griebė savo lagaminą. Ėjo pamažu, nuleidęs galvą, pilną sujauktų minčių, pykčio ir keršto. Jis niekados daugiau čia negrįš.

Prakaitas jau varvėjo nuo kaktos, o lagaminas vis sunkėjo, traukdamas ir vieną, ir antrą ranką prie pat žemės. Bet jis ėjo ir ėjo, neatsigrįždamas atgal, pradėjęs jau svyruoti, pamesdamas taką ir vėl grįždamas į jį. Tik priėjęs pusiaukelę atsisėdo po gluosniu prie kaimo kelelio, atbėgančio čia iš vieškelio . . .

Pasižiūrėjo į laikrodį. Į traukinį jau nespės. Turės nakvoti stotyje. Bet nesikėlė ir nėjo. Tik parėmė galvą abiem rankom ir pradėjo galvoti, ko jis čia grįžo, ko norėjo ir ką gavo.

Nuo Šešupės krantų atplaukė verkiančios armonikos traliavimai, švelniai įsipindami į artėjančios nakties tyliąją giesmę, užliejusią kvepiančius medumi laukus. Į uždarą jo širdį rado ji kelią, lindo ir virpino slaptąsias stygas, daužydama šalčio kevalą, kuris nepakeliamu sunkumu buvo užgulęs krūtinę. Jis pradėjo klausytis ir pajuto palengvėjimą, lyg kas rieškučiomis būtų pylęs lauk visas ten susitvenkusias drumzles.

Nukratė jį vakaro šiurpas. O plaukė dainos jau viena po kitos, vis garsesnės. Liūliavo ir suposi kaip plati upė, bekraštė ir nematoma artėjančios nakties tamsoje. O jis vis tebesėdėjo nuleidęs galvą, gerdamas kylantį iš žemės saldumą, susimaišiusį su savo mylėtos mergaitės nutilusia daina, su jos sidabriniu juoku, jau nubėgusiu užmarštin, ir su savo vaikyste, čia amžinai pasiliekančia. Jau neįdės jos niekas į lagaminą ir jos neišsiveš, kaip mamos sūrį ir dešras . . . Ji liks čia įsisiurbusi į žemę su jo mažų pėdelių įmintomis ir užpustytomis žymėmis. O pavasariais čia vėl žydės laukiniai žirnučiai su jo ašarėlėmis, kaip motina mažam sakė. Bet jo jau čia nebus . . .

Nejau jis čia paskutinį kartą? Ir vietoj atsakymo toks graudulys suspaudė krūtinę, rodos, ims ir tuoj pravirks . . .

— Tu to nesuprasi, — pagaliau ištarė. — Jei būtum supratusi, tai būtum važiavusi kartu su manim pamatyti mano motinos, mano tėvo ir brolio ūkininko. Bet tu nevažiavai, nes nemėgsti kaimo ir bijai ten jo nykios, vaiduokliškos nakties tylos . . .

"Tu važiuok vienas," jam ji pasakė. "Sekmadienį aš noriu su tėvu eiti į cirką . . ." ir užspaudė jam lūpas pabučiavimu, kuris jau nieko nereiškė, nes nepadėjo nei prašymas, nei pyktis. (Bus daugiau)

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?

Kreipkitės į ***"House of 220".*** *Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.*

Priimame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

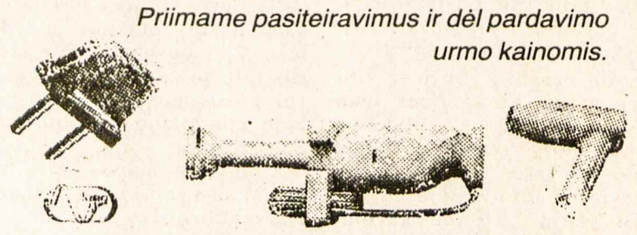

HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

Skulptorius DAGYS prie savo kūrinių parodoje, kuri buvo surengta Toronto Lietuvių namuose 1985.XII.15, minint autoriaus kūrybos 50 metų ir amžiaus 80 metų sukaktį. Nuotr. St. Dabkaus

Dagio skulptūros naujausiame leidinyje

Dailininko sukakčių proga išleista didelio formato knyga "Dagys Sculptures"

DAIL. IRENA RAŠKEVIČIENĖ

1985 m. gruodžio mėnesį į Kanados lietuvių kultūros istoriją įsirašė naujas reikšmingas įvykis — skulptoriaus Jokūbo Dagio 80-ties metų amžiaus ir 50-ties metų kūrybinio darbo sukaktis. Ta proga buvo surengta jo kūrybos paroda bei išleista nauja knyga "Dagys Sculptures".

Sukakties šventė įvyko Toronto Lietuvių namuose. Ten pat buvo eksponuoti dailininko skulptūros darbai ir platinamas naujas leidinys. Susirinkę dalyviai turėjo progą susitikti su žymiu lietuvių dailininku, susipažinti su jo naujausiais kūrybiniais pasiekimais ir poezija. Kartu tai buvo graži popietė, praturtinusi kiekvieno žinias apie vaizduojamąjį meną, pagilinusi estetinį meno supratimą.

Tiktai keletą valandų trukusią parodą apžiūrėjo nemažai lankytojų. Buvo galima pastebėti, kad visi, dalyvavę šiame renginyje, grįžo gerai nusiteikę, praturtėję dvasiškai, kai kurie įsigijo unikalius, vertingus dail. J. Dagio kūrinius, papildė savo asmenines bibliotekas gražia, didele skulptoriaus monografine knyga "Dagys Sculptures", kuri yra bene reikšmingiausias dailininko kūrybinės sukakties apvainikavimas. Manau, kad ne vienas šią knygą priglaus savo lentynoje prie pirmosios, išleistos 1967 metais — "Dagys Sculptures and Paintings" ir lauks sekančios.

Abi knygos yra panašios, giminingos, tačiau naujasis leidinys žymiai patobulintas, papildytas, jame daugiau skulptūros darbų nuotraukų, tarp kurių yra ir spalvotų.

"Dagys Sculptures" knygos meninis apdaras patraukia dėmesį savo originalumu. Juodame fone vyrauja kuklus, tačiau ryškus pavadinimas, o antrame plane — skulptūros "Žaizda krūtinėje" fotografija, kurios juodi šešėliai įsilieja į foną, o paliktas šviesos kontrastas padaro ją lakonišką, pabrėždamas tik pagrindinę, svarbiausią temai emocinę tragiškumo išraišką. Aplankas pasako viską, kas būtina, kas yra knygoje, atspindi dailininko kūrybai būdingiausią bruožą — plastine kalba išreikštus žmogaus dvasinio išgyvenimo momentus.

Leidžiant šią knygą, pasiektas vienas iš sunkiausiai įveikiamų barjerų — apibendrinimas, lakoniškumas, paprastumas. Čia nėra bereikalingo dekoravimo, visi lapai racionaliai panaudoti, skoningai įkomponuotos nuotraukos.

Viename pirmųjų puslapių pasitinka imponuojanti giliai mąstančio dailininko Jokūbo Dagio portretinė nuotrauka su išraiškingomis skulptoriaus rankomis, kurios kalto ir plunksnos pagalba kalba žmonėms tai, ką "svajoja ir galvoja". O jo mintys kupinos meilės žmogui, pilnos gilių emocijų, jį jaudina dideli ar maži, daugiausia, liūdni žmonių išgyvenimai, jį jaudina Lietuvos likimas, karo žiaurumas.

Biografinės žinios, parašytos Vidos Javaitės-Tirilienės, dailininko kūrybos apibendrinimas — Gen. Kazokienės yra gan kuklūs, tačiau pakankamai supažindina su svarbiausiais dail. J. Dagio gyvenimo ir kūrybos aspektais. Pagrindinis dėmesys skirtas jo darbų nuotraukų albumui.

Nuotraukos, daugiausiai darytos paties skulptoriaus, akivaizdžiai parodo, kokią didelę reikšmę skulptūrai turi geras, tikslingas apšvietimas, tinkamai nukreiptas objektyvas, kaip geras eksponavimas gali kūrinį atgaivinti naujomis plastinėmis formomis ir kaip dingsta, nublanksta, nustoja ekspresyvumo, patrauklumo (tai matėme parodoje), kai į tai nebuvo kreipiama dėmesio.

Žymiai daugiau meniškumo pasiekta spalvotose nuotraukose. Įdomiai reflektuojančios, santūriai parinktos spalvos sušildė, pagyvino skulptūras. Kai kur naujomis varsomis suskambėjo formos, kai kur sušvelnėjo. Ypač tai matyti, palyginus tą pačią kompoziciją "Žaizda krūtinėje" aplanke su spalvota nuotrauka. Pirmu atveju jaučiamas stiprus, pabrėžtas dramatiškumas, kurį dar labiau akcentuoja netikėtas medienos įskilimas kario veide. To jau nėra spalvotoje nuotraukoje. Čia foto objektyvas užfiksavo didesnę kūrinio apimtį, rakursinę padėtį iš kito žiūrėjimo taško, ir "Žaizda krūtinėje" įgavo kiek kitą emocinę išraišką.

Kaip matome, dailės kūrinių fotografavimas taip pat yra menas, kaip ir jų išdėstymas parodose bei viešose ar privačiose patalpose.

Knygoje iliustruojamos skulptūros daugiausiai atliktos medyje ir tik kelios atlietos iš bronzos bei poliesterio ir viena kalta iš marmuro.

Skulptorius nepaprastai gerai pažįsta medį, tikslingai panaudoja jo įgimtas savybes, jo struktūrą. Tai ypač aiškiai matome spalvotose nuotraukose, kaip pvz. figūroje "Viena tyruose", kur apgaubianti skara labai reali savo medžiagiškumu. Harmoningos medžio tekstūros linijos, specialia technika paryškintos, bei visos skulptūros patonavimas nepaprastai gerai pasitarnauja temos interpretacijai, jos išraiškai, kartu neprarandant visumos apibendrinimo, monumentalumo. Gerai parinktas, lyg tolimų kalnų, erdvės fonas figūrai teikia didingumo.

Švelniai nušlifuotoje moters figūroje "Liūdna gražuolė" dėkinga medžio struktūros savybė suvirpina visą kūno paviršių ritmiškų linijų bangelėmis, teikia gyvybės, judėjimo įspūdį.

Labai lietuviška, artima širdžiai skulptūra "Rūpesčiai slegia" gražiai pateikta knygoje. Šviesi geltona spalva, lyg saulės apšviestas rugių laukas, atsispindi medyje, iš kurio, rodos, tebesklinda sakų kvapas.

Nuotraukų paįvairinimui, kai kurie darbai rodomi tik fragmentiškai, pabrėžiant centrinę kompozicijos mintį, galbūt geriausiai pavykusią detalę. Yra ir tokių, kur rodoma skulptūros visuma ir šalia — jos dalis, fragmentas.

Reikėtų pastebėti, kad kai kurios juodos-baltos nuotraukos yra kiek prastesnės kokybės, kai kurios net nevykusiai taisytos. Tačiau kartu galima ir pateisinti, žinant sąlygas bei galimybes. Skulptorius J. Dagys, kaip ir dauguma žymiųjų menininkų, gyvena tik menui, intensyviai kurdamas, realizuodamas savo idėjas, interpretuodamas jas medžiagoje, per daug nesirūpina reklama. Ypač pačiu brandžiausiu savo kūrybos laikotarpiu išdalinęs darbus kitiem, nepasiliko sau net geresnių nuotraukų.

Dar norėčiau nesutikti su lietuviško teksto įdėjimu į knygos pabaigą ir tik angliškais užrašais po nuotraukomis. Knygai nebūtų pakenkta, o mums, lietuviams ji būtų tik brangesnė, jeigu lietuviškam žodžiui būtų suteikta pirmenybė. O svetimtautis, kuris domėsis knyga, visada atras jam skirtą anglišką tekstą, šalia parašytą.

"Dagys Sculptures" — graži, gera knyga ne tik menine, bet ir istorine prasme.

Turiu šią knygą dar tik keletą dienų, bet jau ją spėjo pamatyti didelis būrys įvairiataučių kanadiečių, ypač jaunimo. Jiems, pasididžiuodama, galėjau papasakoti plačiau apie žymų lietuvių dailininką Jokūbą Dagį ir atsakyti į klausimus: "Kur yra Lietuva?", "Kokia ji?"

Ačiū visiems, kurių dėka šią knygą šiandien turime, o ypač skulptoriui J. Dagiui.

Kultūriniai jaunųjų laimėjimai

Raimundo-Mariaus Lapo darbai ir Polikaičių dainos

DR. GENOVAITĖ BIJŪNIENĖ

Knygos "Ten, ekrane sužibus" autorius RAIMUNDAS-MARIUS LAPAS ir solistas DARIUS POLIKAITIS bei jo dainos grupė yra jaunosios lietuvių kartos atstovai, gimę jau Š. Amerikos žemyne, išaugę dviejų kultūrų ir dviejų kalbų sąveikoje; sąlygose, kur gyvenamojo krašto kalbos bei kultūros, ypač muzikinės, įtaka mūsų jaunimui yra labai didelė.

Mūsų meninio žodžio puoselėtojai — rašytojai ir poetai, gimę ir išaugę nepriklausomoje Lietuvoje, bet per pokarinį laikotarpį ir iki šių dienų gyvenę ir kūrę išeivijoje, jau kartais jaučia, kad stingsta ir laiko bei svetimybių dulkėm apsineša literatūriniai įvaizdžiai. Tai kliudo kartais autoriams išsireikšti taip, kaip jų širdys trokštų.

Leiskit man pacituoti literatūros kritiko RIMVYDO ŠILBAJORIO žodžius, ištartus nagrinėjant LIŪNĖS SUTEMOS poezijos įvaizdžių raidą Mokslo ir kūrybos simpoziume Čikagoje. "1972 m. išleistoje poezijos knygoje 'Badmetis' SUTEMA sako: 'Mano atsineštiniai žodžiai nebeturi daiktų, o atsineštiniai daiktai — vardų . . . Atsiradus čia, ir ta buvusi mumyse gyva žemė tapo lyg šešėliu, tapo negyva . . . Pasidarė 'badmetis'. Tą žodžių ir idiomų badmetį jaučia ne ji viena."

Kokiais žodžiais lietuviškai aprašyti naujo gyvenimo naujus reiškinius, kurių Lietuvoje nebuvo ir kurių ir dabar ten dar nėra? Trūksta žodžių. Ir tai visai suprantama. Tad ką kalbėti apie jaunąją kartą, čia gimusią. Jiems visada trūksta žodžių, bet jie sugeba rasti kitus išraiškos būdus mūsų tautinei kultūrai tęsti.

RAIMUNDAS-MARIUS LAPAS yra gimęs Čikagoje 1954 m. ir bibliotekininkystės mokslą magistro laipsniu baigęs taip pat Čikagoje. Jis dirba šioje profesinėje srityje, tačiau yra labai plačių interesų žmogus, besidomintis muzikiniu išeivijos lietuvių gyvenimu, jos kultūros istorija, gerai kalbąs lietuviškai, 1977 m. studijavo lietuvių kalbą Vilniaus universitete, Mokslo ir kultūros simpoziume Čikagoje vadovavo menotyros sekcijai ir skaitė paskaitą apie kinematografijos atsiradimą.

Jaunųjų kvartetas

Polikaičių dainos vienetas yra daug kuo originalus. Visų pirma tai brolių-pusbrolių vienetas. DARIUS POLIKAITIS ir AUDRIUS POLIKAITIS yra broliai, gyvenantys Čikagoje. LINAS POLIKAITIS yra pusbrolis iš Los Angeles, VIDAS NEVERAUSKAS yra pusbrolis iš Detroito. Antra, jie originalūs tuo, kad reguliariai, kaip muzikinė grupė, nerepetuoja. Nuo vaikystės dienų jie kartu stovyklaudavo ateitininkų stovyklose ir grodavo, repetuodavo pripuolamai susitikę.

Dainavos stovykloje prieš 6 metus DARIUS POLIKAITIS parašė pirmą savo dainą "Dainava". Vėliau savo muzikinei kūrybai jis pasirinko daugiausia poeto Bernardo Brazdžionio eilėraščius.

Gintaras Grušas, būdamas Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininku, buvo girdėjęs jaunuolius koncertuojant. Jam labai patiko, ir jis pasiūlė išleisti plokštelę.

Ir taip prieš dvejetą metų PLJS dėka pasirodė DARIAUS POLIKAIČIO dainų plokštelė. Visi keturi nuvyko į Montrealį, ir Aleksandro Stankės (Stankevičiaus) iniciatyva įrekorduotos dainos vėliau buvo išleistos plokštele, pavadinta poeto Brazdžionio poezijos žodžiais "Aš čia gyva":

Jieškojau tėviškės tamsioj nakty,
it sapnas:
— Kur tu, tėvyne, kur tu, Lietuva?
Ar plaka dar skausme širdis
sukepus,
Ar tu gyva, ar negyva?

Aš čia — gyva, — Dubysa subangavo,
Aš čia — gyva, — jai pritarė
krantuos,
Aš čia — gyva, — kaip aidas
sudejavo
Daina pagojuose aukštuos.

Ši grupė pradėjo koncertuoti prieš vienerius metus. Jie koncertavo ateitininkų kongrese Čikagoje, Los Angeles, Toronte, St. Petersburge.

Po metų pertraukos jie susitiko ir surepetavo Toronto koncerto programą, o šiaip jie turi koncertų įrašus (juosteles) ir jų pagalba repetuoja atskirai. Jie visi jauni vyrai (20-25 m. amžiaus), turi pirmaeilius darbus. Darius Polikaitis studijuoja inžineriją Ilinojaus Technologijos institute, Audrius — taip pat, Vidas Neverauskas — Mičigano universitete. Linas studijuoja skaitytuvų (kompiuterių) mokslą ir su žmona Regina (veiklus ateitininkas vedė veiklią skautę) yra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos nariai. Linas t. p. yra vienas iš tautinių šokių mokytojų Los Angeles mieste.

Šis jaunas ir gabus dainos vienetas galėtų sėkmingai koncertuoti ir nelietuvių tarpe, bet jis pasuko tuo lietuviško turinio, jeigu ir ne pilnai formos keliu, kuriuo vyresnioji karta stengiasi jaunimą per organizacijas nukreipti. Jaunimas yra veikiamas šių dienų modernios muzikos. Gyvenimas ir menas nestovi vietoje. Ir štai susilaukėme puikaus rezultato.

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Lietuviško šilo gėlė

(Čia gimusiai dukrai . . .)

Tu, kaip gėlė, rasoto šilo pakrašty:
sidabro rasą, saulės glamonėjamą geri,
nes kvepia ji medum ir vasaros turtingos pažadais,
svajonėmis ir siekiais tolimais
pačiam krašte pavasario dangaus,
kur nei erelis, nei akis žmogaus neprisiglaus.

Tu nežinai, kaip kvepia mūsų pievos rugiapjūtėj,
tu nematei vaivorykštės, virš Nemuno pakibusios, margos,
nei Baltijos bangų Tu verksmo nežinai, kai vėjai pučia
ir rauda ant Birutės kalno, prisiglaudę prie pušies lieknos.

Neskynei Tu rugiagėlių nei vyšnių, nokstančių tėvelių sode,
neglamonėjai rugio varpos, linkstančios po duonos
būsimos našta . . .
Ir tik Tava širdis Tau kelią į tėvų namus parodo.
Todėl esi lietuviška gėlė, tik ne savam šile.

Tai kas, kad savo pirštais nelietei bijūnų,
ir nematei lietuviško dangaus, kai jis rytais bučiavo rasą.
Tu negirdėjai šilo, ošančio rudens audroj, nei
griaudžiančio perkūno,
ir nevaikei laukuose skraidančių drugių, kai temstant
vartės basas
mėnulis mūsų tėviškės dangaus tamsiajam patale . . .
Tu kaip gėlė manosios tėviškės šile.

"Tėvynės prisiminimų" radijo programos Toronte 35-rių metų sukakties vakare koncertavęs Kanados lietuvių vyrų choras "Aras". Prie pianino — akompaniatorius JONAS GOVĖDAS, dešinėje — dirigentas VACYS VERIKAITIS. Virš choro įrašas teksto, kurį dažnai kartoja "Tėvynės prisiminimai". Nuotr. St. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Žurnalo "Į laisvę" redagavimą nuo 1986 m. pradžios perėmė Čikagoje gyvenantis Juozas Baužys. Buvęs redaktorius V. Rociūnas baigia redaguoti paskutinį 1985 m. numerį.

Trisdešimt trečioji Europos lietuviškųjų studijų savaitė šiemet įvyks liepos 26 — rugpjūčio 3 d.d. Austrijoje, Salzburge, Bildungshaus patalpose. Savaitės pirmininkais išrinkti dr. J. Norkaitis ir dr. A. Kušlys, meninės programos vedėju — Saulius Kubilius. Vyriausia techninės programos organizatorė yra Austrijoje gyvenanti rašytoja dr. Irena Naudžiūnaitė-Joerg. Jai talkins Irena Augevičiūtė-Kaesti Šveicarijoje ir Mečys Bajorinas Britanijoje.

Dr. Kęstutis K. Girnius, gavęs filosofijos daktaro laipsnį Čikagos universitete, šiuo metu dirbantis "Laisvosios Europos" radijo tarnyboje, baigia rašyti knygą apie Lietuvos partizanų veiklą 1944-52 m. Išsamus jo straipsnis apie sovietinamą Lietuvos istoriją (Soviet Version of Lithuanian History) buvo išspausdintas leidinyje "Index on Censorship 6/85". Jame autorius atskleidžia daug sovietinių falsifikacijų, tačiau tarp grynai propagandinių leidinių randa ir rimtų istorinių veikalų. Ryšium su artėjančia Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktimi kompartija pradėjo antikrikščionišką vajų, kuriame katalikybė laikoma tautai svetimu dalyku, darančiu žalingą įtaką. Autorius betgi tikisi, kad ryšium su ta sukaktimi Lietuvoje atsiras ir rimtų istorinių darbų.

Antrasis lietuvių teatrų festivalis Australijoje buvo surengtas Melburne, Lietuvių namuose, 1985 m. gruodžio 28-29 d.d. Pirmajam festivaliui buvo pasirinktas Sydnėjus prieš porą metų. Antrajame festivalyje dalyvavo trys saviveiklinės teatralų grupės — Melburno "Aušra", Sydnėjaus "Atžala" ir Adelaidės "Vaidila" su keturiais veikalais. Pirmoji festivalio diena buvo skirta vienaveiksmiams kūriniams. Sydnėjaus "Atžala" suvaidino Algirdo Landsbergio dramą "Sudiev, mano karaliau", A. Čechovo komediją "Jubiliejus". Abu šiuos veikaliukus režisavo Julius Dambrauskas. Adelaidės "Vaidila" įsijungė vienaveiksme Viktoro Miliūno pjese "Stotis", režisuota V. Opulskio. A. Landsbergis pateikia stovyklinio gyvenimo iškarpą pokarinėje V. Vokietijoje, du repetuojančius aktorius. Rusų klasikas A. Čechovas, vaizdavęs caro laikus, pasišaipo iš jubiliejinės banko sukakties. V. Miliūnas savo "Stotyje" atskleidžia žmogaus gyvenimo epizodą. Festivalio užsklandai Melburno "Aušra" suvaidino rež. Edvardo Šidlausko paruoštą Keturakio trijų veiksmų komediją "Amerika pirtyje", kuri pirmą kartą buvo vaidinta Palangoje 1899 m. rugpjūčio 20 d. Ta komedija yra siejama su pradiniais žingsniais į profesinį dramos teatrą Lietuvoje.

Pirmajame Čikagos centre 1985 m. gruodžio 15 d. koncertavo Teresa Zylis-Garas (Teresė Žylytė), gimusi Lentvaryje, išaugusi Lenkijoje. Solistė, turinti gerai apvaldytą soprano balsą, buvo surasta dirigento Herberto von Karajano ir įjungta Zalcburgo festivalin. Ji dainavo Oberhauseno, Dortmundo, Diusseldorfo operų teatruose, net 15 sezonų atidavė Niujorko "Metropolitan" operai. Dabar ją pažįsta daugelis operos teatrų. Čikagon ją pakvietė kompoz. Darius Lapinskas, vadovaujantis Naujajai Čikagos operos bendrovei, kuriai reikia lėšų paruošti D. Lapinsko pagal K. Bradūno libretą sukurtos operos "Dux Magnus" amerikiečiam skirtiem spektakliam. Koncertą sol. T. Žylytė pradėjo lenkiškai padainuotais F. Šopeno kūriniais, A. Dvoržako "Čigonų dainomis". Koncerto dalyvius operų pasaulin nukėlė arijos iš F. Cilea "Adrianos Lecouvreur", G. Puccinio "Toscos", žavioji "Ave Marija" ir G. Verdžio "Otelo". Virš programos buvo pridėta arija iš A. Dvoržako "Rusalkos". Operų arijas sol. T. Žylytė atliko originalo kalbomis, A. Dvoržako "Rusalkos" ariją ir jo "Čigonų dainas" — čekų kalba. Akompanavo Darius Lapinskas. Sol. T. Žylytė iš Čikagos išskrido Paryžiun, kur ji dabar gyvena ir kur jos laukė R. Wagnerio operos "Die Walkuere" spektakliai. D. Lapinsko ir K. Bradūno šv. Kazimierui skirta opera "Dux Magnus čikagiečiams bus atlikta gegužės 31 d.

"Dailės" salonas vilniečius pakvietė į dail. Rimanto Daugin čio skulptūros darbų parodą, kuriai jis buvo sutelkęs pusšimtį mažosios plastikos kūrinių, dirbinių iš nikelio, vario ir gipso.

Kauno lėlių teatras paruošė naują spektaklį "Vilkas ir ožiukai", režisuotą V. Matulos. Muziką parašė F. Latėnas, scenografiją ir lėles sukūrė J. Račinskaitė, judesio ir šokio mokė baletmeisteris J. Smoriginas. Vaidino aktoriai — V. Aleksaitis, A. Naciuvienė, N. Vaitkevičiūtė, A. Koverka, A. Daugėlytė, G. Mikalauskas ir L. Rupšytė.

Sąjunginiame jaunųjų kinematografininkų darbų festivalyje Tbilisyje Lietuvai atstovavo vaidybinis rež. R. Banionio filmas "Mano mažytė žmona" ir dokumentiniai rež. S. Beržinio filmai. Pagrindinį prizą už geriausiai atliktą moters vaidmenį laimėjo Panevėžio dramos teatro aktorė Eleonora Koriznaitė, sukūrusi Rūtos paveikslą gerai įvertintame Lietuvos kino studijos filme "Mano mažytė žmona".

Zenonas Paulauskas, Vilniaus konservatorijos solinio dainavimo katedros vedėjas, mirė 1985 m. gruodžio 31 d. Velionis gimė 1919 m. rugpjūčio 19 d. Pajūryje prie Šilalės. 1947 m. baigė dainavimo studijas Vilniaus konservatorijoje ir buvo pakviestas dėstyti solinį dainavimą. Lygiagrečiai atlikdavo boso vaidmenis Vilniaus operos ir baleto teatre, kuriam vadovavo 1954-62 m. Didžiausius savo darbo pėdsakus betgi paliko Vilniaus konservatorijoje ruošdamas ir augindamas naujų dainininkų kartą. Apie savo mokytoją nekrologe jautriai atsiliepia operos sol. Vacys Daunoras: "Maestro, Jūsų pradėti darbai eis iš kartos į kartą, primindami mums visiems talentingą Jūsų — dainininko ir pedagogo — asmenybę".

M. K. Čiurlionis 110-tųjų gimimo metinių proga Klaipėdoje prisimintas dviem koncertais Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakulteto salėje. Pirmajame koncerte M. K. Čiurlionio harmonizuotas lietuvių liaudies dainas ir chorinius kūrinius atliko Klaipėdos liaudies operos teatro kamerinis choras "Gilija", vadovaujamas F. Sereikos. Įvadinį žodį tarė prof. V. Landzbergis, fortepijonu skambinęs lietuvių liaudies dainas. Antroje koncerto dalyje "Gilijos" choras ir liaudies operos teatro orkestras, diriguojamas K. Kšano, atliko pradinę M. K. Čiurlionio kantatos "De profundis" versiją, skambėjusią tik prieš 50 metų. Kitą koncertą surengė Vilniaus konservatorijos fakultetas Klaipėdoje. Programon buvo įjungti keturi pranešimai apie M. K. Čiurlionį, skambėjo fakulteto studentų atliekamos jo dainos, pjesės fortepijonui.

Kiprui Petrauskui skirti šimtųjų gimimo metinių minėjimai tebevyksta Lietuvoje. Kauniečiai jį prisiminė Muzikiniame teatre, kurio scenoje buvo suvaidintas pirmasis G. Verdi "Traviatos" spektaklis, pradėjęs Lietuvos operos teatro istoriją. Šio seno teatro scenoje Kipras, būdamas pačioje savo kūrybinių jėgų viršūnėje, atliko daug įsidėmėtinų vaidmenų, dainavo su jį iš Paryžiaus aplankiusiu Feodoru Šaliapinu. Kauno opera ilgus metus buvo Kipro opera, kol pagaliau tik senatvėje jam teko persikelti Vilniun. Senajame Kauno teatre, dabar atnaujintame ir praplėstame, yra įsikūręs muzikiniu vadinamas operetės teatras, savo repertuare turintis ir operų. Sukakčiai skirtame minėjime pranešimą apie K. Petrausko nuopelnus muzikinei lietuvių kultūrai padarė Vilniaus konservatorijos docentas J. Bruveris. Atsiminimais dalijosi sukaktuvininko mokiniai L. Mura škas ir A. Kunčius, kalbėjo Kauno teatro sol. L. Kinderytė. Į minėjimą, užbaigtą koncertu, buvo atvykusi dramos teatro veteranė Elena Žalinkevičaitė-Petrauskienė ir dukra Aušra. Naujais rodiniais Kaune papildytas memorialinis K. Petrausko muziejus name, kur jam teko gyventi 1925-48 m. Vilniuje, centriniuose Lietuvos dailės muziejaus rūmuose, buvo surengta paroda "Kipro Petrausko gyvenimo ir kūrybos kelias". Jai panaudota medžiaga, telkiama šio muziejaus teatro ir muzikos skyriuje. K. Petrausko šeimos nariai ir grupė operos dainininkų aplankė gimtąjį sukaktuvininko Ceikinių kaimą Ignalinos rajone.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI virš 29 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	10-3
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	8¼%
180-185 d. termin. ind.	8½%
term. indėlius 1 metų	9 %
term. indėlius 2 metų	9½%
term. indėlius 3 metų	9½%
pensijų s-tą	9 %
spec. taup. s-tą	7½%
taupomąją s-tą	7 %
kasd. taupymo s-tą	6 %
depozitų-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	11 %
mortgičius nuo	10 % - 11½%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3425 Dundas Street West, Toronto, Ont. M6S 2S4

Telefonas: (416) 769-5411

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.

Skambinkite **Linai Kuliavienei** arba **Vidai Šiaučiulienei**

NEMOKAMA Skambinkite šiandieną!

valdžios knygelė

"Plans, Permits and Payments"

ONTARIO MINISTRY of MUNICIPAL AFFAIRS AND HOUSING

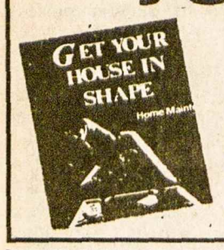

Įsigykite nemokamą egzempliorių!

239-3991

ANTANAS GENYS

"RE/MAX professionals inc. Realtor

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

A†A
STASEI STOČKIENEI
mirus,

nuoširdi užuojauta jos sūnui VYTUI STOČKUI ir jo šeimai –

Vlado Pūtvio šaulių kuopa

Nuoširdi užuojauta
VYTUI STOČKUI ir jo šeimai,
mirus jo mamytei
a.a. STASEI STOČKIENEI –

V. Bačėnas
P. Gulbinskas

Kanados sporto apygarda praneša, kad yra rengiamas

raketbolo ir skvašo turnyras

kovo 1, šeštadienį, 11 v.r. – 3 v.p.p.

Informacijas teikia R. Drešeris tel. **231-2661** ir E. Stravinskas tel. **762-1982.**

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

to kanadiška valiuta įkainoto 41,6 ct. litro benzino tenka: federaciniam mokesčiui — 3,35 ct., valstijos mokesčiui — 4,64 ct., nevalyto benzino tiekėjams — 23,46 ct., pardavėjams — 10,1 ct. Kanadoje 51,8 ct. litro benzino kaina šitaip išdalinama: federacinei valdžiai — 6,7 ct., provincinei — 7,6 ct., nevalyto benzino tiekėjams — 23,1 ct., pardavėjams — 14,4 ct. Kaip matome, Kanadoje yra beveik dvigubai didesnis mokestis į Kanados ir provincijos iždą — 14,3 ct., Amerikoje — tik 7,99 ct. Įdomiausia, kad Amerikoje pagrindą sudaro iš užsienio įsivežta nafta. Kanada vis dar turi nemažai savo naftos. Dalį jos netgi tiekia Amerikai, ir vis dėlto benzinas yra brangesnis pačioje Kanadoje. Kaltė tenka per dideliam vartotojų melžimui chroniškiem deficitam sumažinti.

Kanadiško dolerio vertės kritimas pagaliau palietė kanadiečių atostogas šiltoje Floridoje. Už vieną amerikietišką dolerį, perkant jį kanadišku, reikia pridėti apie 42 centus. Kelionių agentūros skundžiasi, kad pradėjo didėti skaičius tų kanadiečių, kurie Floridą šią žiemą bando pakeisti Meksika, Kuba ir kitomis šalimis, kur Kanados doleriai turi aukštesnę vertę. Kanadiečių kelionės Floridon dabar yra sumažėjusios 20-30%. Dažniau pasirenkami ekskursiniai laivai, kur kainos priimamos kanadiškais doleriais.

Kanados valdžia nuo vasario 3 d. pabrangino įvairius leidimus ateiviams, studentams ir svečiams iš užsienio. Ateivių šeimai nuolatinis leidimas apsigyventi kainuos $125, leidimas dirbti, studentų ir turistų vizų pratęsimas — $50, patikslinimas ar papildymas atvykimo dokumentų — $25. Tikimasi, kad šie mokesčiai Kanados iždui kasmet duos $20 milijonų. Vienintelė išimtis bus daroma suomiams. Kanada 1959 m. pasirašė sutartį su Suomija, užtikrinančią nemokamą darbo leidimų parūpinimą Suomijos piliečiams. Ta sutartis taipgi padengia nuolatinio apsigyvenimo ir studentų vizas Kanadoje. Aiškinama, kad apmokamų leidimų įvedimas ateiviams Kanadoje nepažeidžia jų teisių. Už tokias paslaugas turi atsilyginti ir kanadiečiai, kai jiems tenka lankytis tokiose šalyse, kaip Australija ir JAV.

Ontario parlamentas patvirtinto naujas pavardžių pakeitimo taisykles, kurios pradės veikti tik sekančių metų pradžioje. Norintieji pakeisti pavardes anksčiau turėdavo kreiptis į teismą. Naujasis įstatymas pasitenkins prašymo įteikimu registracijos įstaigai (Ontario registrar). Vedusiųjų šeimos turės teisę pasirinkti vyro arba moters pavardę. Tokia pat teisė užtikrinama ir jų vaikams. Jie galės pasirinkti tėvo arba motinos pavardę ir netgi abi pavardes, atskirtas brūkšneliu.

Bendrame baltiečių fronte

Toronto baltiečių karių-veteranų draugiško bendradarbiavimo 20-čio sukakties minėjimas įvyko š. m. sausio 25 d., Toronto Estų namuose, 958 Broadview Ave.

Prieš 20 metų, t. y. 1966 m. sausio 15 d., estų karių-veteranų s-gos Toronto skyrius, latvių veteranų organizacija "Daugavas vanagi" ir Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopa, dalyvaujant Baltijos valstybių konsulams ir 400 asmenų-svečių, iškilmingai pasirašė "Draugiško bendradarbiavimo deklaraciją".

Šioje deklaracijoje pabrėžiamas visų trijų organizacijų bendras tikslas, reikalas užmegzti draugiškumo bei tarpusavio bendradarbiavimo ryšius, sustiprinti bendrą frontą kovoje už pavergtų Baltijos kraštų išlaisvinimą, teikti vieni kitiems paramą, palaikyti gražias tautinės kultūros tradicijas.

Šiame minėjime pagrindinę kalbą pasakė ir visus pasveikino generalinis Estijos konsulas Kanadai I. Heinsoo. Jis perskaitė prieš 20 metų pasirašytą "Draugiško bendradarbiavimo deklaracijos" tekstą ir pristatė šio akto signatarus. Šiame minėjime iš jų dalyvavo tik keturi: lietuvių — St. Jokubaitis, estų — A. Tooming, latvių — O. Perro ir I. Zamlovskis.

Kanados baltiečių karių-veteranų lygos ir "Vilniaus" šaulių rinktinės Kanadoje bei visų signatarų vardu visus šio minėjimo dalyvius pasveikino minėtų organizacijų pirmininkas St. Jokubaitis. Buvo gauta sveikinimų raštu, kurių tarpe ir Lietuvos konsulo dr. J. Žmuidzino.

Meninę programą atliko visų trijų tautybių meniniai vienetai: lietuvių mergaičių kvartetas "Sutartinė", latvių vyrų choras ir estų solistė.

Minėjime su tautinėm ir savo padalinių vėliavom dalyvavo visų trijų Baltijos tautybių Toronte kariai ir šauliai. Minėjimas baigtas Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnais.

Dalyvis

ŠYPSENOS

Nokturnas

Pagyvenusį piliętį 3 v. naktį pažadino telefono skambutis. "Tai kaimynė, gyvenanti virš jūsų. Noriu pareikšti, kad jūsų šuo staugia ir neduoda man miegoti. Tikiuosi, kad jūs jį nuraminsite".

Sekančią naktį telefonas suskamba kaimynės bute. "Tai kaimynas, gyvenantis žemiau Jūsų. Vakar naktį jūs mane prižadinote, pareikšdama, kad mano šuo loja ir neduoda jums miegoti. Norėjau pasakyti, kad aš šuns visai neturiu . . .

Parinko **Pr. Alš.**

ZITA BERSĖNAITĖ, buvusi Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė, atlikusi pranešėjos pareigas "Tėvynės prisiminimų" radijo programoje Toronte

Nuotr. St. Dabkaus

Skautų veikla

• Vasario 16 minėjimą su iškilminga sueiga "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai rengia vasario 9, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo par. salėje. Visi skautai-tės renkasi pilnai uniformuoti 3.30 v.p.p.

• Sausio 26 d. įvyko Romuvos valdybos posėdis. Pirmininkavo S. Kuzmas, sekr. G. Kuzmienė perskaitė praėjusio posėdžio protokolą. Dalyvavo 12 narių. Nutarta šaukti visuotinį Romuvos narių susirinkimą vasario 23 d., 3 v.p.p., Prisikėlimo par. Muzikos studijoje. Visų narių dalyvavimas būtinas.

• Kunig. Birutės d-vės sueiga įvyko pas ps. Baltaduonienę. Svarstyta š. m. programa. Ruošiamasi Kaziuko mugei.

D. Barzdžiūtė

• A. a. Romo Draudvilos atminimui paaukojo skautų veiklai: $50 — V. Jonaitis, V. O. Narušiai, R. P. Gast, E. D. Vair.

AUŠROS ŽINIOS

Š. metų sausio 29 d. York Humber High gimnazijos patalpose įvyko York lygos vyrų krepšinio pirmenybių rungtynės "Aušra"-"Vytis". Laimėjo "Aušra" 79:77 (35:33). Šį kartą "Aušros" komanda išėjo žaisti be savo nuolatinių žaidėjų: negalėjo dalyvauti A. Saplys, V. Dementavičius, V. Gataveckas, R. Kaknevičius ir R. Galikovskis (vieni susirgo, kiti negalėjo dalyvauti dėl tarnybinių įsipareigojimų). "Vytis" sustiprino komandą keletu neblogų žaidėjų. Rungtynės buvo neblogo lygio ("kieto" žaidimo), ir komandos rinko tašką po taško. "Aušros" komandoje žaidė: S. Arlauskas 17, K. Bartusevičius 6, A. Baziliauskas 10, R. Sysak 21, R. Underys 5, R. Ton 13, A. Valickas 7. **K.Š.**

Maironio mokykloje

(Atkelta iš 6-to psl.)

Kiti renginiai

Vasario 1 d. mokykloje buvo Tėvų diena. Tėvai turėjo progos pasikalbėti su mokytojais, gal net pasiūlyti naujų minčių, sumanymų ir atsiimti savo vaikų I-o pusmečio mokslo pažymėjimus.

Vasario 8 d. — Karnavalas Toronto Lietuvių namuose. Programoje pasirodys jaunesniųjų mokinių choras (I, II, III sk.)

Dar norėtųsi priminti seneliams, tetoms, dėdėms, krikšto tėvams ir vaikučių tėvų draugams, kad šiuo metu (iki kovo pabaigos) daugelis Maironio mokyklos mokinių uoliai dirba, norėdami įvykdyti jiems skirtą švietimo vadybos konkursą. Todėl būkite pasiruošę, mokiniai gali jus paprašyti jų renkamą knygelėje kolekciją: pamokančių minčių, reikšmingų eilėraščių ištraukų, naudingų mūsų liaudies patarlių. Jūsų įrašas turi būti patvirtintas jūsų parašu, data, vietove.

Praėjus metų eilei, mokinys turės iš jūsų prisiminimą, gal net ir sielai peną. Be to, būsite padėję mokiniui laimėti konkursą.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Lougheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8¼%	už 90 dienų term. indėl.
8½%	už 6 mėn. term. indėlius
9 %	už 1 m. term. indėlius
9½%	už 2 m. term. indėlius
9½%	už 3 m. term. indėlius
9 %	už pensijų planą
7½%	už specialią taup. s-tą
7 %	už taupymo s-tas
6-8 %	kasd. palūkanų sąskaita
6 %	už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo	11 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	10½%
2 metų	11 %
3 metų	11½%
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	10 %
(variable rate)	

AKTYVAI virš 49 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

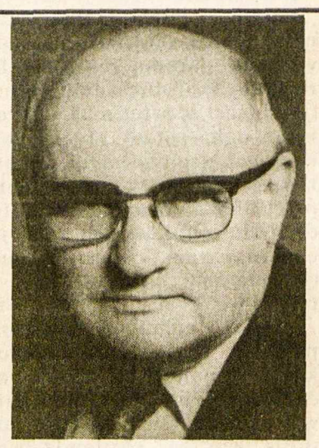

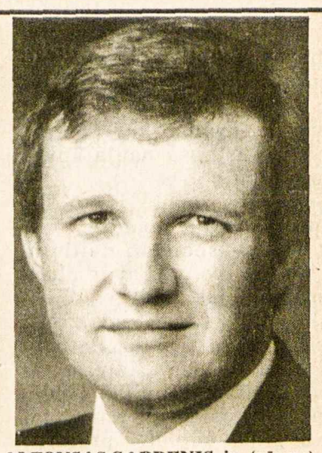

ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose.

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas st, west
islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

JANE–ANNETTE, šviesus, [illegible] prižiūrėtas trijų miegamųjų namas. [illegible] įvažiavimas. Kiemas išeina į upę ir pa[illegible]kaina — $104,900. PARDUOTAS

BLOOR WEST VILLAGE, visas naujai atremontuotas dviejų aukštų namas. Trys miegamieji, atviras planas, viengubas garažas. Kaina – $134.900.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.

1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius

Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkai: ***Tom Thompson ir J. Tamošiūnas***

A & L Windows

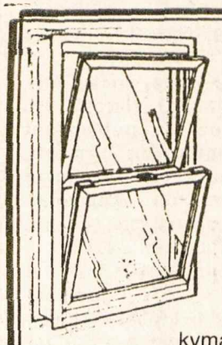

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai

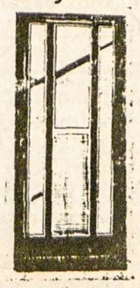

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. ***Nemokamas įkainojimas.***

Lietuviams 10% nuolaida. **Skambinti telefonu (416) 545-6556** Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

TORONTO ONT

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas, dosniai remiantis kultūrinę bei visuomeninę lietuvių veiklą, paskyrė "Tėviškės žiburiams" $500 auką. Už tą stambią paramą savaitraščio leidėjai, redakcija ir administracija reiškia nuoširdžią padėką.

A. a. Edmundo Miliausko atminimui žmona Edita Miliauskienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" $100.

A. a. dr. Vinco Kubiliaus atminimui vietoje gėlių A. Aperavičienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20, V. ir V. Paškai — $20.

A. a. Petro Latausko atminimui Rita ir Juozas Karasiejai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20.

A. a. Onos Ratkevičienės, mirusios Ontario Londone, atminimui Antanas ir Aldona Kilinskai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $35.

A. a. Juozo Baryso dvejų metų mirties prisiminimui žmona Birutė Barysienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20.

Turintiems sunkumų su anglų kalbos tartimi yra specialūs kursai "Accent Adjustment". Tarties specialistė Christine Gandy padeda nugalėti sunkumus, patobulinti anglišką ištarimą bei sudaryti taisyklingus sakinius. Adresas: 692 Indian Rd., Toronto, Ont. M6P 2C9. Tel. 767-6691.

Adolfas Kuliešius, "TŽ" skaitytojas, seniau gyvenęs Toronte, o dabar Prince Albert, Sask., atsiuntė "Tėviškės žiburiams" $200 auką. Jis kasmet atsiunčia dosnią paramą ir tuo būdu prisideda prie laikraščio išlaikymo. Jam priklauso nuoširdi padėka.

Metinis šiauliečių sambūrio susirinkimas įvyko Lietuvių namuose vasario 2 d. Šiais metais numatyta surengti šiauliečių suvažiavimą Lietuvių namų poilsio stovyklos metu Tėvų pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje. Stovykla bus rugpjūčio 9-17 d.d.

"Moters" žurnalo administratorei B. Pabedinskienei pasitraukus iš pareigų, nuo š. m. vasario mėn. administratorės pareigas perėmė L. Senkevičienė (tel. 233-7321). Administracijos adresas lieka tas pats: "Moteris", 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

"The Globe a. Mail" 1986. I. 22 išspausdino žinutę apie karo nusikaltėlių pajieškos komisiją, vadovaujamą teisėjo Deschenes, kuri ruošiasi siųsti du savo atstovus jieškoti atitinkamos kaltinamosios medžiagos į Sov. Sąjungą ir kitas valstybes. Pasak minėtos informacijos, baltiečių ir ukrainiečių organizacijos, kurioms atstovauja adv. J. Sopinka, kreipėsi į federacinį Kanados teismą, reikalaudamos įsakyti Deshenes komisijai, kad prie savo atstovų, vykstančių rinkti medžiagos į Sov. Sąjungą, prijungtų ir kaltinamųjų gynėją — advokatą, kad galėtų vietoje tikrinti pateikiamos medžiagos patikimumą. Deschenes komisijos veiklos terminas pratęstas iki š. m. birželio pabaigos.

Žydų advokatas David Matas kreipėsi į federacinį teismą, prašydamas įsakyti Deschenes komisijai, kad paskelbtų aštuonias teisės žinovų rekomendacijas, liečiančias būdus, kaip turi būti nubausti karo nusikaltėliai Kanadoje. Teisėjas Deschenes laiko tas rekomendacijas teisinėmis nuomonėmis, tiesiogiai nepriklausančiomis prie tyrinėjimų proceso.

PADĖKA

Gerb. dailininkui Juozui Bakiui nuoširdžiai dėkojame už $100 auką, kurią jis paskyrė dainos vienetui "Sutartinė" savo mirusios žmonos a.a. Ilonos Bakienės atminimui.

"Tavęs ilgiuos, kaip saulės nykią naktį, mano Dieve!
Ateik, sutirpdyk šaltį, kuris sustingdo lūpas, ateik, ateik.
Atnešk ugnies, kuri liepsnotų dvasioj.
(Iš giesmės "Tavęs ilgiuos").

Daina Gurklytė
Zita Gurklytė
Danutė Pargauskaitė
Nijolė Benotienė

VASARIO 16 PROGA

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

prašo aukų visuomeninei-tautinei veiklai paremti

Kanados Lietuvių Bendruomenė, vienintelė Kanadoje, nuolatos rūpinasi Lietuvos ir jos suverenumo reikalais, palaiko nuolatinius ryšius su Kanados vyriausybių institucijomis, informuoja Kanados visuomenę ir padeda išlaikyti lietuvybę.

KLB yra Kanados vyriausybės pripažinta ir įregistruota, todėl $15 ir didesnės aukos atleidžiamos nuo mokesčių. Prašome naudoti specialius vokelius, gaunamus apylinkių valdybose.

Prašome aukoti per KLB apylinkių valdybas arba siųsti šiuo adresu:
Kanados Lietuvių Bendruomenė, 1011 College St., Toronto, Ont. M6X 1A8

KLB krašto valdyba

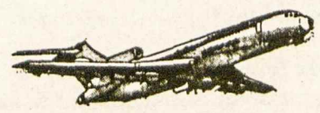

Privačiai organizuojama kelionė į Lietuvą

Išskrendam gegužės 27, antradienį.
Ribotas keliautojų skaičius. Trys pasirinkimai:

1. Viena naktis Belgrade, 3 — Maskvoje, 6 — Vilniuje. Grįžtam birželio 7, šeštadienį. ***Kaina — $1,500.***
2. Kaip numeris pirmas ir dar 5 naktys Dubrovnike, Jugoslavijoje, puikiame viešbutyje prie Adrijos jūros, Grįžtam birželio 12, ketvirtadienį. ***Kaina – $1.700.***
3. Kaip numeris pirmas ir 7 naktys Dubrovnike. Grįžtam birželio 14, šeštadienį. ***Kaina – $1.760.***

Smulkesnių informacijų teirautis vakarais: ***Algis Medelis, Ošava, tel. 416-576-9016.***

Š. m. vasario 23, sekmadienį 2.30 v.p.p.,
Toronto Lietuvių namuose
Zita Bersėnaitė, B.A.A., skaitys paskaitą:

"MAISTAS IR SVEIKATA"

Bus rodomos skaidrės ir atsakoma į klausimus apie maisto reikšmę sveikatai.

Visi kviečiami dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

Rengia – Kultūrinė LN komisija ir vyrų būrelis

MALONIAI KVIEČIAME JUS ATSILANKYTI Į
Toronto lietuvių pensininkų klubo rengiamą

kultūrinį vakarą

kovo 1, šeštadienį, 5.30 valandą po pietų,
"Vilnius Manor" III-me aukšte, 1700 Bloor St. W.

Šilta vakarienė su vynu ir loterija

PASKAITOS: "Mityba" – Zita Bersėnaitė ir dr. R. Zabieliauskas

PAKVIETIMAI — $7.00. Gaunami pas B. Žėką **766-8647** ir J. Gustainį **769-1599.**
Įsigyti iki vasario 25 dienos.. ***Valdyba***

Vaidotas Jonynas

864-2734
Moss, Lawson & Co. Limited
Turite CSB's? Norite RRSP?

Mes parodysime, kaip panaudoti CSB's dėl RRSP! Turime irgi "Industrial Growth" ir kitus įvairius fondus.

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario **Telefonas 535-1258**

- **Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių**
- **Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas**

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
- *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
- *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
- *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*
- *uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

SOLD x. De LIMA REALTY INC. 1280 Dundas St. W Tor.

Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas Street West, (prie Dovercourt Rd.) Toronto, Ont. M6J 1X7
Įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas:445-9469

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dalyvaukite naujoje ONTARIO NAMŲ STATYBOS NEPELNO PROGRAMOJE

Šiais metais statybos ministerija patvirtins statybą 6,700 nepelno kooperacinių nuomojamų butų bei nedidelių namų (townhouses) visoje Ontario provincijoje. Tai bus dalis plano, pavadinto "Assured Housing for Ontario strategy".

Naujoji Ontario nepelno statybos programa taikoma nekomercinės statybos organizacijom — savivaldybių, privačių asmenų ir kooperatyvų. Palyginus su praeities programom, ši nauja iniciatyva parūpins didesnį skaičių vienetų žmonėm, reikalingiem įvairios pagalbos nuomos atvejais. Tiksli atranka pagal pajamas žmonių apsigyvenimui tam tikrame pastate bus atlikta paskirų statybinių grupių, laikantis programos gairių, nustatytų pagal vietinės bendruomenės poreikius.

Savivaldybės, grupės ir paskiri asmenys, suinteresuoti tokio pobūdžio gyvenamų namų statyba, kviečiami kiek galint greičiau kreiptis į artimiausią Ontario statybos korporacijos (Ontario Housing Corporation) rajoninę įstaigą. Laukiama pasiūlymų bei idėjų, kurios paryškintų, kaip nekomercine statyba galėtų geriausiai pasinaudoti jūsų bendruomenė.

OHC Regional Housing Programs Office
47 Sheppard Ave. E., Suite 514, **Toronto**, Ont. M2N 2Z8
(416) 224-7641; or dial '0' and ask for Zenith 20450
(outside calling area)

Ontario Ministry of Housing — Hon. Alvin Curling, Minister

ASSURED HOUSING FOR ONTARIO

1986 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

1. Balandžio	3 – 16	3. Birželio	18 – 27	6. Rugpjūčio	20 – 29
2. Gegužės	28 – birž. 11	4. Liepos	2 – 11	7. Rugsėjo	3 – 17
		5. Liepos	16 – 30	8. Spalio	8 – 17

Grupes 2, 5 ir 7 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius. Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui.
Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos **(416)762-7393**
namų **248-9458**

ADVOKATAS A. PUTERIS

nuo 1985 metų spalio 1 dienos perkėlė savo raštinę į
3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS
B.A. M.L.S. LL.B.

3425 Dundas St. W., Suite 201
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonai:
įstaigos (416)**763-4319**
namų **848-0234**

RE/MAX west realty inc., realtor an independent member broker

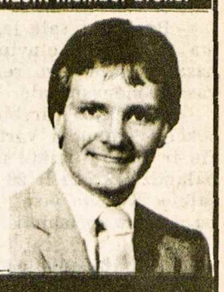

Juozas (Joseph) **Norkus**
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 **769-1616**

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Vasario 16 Toronte-Mississaugoje

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metinės bus iškilmingai paminėtos šiais renginiais: kitataučių priėmimu Prisikėlimo parapijos salėje vasario 14, penktadienį, Lietuvos vėliavos iškėlimu prie Toronto miesto rotušės vasario 15, šeštadienį, 12.30 v.p.p., iškilmingomis pamaldomis visose lietuvių šventovėse vasario 16, sekmadienį, Lietuvos vėliavos iškėlimu prie Mississaugos miesto rotušės vasario 16, sekmadienį, 12.30 v.p.p., iškilmingu aktu Anapilio salėje vasario 16, sekmadienį, 4 v.p.p., kur pagrindinę kalbą pasakys VLIKo vicepirm. inž. Liūtas Grinius. (Paskaitą apie VLIKo veiklą skaitys vasario 15, šeštadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose). Rengėjai KLB krašto valdyba ir apylinkės valdyba kviečia visus tautiečius gausiai dalyvauti visuose renginiuose.

Smulkiau apie iškilmių programą žiūr. skelbime.

Anapilio žinios

— Trečioji paskaita serijos "Tikėjimo pagrindai" bus vasario 9, sekmadienį, po 11 v.r. pamaldų, Anapilio salėje.

— Pagrindinė Vasario 16 šventės iškilmė bus Anapilio salėje vasario 16, sekmadienį, 4 v.p.p. Lietuvos vėliava pirmą kartą bus iškelta prie Mississaugos miesto rotušės tą dieną 12.30 v.p.p., dalyvaujant miesto burmistrei.

— Wasagoje Vasario 16-ji bus minima vasario 23, sekmadienį, 11 v.r. bus Mišios, po jų — minėjimas.

— Tikinčiosios Lietuvos diena Lietuvos kankinių šventovėje bus minima vasario 23, sekmadienį (Wasagoje ir kitur — kovo 2 d.).

— Metinis Anapilio moterų būrelio susirinkimas — vasario 23, sekmadienį, po 11 v.r. pamaldų, buvusiose bankelio patalpose, II aukšte.

— Pakrikštyta dr. Ramūno ir Silvijos (Zenkevičiūtės) Saplių dukrelė Teresė-Prima-Joana.

— Paaukojo Motinos Teresės labdarai $30 — S. Jagėlienė; $20 — A. Jagėla, J. Staškevičius, O. Dementavičienė; parapijai $50 — T. Bartkus.

— Mišios vasario 9, sekmadienį, 10 v. r. — už a.a. Ireną Kliorienę, 11 v.r. — už a.a. Mariją Žuklienę ir Vincą Pužą.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Pirmaisiais penktadieniais Prisikėlimo šventovėje būna Šventoji valanda 7 v.v. ir Mišios 7.30 v.v. Išpažinčių klausoma prieš Mišias rytą ir vakarą.

— Susituokė Paulius Šarūnas su Rita Naikauskaite.

— Trečiojo ordino narių mėnesinis susirinkimas ir Mišios — vasario 6, ketvirtadienį, 10 v.r. Po Mišių — susirinkimas Parodų salėje.

— Gavėnios penktadieniais, 7 v.v., Kryžiaus keliai, Mišios ir po Mišių religinio auklėjimo sesija šventovėje su instrukcijom, Šv. Rašto aiškinimu ir malda.

— Parapijos salė jau nuomojama 1987 m. Lietuvius prašome užsakyti salę savo reikalams iki vasario mėnesio galo.

— Parapijos tarybos labdaros sekcija planuoja vartotų drabužių ir įvairių daiktų išpardavimą balandžio 22, 24 ir 26 d.d Parodų salėje. Kviečia visus prie šio išpardavimo prisidėti daiktais ir darbu.

— Parapijai aukojo $100: V. Daugėlavičienė, P. Kudreikis, L. Simanavičiūtė, J. Budnikienė; $60 — E. I. Punkris; $50 — A. Saulis, E. A., M. Normantienė; pranciškonų klierikų fondui — P. Ūkelienė $150, P. Gaidelis $50; vyskupo fondui — A. D. Bražiai $200; stovyklavietės remontui — L. G. Matukai $500, S. B. Joniai $100, dr. A. Šlekys $100, V. O. Marcinkevičiai $50; vienuolynuyi $100 — P. Gulbinskas, V. V. Augėnai, O. S. Dočkai; $70 — J. Smolskienė, $50 — B. Trukanavičius; provincijolui — D. V. Simonaičiai $100.

— Mišios vasario 9, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Stankevičių mirusius, 9.30 v.r. — už a.a. Antaniną Dunauskienę, 10.15 v.r. — už a.a. Emiliją Merkevičienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už Žukauskų ir Mitalų mirusius.

Lietuvių namų žinios

— LN valdybos posėdyje sausio 30 d. priimti 5 nauji nariai: E. Tamošauskas, A. Tamošaitis, A. Tamošaitienė, J. Ivanauskas, G. Stulginskas.

— LN valdybos iniciatyva sušauktas lietuviškų institucijų vadovų posėdis slaugos namų steigimo reikalu. Tikimasi įsteigti naują korporaciją, kuri galėtų rūpintis ir šį projektą įgyvendinti.

— Valdybos nariai susipažino su iždininko pateikta 1985 m. apyskaita ir diskutavo LN parengimų atskaitomybę.

— Visuotinį LN narių susirinkimą nutarta šaukti kovo 23 d.

— LN socialinių reikalų sekcija vasario 13, ketvirtadienį, 7 v.v., šaukia pasitarimą ligonių lankymo reikalais. Pranešimą padarys LN talkininkas socialiniams reikalams R. Juodis. Galintieji prisidėti prie ligonių lankymo ar norintieji talkinti prašomi į šį pasitarimą atvykti arba pranešti V. Kulniui tel. 769-1266 ar J. Dambarui tel. 536-1433.

— LN kultūrinės komisijos iniciatyva Zita Bersėnaitė yra pakviesta paskaitai mitybos klausimais.

— Užgavėnių karnavale grupė "Volungės" narių prisidės prie programos paįvairinimo.

Simpoziumas tema "Sporto reikšmė jaunimo lietuviškumo ugdyme" rengiamas kovo 2, sekmadienį, Lietuvių namuose. Pakviesti dalyvauti — inž. R. Sonda, dr. R. Petrauskas, inž V. Adamkus iš Čikagos.

Metinis "Tėviškės žiburių" spaudos balius — balandžio 5, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Jau pradėti ruošos darbai — organizuojama meninė programa, tvarkomi didžiosios loterijos reikalai. Jau sutelkti stambieji laimikiai ir gautas loterijos leidimas. Netrukus bus pradėti platinti bilietai. Dalyvaujantieji toje loterijoje galės laimėti 500 dol., lietuvių dailininkų paveikslų, skulptūrų, keramikos, rankdarbių, drožinių, muzikos plokštelių, meno leidinių ir t.t.

Kanados lietuvių fondo vadovybė praneša, kad šių metų pelno skirstymas bus atliktas balandžio mėnesį. Organizacijų bei pavienių asmenų prašymai lietuviškos veiklos paramai gauti priimami iki š. m. vasario 28 d. Prašymus siųsti: Kanados lietuvių fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

KLK moterų draugijos skyrių atstovių suvažiavimas įvyks š. m. balandžio 19-20 dienomis Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Šeštadienio vakarą numatoma dr. Aušros Liulevičienės paskaita, susijusi su Lietuvos krikšto 600 metų sukaktimi. Visa visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Po paskaitos visi dalyviai kviečiami pasidalinti įspūdžiais ir pasivaišinti.

Keturios tautinės grupės — olandai, italai, japonai ir portugalai rengia festivalį, pavadintą "Garden Festival", vasario 8-16 dienomis International Centre, 6900 Airport Rd., Toronto-Mississauga, Ont. Kiekvienai minėtų tautybių numatytos dienos: olandams — vasario 8, italams — vasario 9, japonams — vasario 15, portugalams — vasario 16.

"Gintaro" ansamblis ruošiasi dalyvauti įvairiuose renginiuose. Pirmas pasirodymas bus Lietuvių namų karnavale, kuriame šoks vaikų, jaunių ir vyriausiųjų šokėjų grupės. — Per Vasario 16 minėjimą Anapilio salėje "Gintaro" šokėjai atliks dalį programos. — Balandžio 20, sekmadienį, Anapilyje, įvyks metinis "Gintaro" koncertas. Pajamos bus skirtos kelionei į Kanados vakarus. — Šiais metais pirmą kartą įvyks tarptautinis festivalis Mississaugoje gegužės 9-10 d.d. Kiekviena tautybė turės savo paruoštą paviljoną. Lietuvių paviljonas bus Anapilio salėje, kurioje programą atliks "Gintaro" ansamblis. — Taip pat birželio mėn. gintariečiai atliks 10 dienų programą "Vilniaus" paviljone tautybių dekadoje — Karavane. Didžiausias užsimojimas šiais metais yra atstovauti Kanados lietuviams Vankuverio pasaulinėje parodoje. Tai bus jau trečioji pasaulinė paroda, kurioje "Gintaro" ansamblis bus dalyvavęs. Pirma tokia paroda įvyko 1964 m. Niujorke, antra — Montrealyje 1967 m. Ta proga bus aplankytos ir kitos lietuvių kolonijos Vakarų Kanadoje. Šią išvyką ruošia ir remia KLB kultūros komisija. **G.P.**

Lietuvos nepriklausomybės

ŠVENTĖ Toronte - Mississaugoje

VASARIO 15, ŠEŠTADIENĮ, 12 val. Lietuvos vėliavos pakėlimas prie Toronto rotušės

VASARIO 16, SEKMADIENĮ: pamaldos –

Lietuvos kankinių šventovėje – 11 valandą ryto

Prisikėlimo šventovėje – 11.30 valandą ryto

Išganytojo šventovėje – 9.45 valandą ryto

Lietuvos vėliavos pakėlimas prie Mississaugos rotušės 12.30 valandą

Pagrindinė iškilmė –

Anapilio salėje (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario) **4 v. p. p.**

Akademinėje dalyje *kalbės* ***Liūtas Grinius,*** *VLIKo vicepirmininkas ir Kanados valdžios atstovai.*

Meninę programą atliks: *Maironio mokyklos choras, Toronto "Gintaro" tautinių šokių ansamblis ir Toronto vyrų choras "Aras".*

Autobusai nuo Lietuvių namų ir "Vilnius Manor" išeis 3 v.p.p.

PRIE ĮĖJIMO AUKAS RINKS KLB KRAŠTO VALDYBA IR TAUTOS FONDAS

Visus tautiečius kviečiame dalyvauti 68-je Lietuvos nepriklausomybės šventėje ir savo auka prisidėti prie pavergtos Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bei lietuvybės išlaikymo išeivijoje.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės valdyba

Š. m. vasario 15, šeštadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose

VLIKo vicepirmininkas **Liūtas Grinius** iš Vašingtono skaitys paskaitą

"Politinė VLIKo veikla praeityje ir artimoje ateityje"

Paskaitininkas atsakys į klausimus. Visi suinteresuoti politine išeivijos veikla kviečiami dalyvauti. Įėjimas nemokamas. ***Rengia – Kultūrinė LN komisija***

UŽGAVĖNIŲ KARNAVALAS

Toronto Lietuvių namuose (1573 Bloor St. W.) **1986 m. vasario 8, šeštadienį**

1. Jaunimo popietė – nuo 1 v.p.p. iki 5 v.p.p.

Karaliaus Mindaugo ir Mortos menėse.

MENINĘ PROGRAMĄ atliks seselių vadovaujamas vaikų darželis, Maironio mokyklos mokiniai, "Atžalyno" ir "Gintaro" jaunieji šokėjai. Veiks organizacijų paviljonai, gėrimų baras ir paviljonų užkandžių bufetai. Gražiausi ir įdomiausi paviljonai bus premijuojami: I – $50, II – $30, III – $20. ĮĖJIMAS NEMOKAMAS.

2. Kaukių vakaras – nuo 7 v. v. iki 1 v. r.

Karaliaus Mindaugo ir Mortos menėse.

MENINĘ PROGRAMĄ atliks: vyrų choras "Aras", "Atžalyno" ir "Gintaro" vyr. šokėjai, mišrus "Volungės" choras. Veiks baras, Užgavėnių valgių bufetas. Vertinga loterija. Gražiausios bei įdomiausios kaukės bus premijuojamos: I – $100, II – $60, III – $50, IV – $40, V – $25, VI – $20, VII – $15. Šokiams gros geras orkestras "Les & Music Masters".

BILIETŲ KAINOS: $6.00, studentams ir pensininkams — $5.00. Stalus galima rezervuoti LN raštinėje pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 v.r. – 5 v.v. ir sekmadieniais popiečių metu. Prie įėjimo stalų pasirinkti bei vietų rezervuoti nebus galima. Tel. **532-3311.**

VAKARO PELNAS — DALYVAUJANČIOMS ORGANIZACIJOMS.

VISUS DALYVAUTI KVIEČIA — ***TORONTO LIETUVIŲ NAMAI***

Mažosios Lietuvos moterų draugijos **tradicinis**

ŠIUPINYS

vasario 11, antradienį, 7 valandą vakaro, Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

Įėjimas – $12.00 (vakarienė su vynu). Įdomi programa, turtinga loterija. Visus dalyvauti maloniai kviečia –

RENGĖJOS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

įvyks š.m. kovo 9, sekmadienį, 3 valandą po pietų,

Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College St., Toronto, Ontario.

Nuo vasario 5 dienos kooperatyvas bus atidarytas ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v.p.p.

Pajamų mokesčių kvitai (T-5) visiems nariams, gavusiems palūkanų $100.00 ir daugiau yra paruošti ir, jeigu kas norėtų juos gauti anksčiau, gali užeiti į kooperatyvą darbo valandomis ir pasiimti. Asmeniškai neatsiėmusiems bus pasiųsti paštu vasario mėn. gale kartu su pakvietimais į metinį susirinkimą.

Norintieji gauti atleidimą nuo pajamų mokesčių už 1985 metus už santaupas, įdėtas į Registruotų pensijų taupymo planą (RRSP), turi įnašus įnešti į šią sąskaitą ne vėliau, kaip š. m. kovo 1 d. Šia sąskaita rūpinasi J. Valiulis. Narių patogumui per visą vasario mėnesį jis bus įstaigoje kiekvieną ketvirtadienį ir penktadienį iki 8 v. vakaro ir kiekvieną šeštadienį nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p.

VALDYBA

MONTREALQUE

Kun. St. Kulbis smarkiai susirgo; paguldytas Viktorijos ligoninėje.

P. p. Drešerių trečias kūdikis — dukrelė pakrikštyta Natalijos-Almos vardais sausio 25 d. Krikštijo kun. J. Aranauskas, krikšto tėvais buvo Asta ir Linas Staškevičiai.

Dr. Jono ir dr. Kristinos Ginautų iš JAV sūnus pakrikštytas Vado-Kristupo vardais sausio 25 d. Krikštijo kun. J. Kubilius, krikšto tėvais buvo Aldona Morkūnienė ir Albertas Jonelis.

KLK moterų dr-jos Montrealio skyrius šaukia susirinkimą vasario 9 d., 12 v., Seselių namuose. Paskaitą apie artritį skaitys Ina Kličienė, dirbanti vaistų tyrimuose. Narės ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti.

"Rūtos" klubas ruošia Užgavėnių pietus su programėle vasario 11 d., 1 v.p.p., Seselių namuose.

B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Vasario 16 dienos proga mūsų šventovėje bus jungtinės abiejų parapijų Mišios; jų metu giedos jungtinis choras. — Parapijos komiteto posėdyje pirmininku antriem metam perrinktas Zenonas Valinskas. Klebonas parapijos ir savo vardu dėkojo komiteto narei E. Kurylienei, išeinančiai iš komiteto, už neįkainojamą jos darbą parapijai, rengiant vakarienes, bazarus, priėmimus, organizuojant šventovės remontą ir kitus darbus. Nauja nare išrinkta Elzbieta Tanona. — Dabartiniu laiku vyksta parapijos salės remontas ir dažymas. — Sausio 22 d. prieglaudoje mirė Charles Martell (buvęs Kazys Matulis), 82 m. amžiaus. Liūdintys liko sūnus Ričardas su šeima ir duktė Karolina su šeima. Ričardas yra mūsų parapijos buhalteris. Laidotuvių Mišios buvo sausio 25 d. Palaikai sudeginti Lavalio krematoriume. Vietoj gėlių artimieji prašė skirti aukas parapijai ar kitom organizacijom. **Sk.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

RRSP 9.50%

Taupyki ateičiai, mažinki mokesčius!

Pensijų plano RRSP terminas už 1985 metus baigiasi vasario 28 d. Smulkesnė informacija tel. 766-1891

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. **Telefonas 766-5827**

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
Certifikatus: min. $1,000.00		Nekilnojamo turto, asmenines ir prekybines. Paskolos mirties atveju draudžiamos iki $10,000
1 metų	9.25%	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	8.75%	
180 – 364 d.	8.50%	
120 – 179 d.	8.25%	
60 – 119 d.	8 %	
30 – 59 d.	7.75%	
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	6.25%	
su draudimu	6 %	
kasdieninis %	5.75%	
Čekių sąsk.	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 – 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 – 8.00	4.00 – 8.00
Penktadieniais	10.00 – 6.00	2.00 – 6.00

ST. PETERSBURG BEACH FLORIDOJE prieinama kaina parduodamas erdvus vieno miegamojo "Condominium" antrame aukšte, patogioje vietoje, prie krautuvių, miesto paplūdimio ir susisiekimo. Tel. (813) 360-0901.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

GAMINU namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susuktus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

REIKALINGA MOTERIS, gyvenanti Bramptono-Mississaugos-Oakvillės rajone, 4-rių mėnesių vaiko priežiūrai. Skambinti "collect" tel. 1-877-8726.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ, MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

JIEŠKAU NUOMOTI BUTO be baldų dviejų ar trijų kambarių ir virtuvės. Skambinti tel. 251-0479 Kandrotienei.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA medicininškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu